

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškimi
pri Idrji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 7 (13.540)

Trst, torek, 9. januarja 1990

Prvi dan izven privilegirane območja 6-odstotnega nihanja

Lira prestala ognjeni krst Pozitivni rezultati kotacij

Sindikati in podjetniki sedaj opozarjajo na inflacijo in državni primanjkljaj
Prva preizkušnja pa bo julija ob sprostitvi pretoka kapitalov v ES

RIM — Prvi dan izven privilegirane območja šestodstotnega nihanja vrednosti je italijanska valuta dobro prestala »ognjeni krst«. Včerajšnje kotacije so zgovorno dokazale, da je lira vzdržala, še več, v primerjavi s petkovimi kotacijami se je celo okrepila. Zahodnonemška marka je bila včeraj vredna 748,10 lire (v petek 750,60 lire), vrednost ameriškega dolarja pa je včeraj padla na 1256,45 lire (v petek 1267,74 lire).

Ni čudnega torej, da so bili včerajšnji komentarji finančnikov, borznih izvedencev in gospodarstvenikov pozitivni. Z zadovoljstvom so dobro prestano preizkušnjo ocenjevali tudi v vladnih vrstah. Italijanska valuta lahko sedaj niha le za 2,25 odstotka, kar pomeni, da se lahko tečaj zahodnonemške marke suče od 731,57 do 765,40. Glede na včerajšnje kotacije je torej lahko vsakomur jasno, da je bila vrednost italijanske valute na denarnem trgu nad srednjo vrednostjo.

Seveda pa ne bo vse tako lahko, kot izgleda na prvi pogled. Sindikati so jasno povedali, da bo brez sanacije javnih financ ukrep lahko nevaren. Namestnik generalnega tajnika CISL Sergio Antoni je poudaril, da je sedaj prednostna naloga vlade povečati davčni priliv z odpravo davčnih utaj, obenem pa mora vlada strožje nadzorovati izdatke in povečati produktivnost v javnem sektorju. Podobnega mnenja je tudi UIL, ki se boji, da bo celoten manever negativno vplival na javne stroške in inflacijo, če mu ne bodo sledili ukrepi o stabilizaciji cen in znižanju obrestnih mer. Generalni direktor Confindustria Paolo Annibaldi je manever ocenil kot pomemben korak na poti evropske integracije. Zahteval pa je znižanje inflacije in zmanjšanje državnega primanjkljaja.

Po njegovem lira v bistvu ni devalvirala, tako da bodo koristi za italijanska podjetja minimalne. Valutni tečaji so, sodeč po včerajšnjih kotacijah, ostali nespremenjeni, medtem ko inflacija narašča. Vse to bi lahko italijansko gospodarstvo drago stalo. Annibaldi zato zahteva takojšnjo sanacijo državnega primanjkljaja in seveda nadzorstvo nad notranjimi stroški, predvsem nad ceno dela, ki ne sme preseči stopnje inflacije.

Iz včerajšnjih komentarjev izvedencev nesporno izhaja, da bo lira brez večjih težav preživela prihodnje mesece. Svojo težo in vlogo bo dokazala šele julija, ko se bodo v državah Evropske skupnosti svobodno pretakali kapitali. V teh mesecih pa bo morala utrditi svoj ugled, kar bo v veliki meri odvisno tudi od gospodarskih izbir vlade. Seveda pa ne bo šlo brez težav tudi v samem Evropskem monetarnem sistemu. Zahodnonemško gospodarstvo doživlja razcvet kot ga ne pomnijo že desetletja. Marka je danes podcenjena, tako da bo treba prej ali slej ponovno urediti tečajne vrednosti v Evropskem monetarnem sistemu. ZRN postaja torej vedno bolj »gospodarska lokomotiva« Evrope. Bonn že pripravlja dolgoročne gospodarske načrte za pravi »Drang nach Osten«, če ji bodo to dovolile vzhodnoevropske države. V prihodnjih mesecih bodo torej finančni krogi v Evropi s strahom gledali na razvoj dogodkov. Že sama možnost monetarne unije med ZRN in NDR marsikomu povzroča sive lase, saj je na dlani, da bi v takih pogojih postali politično ločeni, a gospodarsko kompenzativni Nemčiji prava gospodarska velesila, ki bi vse ostale države pahnila v podrejeni položaj.

Z odpravo 244. člena hrvaške ustave Hrvaška odločno stopila na pot pluralizma v politiki

ZAGREB — Prva seja nekega foruma Hrvaške v novem letu je pravzaprav priznanje, da se komunisti SRH na 11. kongresu niso prenačili. Če so, kar zadeva politiko, presenečenja sploh še mogoča, potem je bila sobotna seja razširjenega predsedstva Hrvaške, kar pravzaprav pomeni vrh vseh njenih forumov in predstavnikov v zveznem vrhu - prijetno presenečenje. Na tem sestanku so sprožili spremembo 244. člena in 44. dopolnila k ustavi SRH in s tem ukinili vse omejitve, ali preprosto povedano - dovolili vse, kar z zakonom ni izrecno prepovedano v zvezi s svobodo političnega združevanja, svobodo in samostojnostjo tiska, javnih nastopov in zbiranj, s posebnimi popravki v tistem delu volilnega zakona, ki sta ga tako partija kot širša javnost najbolj kritizirala; gre za postopek kandidiranja.

Da bi se otrsli večine značilnosti tistega obdobja, so storili kar največ na zagrebškem vseučilišču, na katerem so že letos iz programa črtali predmet marksizem ter teorija in praksa samoupravljanja, namesto njega bodo predavali splošno sociologijo ali sociološki pristop k področju, ki ga

posamezen študij obravnava. Alternativci so od predsednika sabora Andjelka Runjiča zahtevali naj iz imena SRH črta pridevnik socialistična. Del te alternative ponuja za perspektivo republike razširitev meja in ustanavljanje že znane velike Hrvaške, ki naj bi bila tekmeč veliki Srbiji, ki jo v svojem programu ponuja del srbske alternative, imenovan Srbska narodna obnova... Še enkrat so torej zahtevali Hrvaško, vendar ob grožnji: Ne današnja, ne katerakoli hrvaška država ne sme imeti državne koristi od genocida nad Srbi, izvršenega pod hrvaško zastavo.

Kar zadeva spremembo zemljevida, so prizanesli le Sloveniji, medtem ko se za BiH potegujejo tako eni kot drugi, Črna gora in Makedonija pa tako in tako ne obstajata, ko gre za Veliko Srbijo. V sedanjih obliki sta proizvod socializma, ki se ga tako eni kot drugi želijo na vsak našin otrsiti.

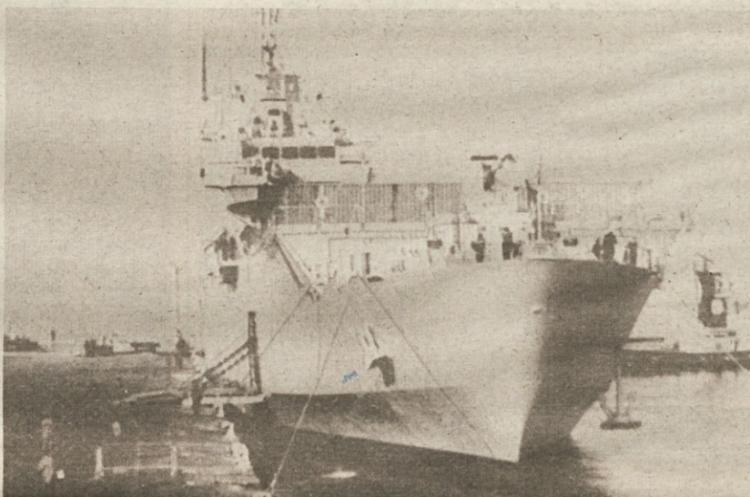
Kakorkoli že, volilci na prihodnjih volitvah, ki bodo skoraj zagotovo tudi na Hrvaškem pluralistične, bodo izbirali med tem, kar je socializem že dosegel, in med tistim, kar ponujajo kot obnovo obdobja, ki ga je prehodil socializem. (dd)

Prozorno rožljanje z orožjem v Karibih Morska blokada ZDA resno skrbi Kolumbijo

WASHINGTON — Načrt ameriškega predsednika Busha, da bi s pomočjo in s posredovanjem ameriške vojne mornarice zaustavil pretok kolumbijskega mamila na ameriško tržišče, je naletel na velik odpor kolumbijske vlade. Predsednik Virgilio Varco ga je včeraj odločno zavrnil iz bojazni, da bi se ponovila negativna panamska izkušnja, ki je bila le deloma uspešna in je terjala preveč žrtev. Washingtonska vlada se sedaj trudi, da bi Varcovo bojazen omilila in se izgovarja, da je kolumbijska vlada nasleda na prenačljive in neutemeljene govorice. Letalonosilka Kennedy, ki je že zasidrana pred kolumbijsko obalo v Karibskem morju, je po mnenju Pentagona le na rutinskem urjenju, ki je bilo načrtovano že pred časom. Pentagon pa ni podrobneje pojasnil, kakšno nalogo je poveril približno devetdesetim lovcem, bombnikom, izvidniškim letalom ter podmornic, ki se prav tako že nahajajo v neposredni bližini kolumbijskih ozemljskih vod.

Protest kolumbijske vlade, ki je po prvotni zavrnitvi Bushvega predloga nekoliko omilila svoje stališče, pa so se med tem podpre številne druge vlade in mednarodne organizacije. Večina meni, da gre za grobo poseganje v kolumbijske notranje zadeve in da morska blokada ogroža državno suverenost Kolumbije. Predsednik Varco pa je tudi v precepu, saj se dobro zaveda, da so ga medelinski baroni mamili že zdavnaj obsodili na smrt, ameriška in siceršnja zunanja pomoč pa mu je ta čas še kako potrebna. Vsekakor pa gre poudariti, da ameriški predsednik Bush zaenkrat še ni dal uradnega »placeta« morskimi blokadi, čeprav je o tem načrtu govoril že pred dobrim mesecem dni.

FNR je sprejela odlok, po katerem bodo vsi Romuni smeli imeti potni list Posebna vojaška sodišča bodo sodila »terroristom« in članom securitate

Pomožna ladja San Marco, ki so jo italijanske oblasti izkoristile za prevoz zdravil v Romunijo (Telefoto AP)

BUKAREŠTA — Včeraj so v Sibiu in v glavnih mestih drugih romunskih dežel pričela delovati vojaška sodišča. Fronta narodne rešitve je namreč določila, da bodo »terroristom« in članom securitate sodili po najhitrejšem postopku po vojaškem zakoniku, nihče pa ne bo obsojen na smrt, ker se je zgodovina smrtno kazni v Romuniji zaključila s smrtjo conductorja in njegove žene. Osebe, ki so zagrešile najhujše zločine v imenu bivšega režima, bodo torej obsojene na do smrtno ječo.

Ceprav se za besedo »terrorist« lahko skriva marsikaj, so člani Fronte narodne rešitve točno določili, da je terorist oseba, ki je kakorkoli povzročila pokol prebivalstva ali uničila skupno imovino z namenom, da bi onemogočila revolucijo. Sodišča bo sestavljalo pet sodnikov, od teh pa bodo trije vojaški sodniki. V Sibiu bi lahko sodili tudi Nicu Ceausescu, ki je bil voditelj tamkajšnje partije, vendar to še ni bilo določeno.

Med tolikimi zakoni, ki jih je v zadnjih dneh FNR prikrila novemu političnemu trenutku, izstopa včerajšnji odlok o potnih listih. Po novem bodo imeli vsi Romuni, z izjemo tistih, ki imajo opravka s pravico, potni list, deliti pa ga bodo na kvesturah.

Za Romune pa je bistvenega pomena tudi pomoč, ki jo še dobivajo od tujih držav. Prav včeraj je iz Italije odplula transportna ladja San Marco, ki bi morala v nekaj dneh prilpiti v Romunijo, kjer bo raztovorila nekaj ton zdravil. Na ladji so tudi vojaki bataljona San Marco, ki bodo priskočili na pomoč romunskim kolegom.

Dan
emigranta:
Maccanicov
osnutek
je treba
nujno
izboljšati

NA 3. STRANI

Panama že ukinja Noriegovo vojsko

PANAMA — Panamski podpredsednik Ricardo Arias Calderon je napovedal, da bo v prihodnjih tednih popolnoma spremenil sestavo in vlogo dosedanje panamske vojske. Iz njegovih izjav je mogoče razbrati, da ne bo več obstajala vojska v pravem pomenu besede, pač pa bodo za državno varnost skrbele posebne specializirane enote. Claderon, ki je hkrati tudi minister za pravosodje, je pojasnil tudi, da bo vlada odločno skrčila letalstvo in da bo letala uporabljala večinoma za prevažanje blaga, medtem ko bo popolnoma ukinjena služba vojaških helikopterjev.

Že prejšnji teden je panamska vlada močno zmanjšala vojaški potencial, saj je »zaplenila« kakih 79 tisoč možnarjev in raketometalcev. V času, ko so ameriški vojaki vdrlji v Panamo, je Noriegova »obrambna sila« štela nekaj več kot dvajset tisoč vojakov.

Predsednik Andreotti v Gorici

Pogovor na županstvu v Gorici

(Foto Bumbaca)

GORICA — V prenovljenih prostorih nekdanjega malega semenišča v Gorici je bila včeraj pomembna slovesnost ob odprtju sedeža univerze v Gorici. Že v prihodnjih dneh se bo pričela redna dejavnost štiriletnega tečaja za mednarodne in diplomatske vede. Slovesnosti ob odprtju sedeža univerze se je udeležil tudi predsednik ministrskega sveta, poslanec Giulio Andreotti, ki so mu ob tej priložnosti podelili prvi častni naslov doktorja mednarodnih in diplomatskih ved. Jutri je imel Andreotti krajše srečanje na županstvu, kjer mu je ravnatelj Smelta iz Ljubljane izročil Rusjanov cekin. Slovesnosti sta se udeležila tudi županja Ljubljane Nuša Kerševan in novogoriški župan Albert Bevc.

Dopoldanski obisk v Gorici je predsednik vlade zaključil z udeležbo na skupščini (API).

NA 8. STRANI

Včeraj podpisali dekret, s katerim so stekli postopki za volilni boj Pred začetkom predvolilnega boja v Sloveniji protest opozicije zaradi pičle podpore v tisku

LJUBLJANA — Predsednik slovenske skupščine Miran Potrč je včeraj podpisal dekret, s katerim so stekli postopki za volilni boj. V Sloveniji se je tako začela volilna tekma, ki bo ostra in odločna, toda hkrati tudi demokratična, svobodna in poštena. Volitve so izredno zapletene, saj bodo hkrati volili člane treh zborov slovenske skupščine, občinskih skupščin, vaških skupnosti in člane ter predsednika republiškega predsedstva. Volilni sistem je za različne izvoljene organe različen, po večini večinski, kar pomeni, da bodo številne volitve potekale v dveh krogih, ker v prvem verjetno noben kandidat ne bo dobil večine glasov, v drugem pa se bo izbiralo med dvema, ki bosta imela največ glasov.

Neposredno pa bodo potekale volitve v republiški družbenopolitični zbor, ki bo izvoljen po dosledno proporcionalnem sistemu, vendar tako, da bodo seštevali glasove, oddane za kandidata, ki bo lahko uradni predstavnik stranke ali pa tuji osebnost, ki ni odvisna od nobene stranke.

Tudi zato se bo volilo kar tri dni: 8. aprila v občine, v družbenopolitični zbor in republiško predsedstvo, 11. aprila v zbor združenega dela, 22. aprila pa bo balotaža za zbor občin in torej drugi krog volitev.

Najpomembnejše bodo volitve v družbenopolitični zbor republiške skupščine; volitve bodo proporcionalne in iz rezultata bo izhajala tudi nova politična podoba Slovenije. Imele bodo torej izredno važne

politične posledice za razmerje sil v skupščini in s tem tudi za razmerja pri delitvi oblasti. Povrh bodo na temelju števila izvoljenih delegatov razdelili med stranke sredstva, v ta namen že predvidena v republiškem proračunu za to leto.

Z včerajšnjim dnevom se je torej pričela volilna kampanja, predvsem pa odštevanje, saj je treba v 69 dneh izbrati vse kandidate in jih po predpisanih postopkih predložiti volilnim komisijam in jih registrirati. Tudi ta postopek ne bo povsem preprost, saj so možne različne oblike kandidiranja, od predloga registrirane stranke ali združenja pa do zbiranja podpisov za posameznega kandidata.

Hkrati s tem se pričena druga, lahko bi dejali - prava in klasična oblika volilnega boja. Danes se bodo sestali člani republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva. Skoraj gotovo bo to zadnji sestanek pod tem nazivom, saj se bo danes SZDL preimenovala v Socialistično zvezo, torej v levo centralistično socialistično stranko, ki bi jo lahko na Zahodu primerjali s socialdemokratskimi in socialističnimi strankami.

V zvezi s to odločitvijo se je v zadnjih dneh zvrstilo veliko sestankov za zaprtimi in odprtimi vrati, polemik in različnih stališč. Na tak način se namreč dokončno prekinja s Kardeljevo tezo, da je SZDL prostor, v katerem prihajajo do izraza različni interesi, in torej izginja teorija pluralizma interesov, ki jo

zamenjuje večstrankarski sistem, v njem pa je Socialistična zveza ena izmed strank, ki kandidira za volilno podporo in na temelju tega za oblast.

Vedno bolj aktivna pa je tudi opozicija, alternativa, ki se je združila v Demos in bo imela danes dve pomembni zasedanji. Dopoldne ob 11. uri bodo na tiskovni konferenci predložili svoj program in tudi glavne kandidate, popoldne ob 18. uri pa prirejajo v Cankarjevem domu okroglo mizo na temo svobodne Slovenije.

Opozicija protrestira zaradi prešibke podpore tiska, zaradi volilnega zakona in lastne slabe organiziranosti. Volitve so zares izredno zapletene, ljudje nimajo izkušenj, kandidatov na različnih listah in za razne zbere bo na stotine, kar nalaga zapleteno in obsežno delo. V tem kontekstu pa je tudi zapleten odnos do tiska in še zlasti radia in TV, ki sta formalno še vedno v okviru SZDL, saj je ta po ustavi njena ustanoviteljica. Vendar gre v tem primeru bolj za odprto uredniško politiko vseh zainteresiranih redakcij, ki je že zdaj precej odprta in se objavlja poročila vseh organizacij in strank.

Slovenija je skratka stopila v zanimivo razdobje volilnega boja, ki je postal že oster in izraža zapletene razmere slovenske družbe. Sleherno predvidevanje pa je prenapetost tudi zaradi zapletenih odnosov v Jugoslaviji in reflektov, ki jih ima položaj v Sloveniji na splošni jugoslovanski razvoj, ter nasprotno.

BOGO SAMSA

Marković danes na obisku v Sloveniji

LJUBLJANA — Predsednik zvezne vlade Ante Marković bo popoldne prispejal na uradni obisk v Slovenijo. Pogovarjal se bo s člani predsedstva in s predsednikom slovenske vlade Dušanom Šinigojem. Včeraj je obiskal Makedonijo, iz Slovenije bo odpoval na Hrvaško in še ta teden v Srbijo. V kratkem namerava v BiH in Črno Goro. Marković se pogovarja po republikah o svojem antiinflacijskem programu in gospodarskem razvoju. V Sloveniji pa se bo razgovor razširil še na ustavne spremembe, saj je znano, da se je slovenska ustavna komisija že izrekla proti, in malo verjetno je, da bi vanje privolila slovenska skupščina, ki se bo sestala v četrtek, 11. januarja.

Predsedstvo slovenske republike pa je zavrnilo predlog ustavnih sprememb, ki ga je pripravilo zvezno državno predsedstvo. Predlog je celovit in bi na temelju tega lahko izdelali povsem novo jugoslovansko ustavo. Slovensko predsedstvo je v mnenja, da je predlog zgresen, da izhaja iz zaščite države, ne pa državljana in da ne upošteva splošnega političnega pluralnega razvoja sodobne družbe. (B. S.)

Pismo uredništvu

Zgodovinska priložnost za socialistično stranko

Dileme in nasprotovanja, očitki in tudi neprizanesljive besede, aplavzi in negodovanja in potem konec, ki bo moral prinesiti jasen odgovor na zdaj že zastarelo vprašanje: kaj bo (hoče in mora) biti, oziroma postati SZDL v spremenjenem slovenskem političnem prostoru kot pravzaprav zadnja organizacija, ki se bo v že uradno priznanem večstrankarstvu prelevila v nekaj sodobnega, evropsko orientiranega in - končno, pa zadnji hip - zasedla tisti levo-sredinski prostor, ki ji kot pionirki pluralnega obnašanja tudi gre.

Vse to se bo (upam) zgodilo danes, ko boste prebrali svoj časnik, v veliki dvorani slovenskega parlamenta na Konferenci Socialistične zveze, kjer se bo odločalo o njenem profilu, doziralo njeno bodočo pokončno držo in urejalo prostor pod soncem, ki bi ga marsikdo rad (pa ga hvala bogu še ni), zasedel.

Za socialistično zvezo delovnega ljudstva Slovenije (tako širokogrudno jo je krstila za enkrat še obstoječa, a spreminjajoča se in celo na novo pišoča se ustava), je značilno vsaj dvoje: da se poslednja med vsemi političnimi subjekti spreminja v nekaj novega, in da je temu v veliki meri tudi sama kriva.

Kriva zato, ker se predolgo (najmanj do lanske pomladi) ni znala otresti poslušne vloge zveste izpolnjevalke opravil, ki ji jih je nalagala Komunistična partija (od Dolomitske izjave), oziroma kasneje. Aprila 1989 je namreč Zvezi komunistov Slovenije odvzela (v svojem statutu) njeno tutorstvo. Kriva tudi zato nenazadnje, ker so nekateri njeni ljudje šele z zakasnitvijo dojeli, da lahko tukaj in zdaj uspeva ta lepa nadaljevanja tradicij ljudsko-frontovskega gibanja in Osvobodilne fronte, le še kot Zveza slovenskih socialistov (kot socialistična stranka), ki se socializmu le ne bo odrekla, temveč ga bo sprejela kot svoj program, svojo ideologijo in poli-

tično usmeritev. Vendar tisto evropsko socialistično misel, ki za slovenski socializem pomeni sinonim za demokracijo, način udejanjanja evropske humanistične misli in dosežkov sodobnih inovativnih družb, ki - kot je dejal Viktor Žakelj - presegajo klasično ideološko nasprotja med kapitalizmom in socializmom - v zdajšnjem zgodovinskem trenutku in v naših konkretnih gospodarskih in političnih danostih.

Gre preprosto za to, da ni mogoče vsega pridobiti in vsega hkrati tudi ohraniti. Gre za to potemtakem, da se mora Socialistična zveza, če hoče postati profilirana stranka, spopadati z bojaznijo tistih, ki bi tudi v prenovljeni organizaciji za vsako ceno radi ohranili še frontovstvo in čim več kolektivnega, namesto (postopoma zgolj) individualnega članstva. SZDL je dejansko neodločna in ji nekateri upravičeno očitajo, da se ne zna opredeliti, kaj je in kaj ni.

Res pa je tudi, da je socialistična zveza v morda najtežjem položaju pri svoji preobrazbi, ker jo skuša marsikdo prehiteti in se je celo Zveza slovenskih komunistov začela spogledovati z zahodno socialdemokracijo.

In prav zato mora do zadnjega diha izkoristiti vse prednosti, ki jih ima kot med prebivalstvom od Prekmurja do Krasa najmočnejše prisotna politična organizacija, izkoristiti mora tudi to, da ima precej manj hipotek iz povojne preteklosti kot kdo drug, in predvsem tisto, kar jo je rodilo v Osvobodilno fronto, da je namreč znala prva združiti vernike z ateisti in pripadnike različnih strank v boj za usodo.

Za usodo - čeprav drugačne vrste - pa gre tudi to pot, ko, ljudje moji, citate svoj časnik in se v Skupščini SRS bije bitka za nekaj, kar utegne postati najbolj privlačna stranka v bodoči Sloveniji in, ki predvsem mora zmagati na pomladnih volitvah.

BARBARA GORIČAR

Napoved moskovskih generalov o krčenju sovjetske armade

MOSKVA — Namestnik generalštaba sovjetskih oboroženih sil generalpolkovnik Krivašijev je za agencijo TASS izjavil, da se bodo enote sovjetskih oboroženih sil v letu 1990 zmanjšale za več kot 185 tisoč vojakov, že lani pa se je po njegovih besedah številčna sestava sovjetske armade zmanjšala za 265 tisoč vojakov. V Moskvi se torej nadaljuje dinamizem razorožitvenih pobud, ki so neposredna posledica nove miselnosti in potreb prestrukturiranja sovjetskega gospodarstva.

Generalpolkovnik Krivašijev je v intervjuju za agencijo TASS med drugim povedal, da je sovjetska armada v minulemu letu na lastnem ozemlju odpravila tudi dva vojaška okrožja in sicer srednjeazijskega in uralskega, razformirali pa so tudi upravo dveh armadnih območij in štirih armadnih korpusov. Število sovjetskih tankov na evropskih tleh se je po besedah Krivašijeva lani zmanjšalo za več kot 9000 enot, število artilerijskih sistemov za 5000, število vojaških letal pa za več kot 800 enot. V "ladijskih pokopališčih" so uničili 40 vojaških plovil. Razgovor z agencijo TASS je Krivašijev sklenil z napovedjo, da bo njegova država v letu 1990 nadaljevala z umikom vojaškega arzenala in moštva iz Vzhodne Evrope, še zlasti pa iz Madžarske.

Omenjene pobude predstavljajo nadaljevanje dosedanjih, ki so posledica prednostnih nalog nove politične miselnosti Mihaila Gorbačova, se pravi verige tvornih pobud v smeri odpravljanja posledic hladne vojne. Že na prvi dan letošnjega leta je Mihail Gorbačov poudaril, da je ena prednostnih nalog velesil opuščanje instrumentov hladne vojne, kar pomeni popoln odmik od konfrontacije in merjenja vojaških mišic do formiranja novega modela zagotovitve varnosti na ravni t.i. razumnega zagotavljanja obrambne moči. Bistvena sestavina sov-

jetske obrambne doktrine se zrcali v proklamirani obveznosti, da ZSSR v nobenem primeru ne bo prva uporabila jedrskega orožja, da ne bo začela nikakršne vojaške akcije proti komurkoli, razen v primeru, če bi sama ali njeni zavezniki postali objekt agresivnih dejanj.

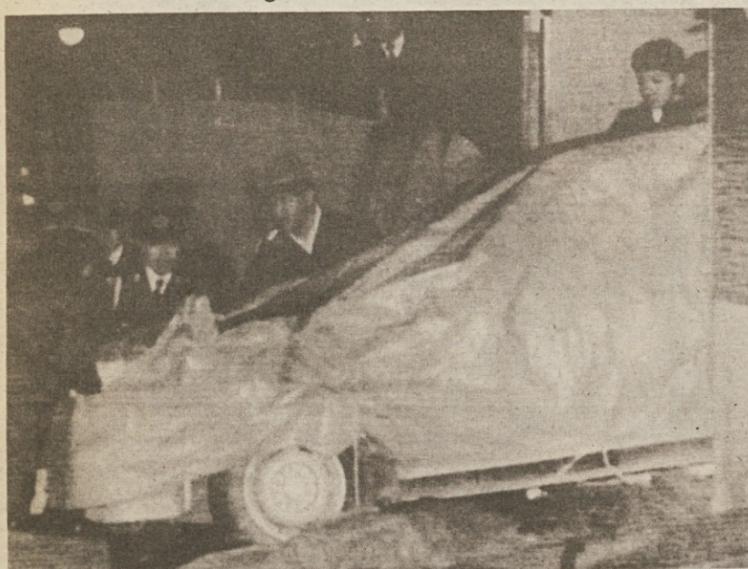
Tukaj praktično ne mine dan, da sovjetski informativni mediji ne bi poročali o sadovih t.i. konverzije sovjetske industrije v civilne namene, ki naj bi po eni strani zmanjšala oboroževalne stroške, po drugi strani pa naj bi v marsičem prispevala k izboljšanju katalifalnega stanja na trgu povsem osnovnih potrošnih dobrin. Tudi Mihailu Gorbačovu je popolnoma jasno,

da lahko sovjetsko gospodarstvo prestrukturira zlasti pomoč finančnega servisiranja z Zahoda in z odličnim klestenjem vojaškega proračuna. Ob spreminjanju "tankov v pluge" pa je nujno potrebno opozoriti na dejstvo, da sovjetski državni in partijski voditelj ni sam in da ga obkroža začaran krog kremelskih jastrebov, ki so doslej praktično ob vsaki razorožitveni pobudi bolj ali manj glasno reagirali. V nekaterih tukajšnjih vojaških krogih pa so dosedanje razorožitvene pobude sovjetskega voditelja, bolj kot zunanje in notranje opuščanje vojaškega potenciala, označiti kot proces racionalizacije, ki ne zmanjšuje vojaške zmogljivosti.

Protest na meji s Turčijo

Avtomobil je nadomeščal rampo

V Tokju je policija našla rabljen avtomobil, ki ga je skupina neznancev uporabila za izstrelitev dveh obrtniško izdelanih raket. Obe raketi sta padli v bližini bivališča princa Hitachija, brata cesarja Akihita, nista pa povzročili škode ali žrtev (Telefoto AP)

Milica ne varuje več stavb CK Zveze komunistov Slovenije

LJUBLJANA — Včeraj, natanko ob 15. uri se je novi predsednik slovenskih komunistov dr. Ciril Ribičič pred stavbo CK zahvalil predstavniku ljubljanske milice za, kot je dejal, dolgoletno in korektno opravljanje dolžnosti varovanja stavbe CK ZK Slovenije.

V spremenjenih družbenih razmerah, po sprejetju novega volilnega zakona in zakona o političnem združevanju, je dejal Ribičič, takšna zaščita ni več potrebna, zaposleni v CK pa bodo v bodoče sami poskrbeli za svojo varnost.

Naval na jugoslovanske banke Bolgari hočejo kupiti devize

DIMITROVGRAD — Prebivalci vzhodnoevropskih držav dobesedno oblegajo podružnice Beograjske banke v Dimitrovgradu in hočejo kupiti devize po uradnem tečaju. Odkar so pričeli veljati novi predpisi, je v bankah v tej obmejni občini skušalo kupiti zahodne valute dobrih 12 tisoč prebivalcev vzhodnoevropskih držav. Kot poudarjajo, je največ Bolgarov, Poljakov in sovjetskih državljanov. Vendar pa jim

ne morejo ustreči, ker predpisi jugoslovanske vlade ne omogočajo tujcem kupovanja deviz v jugoslovanskih bankah.

Bančniki v Dimitrovgradu opozarjajo, da spet čedalje bolj cvete trgovina na črno, saj so prebivalci vzhodnoevropskih držav pripravljani plačati za devize tudi več, kot znaša uradni tečaj, dinarje pa dobivajo s prodajo blaga, ki ga prinašajo v državo.

MOSKVA — Kot so poročala sinočnja Izvestija so se v Nahičevanski avtonomni republiki neredi z iranske razširili tudi na turško mejo. Predvčerajšnjim se je ogromna množica nahičevanskih Azerbajdžancev zbrala pred nekim mostom čez mejno reko Araks. Sovjetskim granicarjem je množica ultimativno ukazala, naj v roku 20 minut zapustijo svoje karavle, stražne stolpe in položaje. Da ne bi prišlo do prelivanja krvi, so se vojaki umaknili. Le nekaj minut kasneje so demonstranti začeli sistematično uničevati vse obmejne objekte.

Položaj je torej do skrajnosti napet. Nahičevanska avtonomna republika je azerbajdžanska enklava, ki meji na Armenijo, Turčijo in Iran, administrativno pa spada pod Azerbajdžansko SSR. Prvi neredi z rušenjem obmejnih pregrad na iransko-nahičevanski meji so se začeli 31. decembra.

Prvotno so protest ocenjevali kot izbruh panislamizma, ker so mu v Teheranu dali izreden poudarek. Kmalu pa je bilo jasno, da je to le nov odraz azerbajdžanskega nacionalizma, ki je dosegel svoj višek v gorskokarabaški krizi. Azerbajdžanski skrajnejši zahtevajo združitve vseh Azerbajdžancev v samostojno republiko, kar je seveda pognalo strah v kosti tudi teheranskim ajatolahom, ki so v Moskvo poslali podpredsednika vlade Mahmuda Fadzija.

Na sliki (telefoto AP): Azerbajdžanci rušijo ovire, ki jih ločijo od bratov.

Z nedeljskega Dneva emigranta odločna zahteva po pravičnem zaščitnem zakonu za našo manjšino

Slovenski izseljenci so se zbrali že osemindvajsetič

ČEDAD — Kot je že običaj, so se izseljenci iz Beneške Slovenije, ki so se za božične in novoletne praznike vrnili v rodne kraje, v nedeljo zbrali na tradicionalnem Dnevu emigranta. Prireditev, v priredbi slovenskih organizacij videmske pokrajine in pod pokroviteljstvom Občine Čedad, že 28. po vrsti, je bila v gledališču Ristori v Čedadu, katerega so v toplem vzdušju napolnili številni izseljenci, domačini in tudi gosti s Tržaškega in Goriškega. Prisotni so bili številni prijatelji Beneških Slovencev, med katerimi čedajski podžupan Faustino, ki je zasedanje pozdravil s posebno pozornostjo, predstavniki krajevnih uprav tega področja, senator Spetič, predsednik SKGZ Palčič, predstavniki SSO in SSK, tolminske SZDL, konzulata SFRJ v Trstu, združenja ANPI, čedajske kvesture in še drugi. Glavno besedo so na prireditvi imeli izseljenci sami oziroma njihovi problemi. Le-ti so tesno povezani s celotno problematiko slovenske manjšine v Italiji, kateri je italijanska vlada končno ponudila zakonski osnutek za njeno zaščito.

In prav o tem osnutku ministra Maccanica, oziroma o njegovi vsebini je bilo največ govora na nedeljskem prazniku beneških emigrantov. Jasno je prišlo do izraza, tako v besedah govornikov (glavnega govornika Fabia Boninija ter deželni svetovalec Ivana Bratina in Bojana Brezigarja ter predstavnika Kanalske doline Antona Sivca), kot v nastopu domačih skupin in igri »Politiki ne poznajo zemljepisa«, ki si jo je zamislil in režiral Aldo Clodig, da tudi Beneški Slovenci niso nikakor zadovoljni z Maccanicovim osnutkom. Ne pristajajo namreč na razdeljevanje po razredih in zahtevajo, da se celotno slovensko manjšino obravnava na enak način. Ravno tako je bilo poudarjeno, da bodo morale politične in ostale družbene sile napeti vse sile, da bo v parlamentu lahko prišlo do sprejemljivejšega besedila Maccanicovega osnutka.

Prireditve je zaključil nastop SSG z nekaterimi prizori iz igre Marija Čuka »Lepo je v naši domovini biti«. Nastop igralcev Slovenskega stalnega gledališča, ki je v Benečiji dobro poznano, kjer je že večkrat gostovalo, je tudi tokrat vzbudilo prijetno pozornost pri gledalcih, ki so se ob izvajanju prizorov iz Čukove igre zelo veselili in igralce nagradili s toplimi aplavzi.

Bonini: Priznati je treba našo prisotnost

Glavni govornik na nedeljskem Dnevu emigranta je bil župan iz Grmeka Fabio Bonini. V benečanskem narečju je v preprostih in jasnih besedah ocenil minulo leto, in kaj je to leto prineslo Beneškim Slovincem. Ne samo njim, ampak vsem Slovincem je prineslo Maccanicov zakonski osnutek o zaščiti manjšine. »Njegova vsebina ni taka,« je pristavil, »kot bi jo sami želeli. Veseli pa nas,« je nadaljeval, »da

se nas v zakonskem osnutku vsaj omenja; v njem je zapisano, da v teh krajih v resnici obstajamo, potem ko so desetletja govorili, da nas ni. Nismo pa zadovoljni,« je poudaril grmeški župan Bonini, »da nas generično označujejo kot Slovence, ker smo Slovenci. Cilj Beneških Slovencev je torej, da pride do odobritve takega zakona, v katerem mora biti priznana prisotnost slovenske

manjšine tudi v teh krajih in da se v njem Slovenci ne ločujejo po razredih in da so zaščiteni vsaj tako, kot ostale manjšine v Italiji.

Zaradi tega bo treba vložiti velike napore,« je še dodal Bonini, »da bo zakonski osnutek občutno izboljšan. Razmere so se v Benečiji v zadnjih letih sicer zelo izboljšale. Stranke, ki so že od začetka nasprotovale vsakršni zahtevi slovenske manjšine, so deloma spremenile svoja stališča. Spremenile so — v prvi vrsti KD — svoj odnos do slovenske manjšine, kjer pa se še opazuje različna stališča, ki jih te stranke zagovarjajo, na deželni in vsedrjavni ravni, kjer so bolj odprti do naših problemov.« Govornik je s tem v zvezi poudaril veliko vlogo, ki jo je v vseh teh letih opravila Slovenska kulturno-gospodarska zveza, ki je s svojim vztrajnim delovanjem dosegla, da oblasti gledajo na manjšino in njene zahteve bolj naklonjeno, kot še pred kakim letom.

Govornik se je nato zaustavil ob dveh važnih problemih kulturnega osveščanja krajevnega prebivalstva in uporabe jezika, oziroma njegovega poučevanja v

šolah. Pri tem je predvsem ugotovil, kako je špetrski dvojezični center edina šola v slovenski Benečiji, kjer beležijo naraščanje vpisanih. Zato se je tudi vprašal, zakaj ga oblasti ne uradno priznajo in mu pač zagotovijo potrebno podporo.

Ob vseh teh ugotovitvah je Fabio Bonini poudaril, da se morajo krajevni politiki aktivno angažirati, da bi se spremenilo sedanje stanje. Dodal je, da Beneškim Slovincem ne bo prav nič podarjenega kar avtomatično in da se bodo morali za vsako zahtevo pošteno truditi. Zaradi tega bo treba dati nove predloge in to na vseh ravneh (v strankah, na občinah, pokrajina, Krajevnih zdravstvenih enotah), v upanju, da bo prišlo do bistvenega izboljšanja zaščitnega zakona.

Govornik je tudi ugotovil, kako vedno prihaja do novih provokacij do slovenske manjšine, ko kaže, da se rešitev njenih problemov bliža koncu. S tem v zvezi je izrazil vso solidarnost duhovnika Gajonu in Zuanelli — in te njegove besede je dvorana podprla s toplimi aplavzi — ki sta bila žrtvi podobnih napadov.

Bratina: Bolje brez kot s slabim zakonom

Tudi deželni svetovalec Ivan Bratina se je v svojem posegu dotaknil vprašanja zaščite slovenske manjšine oziroma predloga ministra Maccanica. Med drugim je dejal, da spriču vsesplošnega gibanja in pretresov v Evropi moremo nikakor primerjati skromen in dvoumen korak, ki ga je Andreottijeva vlada naredila na poti h končnemu priznanju našega narodnostnega obstoja in vseh pravic, ki iz njega izhajajo. Maccanicov osnutek je namreč v marsičem do naše skupnosti žaljiv. Njegova vsebina pa je v dobri meri dvomljiva, kolikor ni povsem jasno, ali gre za zaščitni zakon ali za zakon, ki naj pospešuje asimilacijo s tem, da nam odvzame to, kar smo si v teh letih z velikim trudom pridobili. Primer lahko najdemo še enkrat v vaših razmerah, je pristavil, ko beležimo, da v vladnem zakonskem osnutku ni nobenega priznanja za špetrsko dvojezično šolo, čeprav le-ta predstavlja dragoceno in neizpodbitno stvarnost. Ta negativna ocena vladnega dokumenta pa nikakor ne pomeni, da se bomo zakonu odpovedali, da se bomo podali nevarni trditvi: boljši noben zakon kot slab zakon, nasprotno, prizadevali si bomo za dosego dobrega zakona in zato pozivamo vlado in vladne sile na njihovo odgovornost, da posredujejo manjšini takšen zakon, ki bo zanjo sprejemljiv in ki ji bo zagotovil nemoten razvoj. Vemo, da imamo v tem boju ob strani italijansko demokratično in napredno stvarnost. Dolžnost italijanske države je omogočiti nam, da kot narodnostna skupnost popolnoma odigramo vlogo, ki je nam odmerjena v novi Evropi državljanov in njihovih skupnosti.

Brezigar: Napeti vse sile za izboljšanje osnutka

Deželni svetovalec Bojan Brezigar je v svojem posegu med drugim dejal, da je treba Maccanicovemu predlogu o zaščiti manjšine priznati, da predstavlja prvi uradni korak italijanske vlade v zvezi s slovensko manjšino in tudi z Beneškimi Slovinci. Zaustaviti se želimo pri dejstvu, je nadaljeval, da ta zakonski osnutek dejansko zanika, da bi bil jezik, ki ga govorite v Beneški Sloveniji, slovenski jezik, ampak govori o prebivalstvu slovenskega izvora. Mislim, da je to stališče žaljivo, je še nadaljeval deželni svetovalec Brezigar, za vse prebivalce Beneške Slovenije, kajti vsi vemo — in jezikoslovci z vsega sveta to potrjujejo — da gre za slovenski jezik, seveda v narečni obliki, kot velja to za vse jezike na svetu, tudi za italijanskega, saj Italijani v Milanu ne govorijo enako kot v Palermu. Osnovna zahteva, ki jo je treba postaviti vladi tudi s tega srečanja naj bo torej odprava te neresnice, potrivanja osnovnega dejstva, ki zadeva jezik.

Deželni svetovalec Brezigar je tudi poudaril, da si bomo morali vsi prizadevati, da se ta zakon v parlamentu izboljša: zato, da bo zaščita res taka, da se bosta naša kultura in naš jezik svobodno razvijala. Pristavil je še, da danes v Evropi ne more biti več razlogov, ki bi služili kot izgovor za preprečevanje uveljavljanja posameznih kultur in dodal, da vsi vidimo in ugotavljamo, da so človekove pravice in pravice manjšin ena najpomembnejših programskih točk v veliki večini evropskih držav. In vsi vemo, da Italija trdi, da so ta vprašanja v tej državi zgledno urejena, in prav vsi vemo, je zaključil, da to ni res.

Pozdrav iz Kanalske doline

Nedeljski prireditvi v gledališču Ristori je prinesel pozdrav tudi Anton Sivec, predsednik Slovenskega kluba iz Kanalske doline. V svojem kratkem posegu je predvsem ugotovil, kako ta praznik ne more biti v čast našim oblastem, ki se niso v zadostni meri potrudile, da bi odpravile problem izseljenstva. Poudaril je, da se bo tre-

ba v večji meri zavzemati za gospodarski razvoj teh krajev, kar je edino jamstvo za zaježitev pojava izseljenstva. Skrajni čas je že, je še dodal, da v državi, ki je na 5. ali 6. mestu posebne lestvice o blagostanju na svetu, vsakomur zagotovijo možnosti za spoštljivo življenje.

Številni gosti v Ristoriju

»Strojni inženir Mekaniko, ali poznate zgodovino in zemljepis?«

»Politiki ne poznajo zemljepisa« — Prireditelji so si ob tej priložnosti kar krepko privoščili ministra Maccanica in njegovega zakonskega osnutka o zaščiti manjšine. Ta strojni inženir Mekaniko se mora po besedah Marija Bergnacha in Renza

Gariupa še naučiti zgodovine in zemljepisa, sodeč po tem, kar je nakuhal s svojim predlogom. V zabavni predstavi, s katero se je začela nedeljska prireditev, so nastopila tudi dekleta iz Kanalske doline (levo), ki

so se predstavila s spletom slovenskih, koroških in furlanskih pesmi, godci folklorne skupine iz Režije s pesnikom Renatom Quaglio (v sredi), ki je prebral nekaj svojih pesmi iz svoje knjige Baside ter cerkveni pevski zbor iz Barda in Zavarha, ki

ga vodi župnik Renzo Calligaro (desno). Vse je seveda povezoval zvesti sodelavec in stalni gost teh srečanj Checco s svojo glasbeno skupino SSS in pevka Sabina Trinco in Eleno Bergnach, ki so celotni prireditvi dali poseben ton.

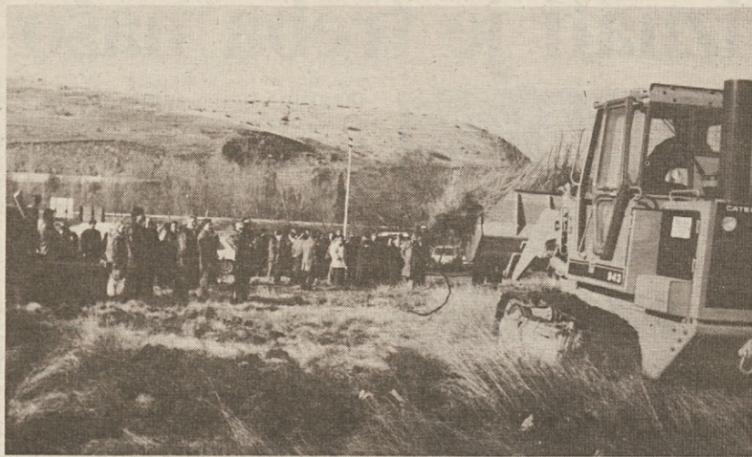
Dnevu emigranta sledil
ALEKSANDER SIRK

S krajšo slovesnostjo na zemljišču Obrtniškega konzorcija Dolina Začetek urbanizacijskih del za obrtniško cono v Dolini

Po krajši slovesnosti in ob udeležbi številnih predstavnikov pristojnih ustanov in oblasti so se včeraj dopoldne uradno začela urbanizacijska dela za izgradnjo obrtniške cone v dolinski občini. Po otvoritvenem pozdravu predsednika Obrtniškega konzorcija Dolina Dušana Pangercja je spregovoril župan Občine Dolina Edvin Svab, spodbudne besede ob začetku uresničevanja tako pomembnega gospodarskega središča pa so nato izrekli še deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone, podpredsednik ustanove za razvoj tržaške industrijske cone Antonio Minniti in predsednik Pokrajine Trst Dario Crozzoli. Po blagoslovu dolinskega župnika Bogatca so bagri tudi dejansko začeli izkopavati zemljišče, na katerem naj bi predvidoma že konec tega leta stala ogrinja novih obrtniških delavnic.

»Današnji dan je v veliko zadoščenju našemu konzorciju,« je v svojem govoru poudaril predsednik dolinskih obrtnikov Pangerc, »saj lahko po dolgih letih priprav, preverjanja, načrtovanja, uradnih odobritev in dovoljenj končno le premaknemo bagre in tako s stvarnim dejanjem dokažemo, da vloženi čas in trud nista bila zaman.« Obrtniški konzorcij Dolina združuje deset manjših obrtniških podjetij, ki v raznih sektorjih prekrivajo obrtniško ponudbo od proizvodnje do servisnega dela. Na zemljišču, ki se razprostira od naftnih rezervoarjev družbe SIOT do križišča med cestami za Dolino, Bošnjec in Tovarno velikih motorjev, bo v kratkem stala zgledno opremljena obrtniška cona z 12 dvojnimi paviljoni-delavnicami. Od skupnih 40.000 kvadratnih metrov zemljiške površine bo več kot 12.000 kvadratnih metrov pokritega uporabnega prostora. Poleg delavnic predvideva načrt - za tržaški Studio AR.CO. sta ga izdelala inž. Claudio Capobianco in arh. Dušana Valecch - tudi posebno stavbo za skupno uporabo vseh podjetij, v kateri bodo nameščeni tajništvo, uradi, sejna dvorana in razstavna galerija. S prostornimi parkirišči in urejenimi zelenicami bo torej nova dolinska obrtniška cona tudi za oko prijetno gospodarsko središče, predvsem pa za razvoj in vrednotenje obrtniškega pomembnega objekta.

Se posebej pri prvih korakih na poti uresničevanja te zamisli je bila dragocena pomoč, ki jo je dolinskemu obrtniškiemu konzorciju ponudila uprava Občine Dolina. »V skladu z vrednotami, ki jih uveljavlja naša občina,« je v svojem posegu podčrtal župan Svab, »smo v zadnjih letih uspeli uresničiti že nekaj pomenljivih pobud na tem področju. Po zadruhi Dolga Krona je bil drugi vidnejši znak gospodarskega oživljanja oljčni nasad na pobočju gričev Celu in Brdo. Sedaj pa je pred nami še obrtniška cona, ki jo dolinski obrtniki uresničujejo z navdušenjem, dobro voljo in lastno soudeležbo, v soglasju z vrednotami miru, sožitja in dela.« Župan Svab je nato pohvalil dejstvo, da urbanizacijska dela opravi obrtniki sami. Po drugi strani sta jim bila v izredno pomoč razpoložljivost in sodelovanje, ki sta jih ob tej

Z zamahom bagra se je začela gradnja obrtne cone

(Foto Magajna)

pobudi izkazali ustanova EZIT in družba SIOT, lastnik oziroma upravitelj zemljišča, ki ga je Obrtniški konzorcij pred petimi leti odkupil. Nenačrtne gre omeniti še pomemben denarni prispevek Sklada za Trst, s katerim bodo lahko kriili približno polovico predvidenih stroškov za izgradnjo t.i. severnega dela cone za obrtnišvo in malo industrijo.

Deželni odbornik Carbone se je zaustavil predvsem pri širšem pomenu tega gospodarskega načrta, ki odpira nove možnosti za zaposlitev mladih, presega zgolj krajevni okvir in se vključuje v širši deželni načrt za razvoj gospodarstva. Podpredsednik ustanove EZIT Minniti je nato dodal še željo, da bi v istem duhu sodelovanja dosegli še marsikateri pomemben cilj in ugodno reševali probleme. Predsednik pokrajine Crozzoli pa je poudaril predvsem dejstvo, kako je gradnja

obrtiške cone lahko dokaz, da se v Trstu odpirajo nove možnosti za boljše prihodnost gospodarstva.

Poleg že omenjenih osebnosti so se včerašnje slovesnosti udeležili še številni predstavniki raznih političnih in upravnih ustanov ter varnostnih sil, med njimi podprefekt Mazzurco, funkcionar družbe SIOT Zari, inženir Vesel za Tovarno velikih motorjev, deželna svetovalca Brezigar in Budin, predsednik KGS Pečenik, predsednik Kmetijske zadruge Mihalič, podpredsednik ESA Ferrante, predstavnik pokrajinskega obrtniškega združenja Pemasosca in Vsedržavne konfederacije obrtnikov De Biasi, direktorja TKB Svetina in HPO Brajnik, predstavniki SKGZ in SDGZ, direktor družbe SIOT Azzarita se je zaradi boleznih opravičil in v svoja voščila posredoval.

DAMIANA OTA

Boni povzročili veliko gnečo pred občinskimi uradi

V tržaški občini in v okoliških občinah naše pokrajine so včeraj začeli deliti bencinske bone, ki jih bodo tokrat upravičenci prejeli v enem samem obroku za vse leto. Posebno v občinskih izpostah v središču mesta so se v zgodnjih popoldanskih urah ustvarile dolge vrste ljudi, zato je razdeljevanje bonov potekalo zelo počasi in z velikimi zastoji, tudi zato, ker pristojna telesa očitno niso pričakovala takega navala. Zato spet opozarjamo upravičence, da bodo bone razdeljevali do vključno petka, 2. februarja.

Za dvig bonov veljajo ista pravila kot doslej: upravičenci morajo predstaviti občinskim uslužbencem veljavno vozniško dovoljenje in prometno knjižnico, za dvig pa lahko formalno problastijo tudi tretje osebe. Občinske izpostave Občine Trst bodo do petka, 19. januarja, odprte vsak dan (razen sobote) od 14. do 20. ure, od 22. januarja do 2. februarja pa bodo odprte od ponedeljka do petka med 16. in 20.

uro. Na Vzhodnem in Zahodnem Krašu ter pri Sv. Ivanu pa bodo občinske izpostave od 19. januarja do 2. februarja odprte samo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 16. do 20. ure.

Okoliške občine pa imajo drugačne urnike. V Nabražini bo bone mogoče dvigniti od ponedeljka do sobote od 9. do 13. ure, ob sredah in petkih pa še od 17. do 19. ure. V repentabski občini bodo bone razdeljevali samo ob ponedeljkih in sobotah od 10. do 13. ure, v Zgoniku pa ob ponedeljkih, sredah in sobotah od 9. do 13. ure. V Miljah bodo razdeljevali bone od ponedeljka do petka od 15. do 19. ure, v Dolini pa bodo upravičenci lahko dvignili bone vsak dan od ponedeljka do sobote od 9. do 13. ure ter ob sredah in petkih tudi popoldne od 15.30 do 17.30.

Na sliki (foto Križmančič) včerašnja gneča pred šentjakobsko občinsko izpostavo v Ul. Caprin.

Akcija za pomoč Romuniji je še vedno v polnem teku

Skoraj vsak dan potujejo skozi mejni prehod pri Fernetičih solidarne odprave za Romunijo. V noči med nedeljo in ponedeljkom je prekoračilo italijansko-jugoslovansko mejo 35 francoskih tovornjakov z živili in zdravili za romunsko prebivalstvo, sinoči pa je odpotoval iz našega mesta tovornjak krajevnega italijansko-romunskega solidarnostnega odbora, ki je namenjen v mesto Baimare ob meji s Sovjetsko zvezo. Za danes napovedujejo kolono vozil iz tridentinske pokrajine, v naslednjih dneh pa tovornjake iz Turina, ki bodo v glavnem prevažali zdravila, posebno insulin.

Tržaški solidarnostni odbor pa je medtem včeraj objavil sporočilo, da je v nedeljo dospela v romunsko mesto Sibiu kolona vozil s 140 stoti živil in zdravil, ki je odpotovala iz Trsta in Turina. Člani solidarnostnega odbora, ki so trenutno v Romuniji, bodo pripeljali s seboj v Italijo hudo bolno mater znanega baletnika Marinela Stefanessa, ki je prav v Italiji doživel največji umetniški uspeh. Prispevke za Romunijo (najnujnejša so zdravila) zbirajo v skladišču bivše vojašnice Beleno vsak dan od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure.

Na nedeljski protestni prireditvi ni švicarska zastava nikogar motila

Preteklo nedeljo je bila na Trgu Riborgo napovedana demonstracija proti »naklepu ministrskega sveta, da z zakonom odvzame pripadnikom slovenske manjšine pravico do rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi«, kot je v svojem komuniciju zapisal pobudnik protesta Samo Pahor. Kot smo že poročali, je kvestor zborovanje dovolil (in sicer na omenjenem mestu namesto na Trgu Unità) pod pogojem, da se ne izpostavijo zastave tujih držav, s čimer se je nanašal na napovedano izpostavitve slovenske narodne zastave.

Da bi preizkusili, ali se prepoved nanaša tudi na zastave tujih držav, ki so sestavni deli federacij in konfederacij, so manifestanti poleg italijanske državne zastave izpostavili tudi zastavo švicarskega kantona Sankt Gallen, vendar policija - kot pravi Pahor v svojem sporočilu - sploh ni reagirala. Pač pa je demonstrante poleg večjega števila policijskih agentov in funkcionarjev nadziral tudi cel avtobus karabinerjev, ki jih je spremljalo nekaj častnikov.

Alternativna zelena lista v Miljah

Pozitivna ocena upravnega programa

Zelena alternativna lista je precej zadovoljna s političnim in upravnim programom nove miljske občinske uprave, ki jo vodi socialist Jacopo Rossini. Zeleni, ki so izvolili v občinski svet svetovalca Luciana Beninija, so posebno zadovoljni, ker vsebuje upravni program jasne obveze o resanaciji zgodovinskega središča Milj in ureditvi obvoznice, ki naj bi deloma potekala po že obstoječi trasi na jugoslovanskem ozemlju in bi tako na najmanjši možni način oškodovala naravno okolje. Benini bo na eni izmed prihodnjih sej občinske skupščine predlagal, naj tudi Občina Milje ratificira in torej formalno sprejme nedavno ustanovitev Obalno-kraške konzulte. Zeleni, ki jih vodi tržaški občinski svetovalec Maurizio Bekar, se bodo tudi v Miljah zavzemali za ureditev železniške proge Trst-Milje in za smotnejšo ureditev avtomobilskega in posebno tovornega prometa skozi miljsko občinsko ozemlje. Zeleni so o teh vprašanjih razpravljali na nedavni skupščini, ki so se je udeležili tudi nekateri rajonski svetovalci.

Oživljen otroški zbor v Devinu

Devinska Ladjica ne plove ampak prisrčno prepeva

Fantje izpod Grmade in dekliški zbor Devina imajo podmladek. Gre za otroški pevski zbor Ladjica, ki ga vodi mladi solnici Olga Tavčar in Mirjam Bratina-Pahor, obe iz Devina. Zbor je že nekajkrat nastopil na Tržaškem in na Goriškem, posebno pa se je izkazal na božičnem koncertu, ki ga je priredil skupaj s starejšima devinskima zboroma na zadnje Štefanovo v Štivanu.

»Zbor je bil ustanovljen pred tremi leti,« nam je povedala Tavčarjeva, »in sicer ne ravno iz ničesar, saj je poprej na našem koncu deloval otroški zbor Štivan, ki pa je nastopal skoraj izključno v štivanski cerkvi, in še to precej neredno. Za ustanovitev "pravega" otroškega zbora sta dala podbudo oba starejša zbora, ki delujeta v Devinu, povedati pa moram, da je poba hitro nalezela na dober odziv pri starih in zlasti pri samih otrocih.«

Izbira imena Ladjica ni naključna. V Devinu je namreč na začetku tega stoletja delovalo društvo z imenom Ladja. Razpustile so ga fašistične oblasti. V začetku so otroški zbor sestavljali izključno osnovnošolci, zdaj pa v njem pojejo tudi srednješolci in predšolski otroci. Skupaj jih je kakih 30, prihajajo pa iz Cerovelj, Mavhinj, Vižovelj, Sosljana, Devina, Štivanja in iz Medje vasi. Vaje imajo enkrat tedensko v dvoranici Fantov izpod Grmade in dekliškega zbora Devina.

Zaradi velikega starostnega in hrati glasovnega razpona sta pevovodkinji sklenili, da vadita tudi ločeno. Pahorjeva je prevzela skrb za mlajše, Tavčarjeva pa za starejše. Pojejo v glav-

nem slovenske pesmi, tako ljudske kot umetne. »V zadnjem času opažamo,« je povedala Tavčarjeva, »da se otroci doma le redko naučijo ljudskih pesmi. Po drugi strani pa pri oblikovanju repertoarja ne zanemarjamo niti sodobnejše glasbe. Radi pojemo pesmi sodobnih skladateljev, ki ustvarjajo v osrednji Sloveniji, pa tudi v našem zamejstvu.«

Tavčarjeva ima kljub svojim mladim letom že precejšnje pevsko »kariero« za sabo. Že več let poje z devinskimi dekletji, v pevski svet pa jo je uvedel nekdanji otroški pevski zbor Kraški slavček, ki ga je vodil pokojni prof. Sergij Radovič. »Z njim smo res veliko izgubili, zlasti v naši občini,« je pristavila naša sobesednica. »Ob prekinitvi delovanja Kraškega slavčka zaradi Radovičeve smrti je pri nas nastala huda praznina, ki jo zdaj poleg nas skuša zapolniti otroški pevski zbor Vigred iz Šempolaja.«

Toda otroški pevski zbor Ladjica se ne omejuje le na petje v ožjem pomenu besede. Pevovodkinji skušata otroke seznanjati z raznimi glasbami, učita pa jih tudi stvari, ki z glasbo niso neposredno povezane, na primer igrice. Vse to je na nek način prišlo do izražanja tudi na zadnjem božičnem koncertu, na katerem se je zbor predstavil z Božično spevoigro. »Tako smo imenovali šop božičnih pesmi,« je pojasnila Tavčarjeva, »ki smo jih povezali na način, da so prikazale zgodbo o Kristusovem rojstvu na zaokrožen način. Kaže, da je bila zamisel posrečena.«

(mb)

Še ne 15-letnega so nacisti obesili pred 46 leti

V Štorjah počastili spomin na partizana Marjana Štoko

Na desni strani ceste, ki skozi Štorje vodi proti Ljubljani, stoji v zavetju košatega tirarnega borovca marmornati steber z ovito pretrgano vrvo, simbolom mladega življenja, ki ga je na tem kraju na današnji dan pred 46 leti pretrgala nacistična vrv. Ob vnožju stebra stoji na kraškem kamnu vklešan napis, ki spominja na tisti tragični dan: »Na tem mestu je v času NOV stal telegrafski drog, na katerega so nemški nacisti dne 9. januarja 1944 po strahotnem mučenju obesili mladega partizana Kosovelove brigade Marjana Štoko, rojenega 15. julija 1929 na Proseku.«

Marjanu Štoku ni bilo niti 15 let, ko se je odločil, da pristopi k partizanom. Priključen je bil Kosovelovi brigadi, a je že po nekaj dneh padel v nemško zasedo v Štorjah. Nacisti so ga vso noč strahovito mučili, da bi od mladega partizana izvedeli informacije o partizanski vojski, a fant ni klonil mučenju in ni izdal borčevskih tovarišev. Zato so ga nacisti naslednjega dne obesili na telegrafski drog.

V spomin na njegovo mučeniško smrt so domačini v sedemdesetih letih

postavili na kraju, kjer je utrnilo mlado življenje, spomenik, ob katerem se ob obletnici smrti zberejo vaščani, ob njih pa tudi mnogo prebivalcev Proseka in Kontovela. Komemoracijo prireja domača borčevska organizacija in sekcija Vsedržavnega združenja partizanov Italije-ANPI s Proseka-Kontovela, ki se je tudi letos z vencem spomnila na svojega mladega partizana.

Obenem se v Štorjah spominajo tudi na druge domače žrtve nacifašizma. V narodnoosvobodilnem boju je izgubilo življenje sedem borcev iz Štorij in dva iz bližnjega zaselka Majcni, žrtve fašističnega nasilja pa so postali še trije prebivalci Štorij in eden iz Podbrež.

Poslanec Coloni danes na sedežu INPS v Trstu

Poslanec Sergio Coloni bo danes v svoji vlogi predsednika medzbornične parlamentarne komisije za nadzor nad delovanjem skrbstvenih ustanov opravil pregled položaja, v katerem se nahaja tržaški sedež zavoda INPS.

Parlamentarec bo z odgovornimi pri tržaškem INPS še posebej razpravljal o funkcionalnosti uradov, o odnosih z uporabniki njegovih storitev, o prizadevanjih za zmanjšanje čakalnih dob za prejem pokojnine in na splošno o vseh temeljnih vprašanjih, ki imajo velik socialni pomena. Takoj nato se bo poslanec Coloni srečal še s člani pokrajinskega odbora tržaškega skrbstvenega zavoda INPS.

LINEA

VABIMO
VSE
NAŠE
PRIJATELJE
NA

RAZPRODAJO - od 10. januarja dalje

POPUSTI OD 20% DO 80%

PRIČAKUJEMO VAS!

LINEA — Ul. Carducci 4 — TRST

obv. občini

V Centru za znanstvene raziskave pri Padričah Delovno srečanje med slovenskima inštitutoma in padriškim Centrom

Znanstveniki iz Slovenije in Trsta že več let sodelujejo, prav tako sodelujejo med sabo znanstvene ustanove in med njimi seveda Center za znanstvene in tehnološke raziskave in raziskovalni inštituti iz Ljubljane. Včeraj pa je bilo v prostorih padriškega Centra prvo uradno delovno srečanje med slovenskima inštitutoma Jožef Stefan in Boris Kidrič ter Centrom za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah. Delegaciji iz Slovenije sta vodila direktorja inštitutov prof. Tomaž Kalin in prof. Stane Pejovnik, padriški Center pa je zastopal izredni komisar prof. Domenico Romeo.

Včerajno srečanje je bilo, kot smo zapisali, delovnega značaja. Raziskovalci inštitutov so predstavili delo v posameznih panogah, dejansko pa so potrdili področja, na katerih se lahko razvije plodno sodelovanje. V izjavah novinarjem je predsednik Centra prof. Romeo naglasil, da slovenski znanstveniki in obe ustanovi uživajo mednarodno priznanje. Na marsikaterem področju je sodelovanje že utečeno, Center pa ima interese, da se okoristi tudi z izkušnjami slovenskih raziskovalcev. Ravnatelj inštituta B. Kidrič prof. Pejovnik pa je dejal, da je Trst znanstveno mesto, ki lahko odpira slovenskim znanstvenikom novo okno v Evropo. Tudi prof. Pejovnik je poudaril, da se sicer slovenski in italijanski znanstveniki dobro poznajo, sedaj pa je govor o zelo konkretnih projektih, in to na uradni ravni. Pri tem je treba seveda zapisati, da imajo slovenski znanstveniki na nekaterih področjih velike izkušnje, tako da je sodelovanje v obojestransko korist. Med področji sodelovanja je Pejovnik omenil predvsem tri raziskovalne panoge, in sicer fiziko delcev, ki je najbolj zanimiva, kemijo in genetsko inženirstvo. Podrob-

Včerajšnje srečanje na Padričah

(Foto Križmančič)

neje je navedel tudi kristalografske raziskave ter raziskave katalizatorjev in peptidov.

Med konkretnimi možnostmi pa je prof. Pejovnik omenil predvsem interese slovenske raziskovalne znanosti za pridobitev okna v jedrskem pospeševalniku, ki ga bodo začeli graditi predvidoma 2. aprila letos pri Bazovici. Slovenski znanstveniki imajo tudi na tovrstnem področju precej izkušenj, med drugim sodelujejo s sinhrotronom v Angliji. Prof. Pejovnik pa je izrecno poudaril, da ima Slovenija možnost, da se pridruži tržaškemu sinhrotronu. Denarja za takšne strukture v Sloveniji seveda nimajo, kljub temu pa se inštituti ne bodo mogli pridružiti praznih rok. Morali bodo prispevati tudi konkretno, z aparaturami in drugimi sredstvi. Se-

veda je znanje pomembno, pri takšnem sodelovanju pa ne more biti edina dola.

Konkretno področje, na katerem je možno sodelovati, je tudi genetski inženiring. Center ima na tem področju zelo razvito in kvalitetno dejavnost, Slovenci pa imajo zelo kvalitetno molekularno biologijo. Področje se med seboj dopolnjujeta in zato je možno uspešno skupno delo.

Vsekakor pa pomeni sodelovanje med slovenskimi raziskovalnimi ustanovami in Centrom za znanstvene in tehnološke raziskave veliko možnost, ki se uokvirja v evropski znanstveni prostor. Želja, da bi ta prostor širili in bogatili in seveda tudi večje možnosti za nove dosežke so jamstvo za skupno in visoko kakovostno delo, ki lahko najde v Trstu in Ljubljani svoji pomembni središči.

Il Piccolo morda jutri spet v kioskih

Tržaškega Piccola tudi danes ni v kioskih. Tako so sklenili novinarji, ki so se po šestih dneh stavke včeraj spet zbrali na sindikalni skupščini. Možno pa je, da bo krajevni italijanski list izšel jutri, če bo založnik umaknil pismi, s katerima je vpisal v dopolnilno blagajno starejša novinarja.

Spor, zaradi katerega Il Piccolo skoraj dva tedna ni izšel, je izbruhnil zaradi različnega tolmačenja predpostavk, na katerih je slonel dogovor, ki so ga vodstvo grupe Monti in sindikalni predstavniki novinarjev podpisali lani poleti. Novinarji so tedaj sprejeli delno redukcijo osebja, ker je kazalo, da je založniški koncern v krizi, medtem ko je baje poslovni uspeh grupe kar zadovoljiv. Stavka pa je bila uperjena predvsem proti nadzorovanemu uresničevanju sinergičnega načrta, ki bi nedvomno osiromail avtonomijo krajevnega tržaškega lista kot tudi ostalih naslovov družbe.

Včeraj so se v Rimu srečali sindikalni predstavniki vseh časopisov in agencije grupe Monti z vodstvom vsedravnega novinarskega sindikata, danes popoldne pa bo na sedežu združenja založnikov FIEG srečanje z vodstvom založniškega koncerna, na sestanku pa bodo začeli preverjati predpostavke, na katerih je slonel lanskoletni dogovor.

Vodstvo podjetja se je tudi obvezalo, da umakne pismi z vpisom v dopolnilno blagajno, kar so novinarji postavili kot predpogoj za vsakršen razgovor.

Kljub napovedanemu srečanju pa so si stališča podjetja in sindikatov še daleč narazen, zato je vsakršno predvidevanje o možnih rezultatih pogovora tvegano in niso izključene zopetne sindikalne akcije, ki bi tokrat lahko zajele vse naslove grupe Monti.

Pokrajinske svet le bežno o politični krizi

Politična kriza, ki že nekaj tednov dejansko paralizira tržaško Občino in Pokrajino, za sedaj ni vredna debate v pokrajinskem svetu, ki se je sinoči redno sestel, ne da bi vzel v pretres političnih združ in prepričav znotraj petstranske večine. Predsednik Crozzoli je le uvodoma, sicer ob precejšnjem nezanimanju svetovalcev, na kratko sporočil, da je izročil pokrajinskemu vodstvu večinskih sil neke vrste dokument z oceno opravljenega dela in z okvirnim programom za delo v novem letu. Govoril je o preverjanju, ki je v teku, priznal nekatere težave v večinskih vrstah, ni pa omenil vzrokov, ki hromijo delo petstranske koalicije. Med nerešene programske obveze je predsednik uvrstil agencijo za mladinska vprašanja, kraški park in neizpolnjene obveze glede konference o gospodarstvu.

Ta čudna in za navadnega državljanca nerazumljiva kriza se torej nadaljuje. Tajniki večinske koalicije se bodo ponovno sestali v četrtek, ko bodo verjetno formalizirali ustanovitev neke vrste kabinetskega sveta, ki naj bi nadzoroval delo občinske in pokrajinske uprave. Razloge za krizo pa je treba v resnici iskati v krščanski demokraciji, kjer bi se hotel marsikdo rešiti župana Richettija in njegove moroteške struje, ki je v notranji opoziciji, a ima še vedno velik vpliv v krajevnih upravah in tudi v deželni vladi, ki jo zastopa odbornik za finance Rinaldi. (st)

Opeknel se je med popravljanjem kamperja

Na dermatološki oddelek glavne bolnišnice so zaradi opeklin prve stopnje na obrazu in obeh zapestjih sprejeli včeraj 36-letnega Vjekoslava Dugina iz Ul. Risorta 12. Moški se je opeknel v mehanski delavnici svojega očeta Elia v Ulici F. Severo 88. Ozdravel bo v mesecu dni.

Kot so ugotovili gasilci, ki so prvi prihitali na kraj nesreče, je Dugina popravljal kamper, ne da bi se zavedel, da iz jeklenke, s katero je bilo opremljeno bivalno vozilo, uhaja plin. Iskra, ki jo je med delom sprožil Dugina, je zato sprožila manjšo eksplozijo in plamen, ki je Dugino oplazil po obrazu in zapestjih (roke je obvaroval, ker je nosil rokavice). Kljub bolečinam je Dugina bil toliko pri seben, da je sam pogasil požar, tako da so gasilci nato le odpeljali kamper iz garaže, prezračili prostor in pač preverili, da ni več nevarnosti.

Alessandro Kumar je verjetno umrl že v petek Našli truplo mladega alpinista

Alessandro Kumar

Včeraj popoldne so po poldrugem dnevu iskanja in poskusov prepeljali v dolino truplo mladega tržaškega alpinista Alessandra Kumarja, ki se je v petek smrtno ponesrečil, ko je skušal priti do kočice Pellarini na Višu, ki spada v gorovje Montaža.

Pogumnega, a tokrat slabo opremljenega plezalca, so začeli iskati že v nedeljo zjutraj, potem ko je zaskrbljeni oče obvestil finančne stražnike na Nevejskem sedlu in člane gorskih reševalnih skupin iz Trbiža. Luciano Kumar in njegov 19-letni sin Alessandro sta bila namreč dogovorjena, da se v soboto opoldne pogovorita po telefonu, vendar pa Alessandro očeta ni poklical ne ob dogovorjeni uri ne kasneje. Zato je v soboto zvečer Luciano Kumar obvestil pristojne organe in povedal, kam se je sin odpravil.

V hribe, točneje v dolino Donje sta namreč Luciano in Alessandro Kumar prišla v sredo, da bi nekaj dni skupaj hodila po bližnjih gorah. Vendar pa se je moral v petek oče, ki je izkušen alpinist, vrniti v Trst, medtem ko se je Alessandro odločil, da bo po poti, ki pelje od bivaka Stuparich preko bivaka Mazzeni, skušal kar sam priti do kočice Pellarini. Do te kočice pa ni nikoli prispel, ker je padel v prepad, medtem ko podpis v knjigi gostov bivaka Mazzeni pričča, da je mladi plezalec prispel do tega bivaka.

Alessandro Kumar, ki je z družino stanoval v Ul. San Cilino 71, je bil star 19 let in je obiskoval zadnji razred zavođa Carli. Gre že za peto smrtno nesrečo, ki se je v tokratnem prazničnem obdobju pripetila v gorah Furlanije-Juljske alpe.

Ranjena sopotnika prepeljali v Palmanovo Mlada Tržačana v nedeljo umrla v strašni nesreči

V nedeljo zgodaj popoldne se je na avtocesti Mestre-Trst pripetila huda prometna nesreča, v kateri sta izgubila življenji dva mlada Tržačana, medtem ko sta bila njuna prijatelja ranjena. V višini servisne postaje pri Gonarsu se je golf z registrsko tablico TS 346472, ki je vozil v smeri proti Trstu, zalezel v guard-rail sredi cestišča, pri čemer sta bila na mestu mrtva 18-letni Paolo Smaldino, ki je stanoval v Ul. Commerciale 48, Smaildino, in 19-letni Lorenzo Pettarosso, ki je stanoval prav tako v Trstu, in sicer na Stari istrski cesti.

Dinamika nesreče še ni povsem znana, kajti cestna policija iz Červinjana, ki je prva prišla na kraj nesreče, še ni izdala dokončnega poročila o dogodku. Ve pa se, da so se v nedeljo popoldne okoli 15. ure štirje mladi Tržačani vračali domov, potem ko so noč med soboto in nedeljo baje preživeli v diskoteki Tessera v Benetkah.

Novi tržaški golf je upravljal 20-letni Alessandro Ienco, ki je prehitel in pri tem zavozil v skrajno levo. Silovito se je čelno zalezel v guard-rail, ki na tistem mestu označuje prehod med enim cestiščem in drugim, se pravi, da je tržaški golf prešel na tisti del avtoceste, ki je namenjen vozilom, ki vozijo iz Trsta proti Mestram. Udarec je bil tako silovit, da se je golf, potem ko je izgubil kos sprednjega dela, »dvignil« in dejansko preskočil avtomobil, ki je prihajal iz nasprotnne smeri. V avtu tipa alfa z registrsko številko BL 226603, ki ga je tržaški golf dejansko preskočil, sta se peljala zakonca Michieletto, približno 50 metrov za njima pa se je v avtomobilu lancia tema z videmsko registracijo (UD 564468) vozil Nildo Zuccolo, v katerega se je tržaški golf zalezel, predno je zaključil svojo smrtonosno vožnjo. Prizor, na katerega so naleteli mimoidoči takoj po 15.15, ko se je odigrala nesreča, in agenti prometne policije, je bil grozljiv. Na odseku, dolgem približno 200 metrov tistega dela avtoceste, ki pelje od Trsta proti Benetkam (torej na nasprotno pasu, po katerem je vozil avto štirih

Paolo Smaldino

Lorenzo Pettarosso

mladih prijateljev), so vsepovsod ležale razbitine tržaškega golfa, med njimi pa trupli Smaldina in Pettarossa in razni predmeti, ki so pripadali štirim mladim Tržačanom. Voznik Alessandro Ienco in njegov bližnji sopotnik 21-letni Michele Puisa sta bila v nesreči ranjena in so ju prepeljali v bolnišnico v Palmanovo. Medtem ko sta bila Paolo Smaldino in Lorenzo Pettarosso, ki sta po vsej verjetnosti sedela zadaj, pri prči mrtva.

Kot smo že omenili, se je avtomobil po prvem silovitem trčenju v ograjo večkrat zalezel in pri tem postopoma zgubljal kose. Vzroki nesreče še niso povsem jasni, domneva pa se, da so se štirje prijatelji odpravili na pot po noči, ki so jo prebili v diskoteki in so zato bili neprespani.

V nesreči, v kateri so od tržaškega golfa v bistvu ostale le razbitine, so bili poškodovani še drugi avtomobili. Alfa 75 zakoncev Michieletto je poškodoval kos motorja, ki je odletel s tržaškega golfa, potem pa se je vozilo še zasukalo okoli svoje osi, ker se je voznik skušal izogniti hujšim posledicam. Trčenju se ni mogel izogniti niti Zuccolo s svojo lancia, proti kateremu je z vso hitrostjo prihajal že močno oškodovani golf.

Pri Korošcih pokopali Antona Kozloviča

Včeraj opoldne so na pokopališču pri Korošcih nad Miljami položili k zadnjemu počitku starega borca za človekove pravice in še posebej za nacionalno svobodo slovenskega človeka v naših krajih Antona Kozloviča. Dočakal je lepo starost, saj bi v kratkem slavil 88. rojstni dan. Vendar njegovo življenje ni bilo le časovno dolgo, pač pa tudi vsebinsko polno in bogato.

Pokojnik je še kot nedorasel mladenič prišel v Trst iz male vasi Zabavlj v slovenski Istri, kjer mu težka in skopa zemlja ni mogla dati kruha. Toda Anton Kozlovič je kaj kmalu spoznal, da tudi sicer bogato mesto ni radodarno. Prav nasprotno. Zato je povsem naravno, da se je že pri svojem osemnajstem letu znašel med tistimi, ki niso pristali na izkoriščanje in še posebej na nacionalno zatiranje slovenskega človeka v naših krajih. In tem načelom je ostal dosledno zvest. Zato je bilo povsem naravno, da se je priključil Osvobodilni fronti in spomladi 1944 ga srečamo kot člana okrajnega odbora OF v Škedenju. Jeseni 1944 se je moral celo umakniti s terenskega dela v partizane. Po osvoboditvi je nekaj časa ostal pri Narodni zaščiti, nakar se je vrnil domov v Trst, k družini, na delovno mesto v staro »feriero« in seveda med tovariše v tedaj tako burnem političnem dogajanju v naših krajih. Tudi v najbolj vročih dneh nesrečnega razkola v delavskem gibanju aktivistom iz vojnih časov z nasprotnega brega srečanje z njim ni bilo neprijetno. Ko pa so se vode pomirile, je tudi sam iskal njihovo družbo.

Nekaj let po upokojitvi se je iz svojega južnega predmestja preseil h Korošcem in bil še naprej družbeno zavzet. In šele tedaj, ko so mu leta upočasnila korak, je nekoliko zavrl tudi svojo družbeno-politično zavzetost.

Te dni je dokončno omagal in zato je predsednik Društva Slovencev miljske občine Kiljan Ferluga v svojem zadnjem pozdravu pokojniku zelo lepo rekel: »Zato počivaj v miru v naši izmučeni savrinski zemlji!«

Zaradi popravil in tehničnega pregleda občinskega šolabusa s 25 sedeži, ki ga predvidevajo veljavna zakonska določila v zvezi s šolskimi prevozi, devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da bodo urniki občinskih šolabusov od danes do predvidoma sobote, 20. t. m. začasno spremenjeni. Za informacije o se lahko stari obrnejo na urad za šolstvo občine Devin-Nabrežina, soba št. 20, tel. 200421, int. 17.

Pogreb bo danes, 9. t. m., ob 14. uri iz nabrežinske mrtvašnice v zgoniško cerkev.

Žalostno vest sporočajo otroci Joško, Marta, Peter, Marica in Danilo z družinami, brat Karlo in ostalo sorodstvo.

Salež, Veliki Repen, 9. januarja 1990

Draga nona

Pepka

ostala boš vedno v naših srcih!

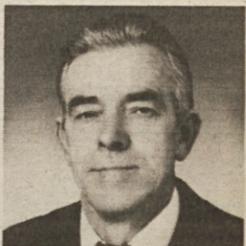
Vnuki: Marjetica, Magda, Patricia in Maja z družinami, Tommy, Erika, Andrej, Damijan in Deborah.

Pravnuki: Borut, Tomaž, Jasna, Poljanka in Veronika.

Upravitelji in nameščenci Posojilnice v Nabrežini izrekajo občuteno sožalje svojemu uslužbencu Petru Grilancu ob bridki izgubi drage mame.

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

Cvetko Gomizelj

Pogreb bo jutri, 10. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Zgonik.

Žaljuči žena Cvetka, sin Edi, hči Vanda, snaha Anica, zet Ivan, vnuka Dorjan in Damjana ter ostalo sorodstvo.

Prosek, Veliki Repen, Fiumicello, 9. januarja 1990

V Srenjski hiši v Prebenegu

Pri KD Rapotec je gostovala dramska skupina PD Domovina

V soboto zvečer smo prisostvovali prvi prireditvi, ki jo je v novem letu pripravilo kulturno društvo Rapotec iz Prebenega. V polni dvorani srenjske hiše, v kateri ima društvo svoj sedež, so namreč domači prosvetni delavci gostili člane dramske skupine prosvetnega društva Domovina iz bližnjega Ospa. To je po vojni prvo srečanje med tema dvema društvoma in je - kot je poudaril predsednik KD Rapotec Boris Bandi - znak, da hočemo enkrat za vselej porušiti vse barikade in zidove, ki ovirajo medsebojno sožitje ter odprejo meje na vseh poljih, da bosta prijateljstvo in mir vladala ne samo tukaj pri nas, kjer smo sicer mejo že zdavnaj odpravili, temveč tudi povsod tam, kjer ljudstvo hrepeni po demokraciji, sožitju in miru.

Prebenežanom, ki so do zadnjega kotečka napolnili dvorano, so se člani osopskega društva predstavili z znano in priljubljeno igro Županova Micka, in to v njihovem narečju. Sami so jo prevedli, zrežirali in zelo lepo ter dobro podali. Kot nam je povedal starejši

član skupine tov. Vodopivec, ima prosvetno delovanje v Ospu zelo dolgo in bogato tradicijo, saj je eno izmed najstarejših prosvetnih društev na Slovenskem. Osopska šola pa je pred leti praznovala 170. obletnico ustanovitve, čeprav sedaj na žalost otroci, ki jih je v vasi, kot povsod, zelo malo, obiskujejo šolo v Dekanih. Pred prvo svetovno vojno in takoj po njej, dokler niso fašistične oblasti prepovedale delovanje in zaprle vsa naša društva, so Osopci imeli zelo dobre stike na vseh poljih z vsemi breškimi vasmii, posebno s Prebenegom in Mačkolljami. Po zadnji svetovni vojni, ko se je diplomatsko in politično razmerje med Italijo in Jugoslavijo normaliziralo in so se meje odprle, pa je ta povezanost ponovno zaživela.

Po končani prireditvi so udeleženci prireditve z vso vnemo in toplo nagradili nastopajoče z upanjem, da se bodo čimprej vrnili. Sledila je prisrčna in prijateljska družabnost, ki se je ob prigrizku in domači kapljici nadaljevala pozno v večer. (mm)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostuje SNG DRAMA Ljubljana
Dušan Jovanović

ZID, JEZERO

Režija Dušan Jovanović

V petek, 12. t. m., ob 20.30 - abonma RED A in D
v soboto, 13. t. m., ob 20.30 - abonma RED B, E in F
v nedeljo, 14. t. m., ob 16. uri - abonma RED C in G

gledališča

VERDI

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989-90 - Pri blagajni gledališča je v teku razdeljevanje abonmajev za red A, B, D, L.

V četrtek, 11. t. m., ob 20.30 (red A) bo na sporedu prvi letošnji simfonični koncert vključen v operno sezono. Na sporedu v prvi absolutni izvedbi za Trst Igorja Strawinskega POSVETITEV POMLADI. Orkester gledališča Verdi bo vodil dirigent Wolfgang Rennert, ki bo v uvodu predstavil drugo suito za orkester Ravelove DAPHNE IN CLOE.

Koncert bodo ponovili v petek, 12. t. m., ob 20.30 (red B) in v soboto, 13. t. m., ob 18. uri (red S).

ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina Teatro delle Arti predstavila Wilderjevo delo PICCOLA CITTA. Režija: Ermanno Olmi. V abonmaju odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 30. t. m. do 4. februarja se bosta v gledališču Rossetti predstavila Dario Fo in Franca Rame z delom IL PAPA E LA STREGA Daria Foja. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

SLOVENSKI KLUB V TRSTU

Ulica sv. Franciška 20/II

vabi danes, 9. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano

na razpravo okrog knjige Karla Šiškooviča, ki je postumno izšla pri ZTT

ZNANSTVENO RAZMERJE DO VPRAŠANJA NARODNOSTI

O knjigi bosta spregovorila Boris Gombač in Pavel Stranj. O aktualnosti Šiškoovičega razmišljanja pa bo spregovoril Ferruccio Clavara.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Willy Signori... e vengo da lontano.

EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Sorvegliato speciale, i. Sylvester Stallone.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.45, 21.45 Oliver & Company, ris., prod. Walt Disney.

NAZIONALE I - 17.30, 22.05 The Abyss, r. James Cameron.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Ho vinto la lotteria di Capodanno, i. Paolo Villaggio.

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 Le dolci intimità di Annette, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.10, 22.15 Sono affari di famiglia, i. Sean Connery, Dustin Hoffman.

GRATTACIELO - 16.30, 22.10 Ritorno al futuro 2, r. Robert Zemeckis, i. Michael J. Fox.

MIGNON - 16.30, 22.15 Ghostbusters II.

EDEN - 15.00, 22.00 Ciccolina e Moana supervogliose di maschi, porn., □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 Indiana Jones e l'ultima crociata.

LUMIERE - 20.00, 22.15 Mystery Train.

ALCIONE - 15.30, 22.00 L'attimo fugente, i. Robin Williams.

RADIO - 15.30, 21.30 Le voglie srenate di Samantha e Vanessa, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □

- 18. letom □□

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

Ubald Vrabec

Tolminski puntarji

Opera v treh dejanjih
Libreto: Janez Dolenc
Konzertna izvedba

V četrtek, 11. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ul. Petrovno 4.

Izvajajo: simfonični orkester iz Ljubljane - operni solisti: O. Gracelj, N. Belamarič, J. Kores, J. Reja, I. Sancin, B. Gorinšek, M. Trček, I. Tuskanič, V. Zadavec, M. Vedernjak - moški zbor društva "Consortium musicum"

Dirigent: dr. Mirko Cuderman

Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Trstu od 10.30 do 13.30.

razne prireditve

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec priredi jutri, 10. t. m., ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu SPOMINSKO PROSLAVO ob 45-letnici tragičnih dogodkov, ki so se odigrali 10. januarja 1945. Sodelujejo: osnovna šola Boršt ter MePZ Slovenec in Slavec. Na sporedu bo tudi kratek dokumentarec o pričevanju preživelih.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 13. t. m. na FILMSKI VEČER. Predvajali bomo film Rain man. Začetek ob 18.30.

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Franciška 20 je odprta razstava kiparja PETRA JOVANOVIČA.

V pritličnih prostorih Tržaške kreditne banke - Ul. Filzi 10 - razstavlja svoje najnovejše grafike ZORA KOREN SKERK.

V muzeju Sartorio je do 21. t. m. na ogled razstava o ruskih baletih DIAGHILEVA. Urnik: vsak dan razen ponedeljka od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00. V muzeju je na ogled tudi zanimiva razstava o ČAROBNIH SVETILKAH.

V galeriji Barbačan je na ogled razstava KRAS IN BOŽIČ 89 v organizaciji Krožka za kulturo Il Carso.

V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - je do 15. januarja na ogled razstava G. CRAGLIETTA ob 100-letnici rojstva.

LOTERIJA

BARI	82	28	18	28	30
CAGLIARI	6	85	29	55	52
FIRENCE	63	59	79	42	72
GENOVA	79	38	45	68	56
MILAN	81	77	63	51	56
NEAPELJ	70	51	47	67	64
PALERMO	30	29	49	7	50
RIM	88	5	55	65	12
TURIN	42	11	47	59	40
BENETKE	7	29	78	50	68

ENALOTTO

2 1 2	2 2 2	1 2 X	1 X 1
KVOTE:	12	59.167.000.—	
	11	2.050.000.—	
	10	178.000.—	

mali oglasi

PO UGODNI ceni prodam stanovanje v Tržiču, primerno za dve osebi. Tel. (040) 208896.

UGODNO prodam renault 5 TIGA, letnik 89. Telefonirati na št. 200970.

PRODAJALKA in aranžerka išče stalno in resno delo. Govorni jeziki: srbohrvaščina, slovenščina, angleščina in italijanščina. Tel. (040) 572149.

DAJEM v najem gostilno v dolinski občini. Za informacije tel. na št. 228017.

OSMICO je odprla Sonja Štrajn v Mačkolljah - Križpot št. 84.

OSMICO je odprl v Borštu št. 1 Sergij Mahnič.

UVOZNO-IZVOZNO podjetje zaposli uradnico-uradnika z znanjem angleščine in srbohrvaščine. Pismene ponudbe poslati na: Fermo posta Villa Opicina - Pat. TS 2001024.

IŠČEM v najem skladišče oz. trgovino, 80 kv. m, v Sežani, Divači ali Senožečah in okolici. Tel. (003867) 72069.

IŠČEM hišno pomočnico, enkrat tedensko v jutranjih urah, po možnosti iz okolice Sessljana. Klicati ob urah kosila na št. 291270.

SLOVENSKA študentka s pasivnim znanjem italijanskega jezika išče resno delo v Gorici. Tel. (003865) 25968.

ODKAR ima Društvena gostilna v Dolini novo vodstvo so vedno številnejši gosti zelo zadovoljni nad izbiro vedno novih zelo okusnih specialitet. Seveda so gostom na voljo tudi izbrana domača in buteljčna vina.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 9. januarja 1990
NIKOSAVA

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.40 - Dolžina dneva 8.55 - Luna vzide ob 14.31 in zatone ob 6.24.

Jutri, SREDA, 10. januarja 1990
DOBROSLAV

VREME VČERAJ: temperatura zraka 4,2 stopinje, zračni tlak 1029,3 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 40-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 9 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Zanola, Elisa Rosatti, Andrea Stefanachi, Fabio Ruppel, Linda Colarich, Federico Orsini, Mattia Petronio, Carlotta Degano, Celeste Mercandel, Federica Calligaris.

UMRLI SO: 75-letni Umberto Bazon, 80-letna Maria Germanis, 85-letni Aristio Manocchi, 78-letni Luigi Matjak, 80-letni Ferdinando Osvald, 78-letni Pietro Cherbocci, 68-letna Alice Remic, 93-letna Filomena Marussich, 77-letni Bruno Rasman, 89-letna Antonia Boch, 65-letna Nives Logli, 67-letni Francesco Vianello, 92-letna Giustina Spechar vd. Germanis, 80-letni Giusto Kovacic, 70-letna Maria Antonini por. Giordani, 86-letni Emilio Pregel, 56-letni Bruno Ceschia, 38-letna Annamaria Lamonarca por. Maraston, 68-letna Carmen Gerin, 34-letni Vincenzo Leone, 75-letna Giuseppina Terlicher, 83-letna Amalia Pangher vd. Camau, 66-letni Francesco Migliacci, 62-letni Bruno Parovel, 59-letni Giuseppe Busan, 79-letna Raffella Domadopa, 72-letni Giuseppe Balanzin, 78-letni Aldo Gardina, 76-letni Valentino Benolich, 68-letni Sergio Pertot, 79-letni Antonio Mesnik, 78-letna Roma Sabbadin, 88-letna Anna Zanier, 80-letni Tommaso Cusumano, 82-letna Angela Savi, 66-letni Duino Braico, 69-letna Bruna Babuder, 67-letna Ida Maria Viscovich, 90-letna Guglielmina Ikavec.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 8., do sobote, 13. januarja 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 13.00 do 19.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2. MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

izleti

Bi radi na sneg v Val Cenis od 19. do 27. januarja za 300.000 lir? Za informacije tel. na št. 200150 ob večernih urah.

SPDT je sklenilo odpovedati izlet v Marano Lagunare 21. januarja zaradi nezadostnega števila vpisanih. Vsi tisti, ki so že vplačali za izlet, lahko denar dvignejo na ZŠSDI.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1256,400	1245.—	Japonski jen	8,680	8,500
Nemška marka	748.—	745.—	Švicarski frank	820,560	816.—
Francoški frank	219,130	217.—	Avstrijski šiling	106,400	105,800
Holandski florint	662,650	659.—	Norveška krona	192,570	190.—
Belgijski frank	35,620	35.—	Švedska krona	204,090	203.—
Funt sterling	2064,800	2045.—	Portugalski eskudo	8,460	8.—
Iški sterling	1973,300	1960.—	Španska peseta	11,462	11,300
Danska krona	192,640	190.—	Avstralski dolar	984.—	950.—
Grška drahma	8,001	7,600	Jugoslav. dinar	—	102.—
Kanadski dolar	1081,300	1060.—	ECU	1512,400	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

primorski dnevnik

PREDNAROČNINA

ZA

LETO 1990

Vsi prednaročniki prejmejo v dar knjigo IZ MORJA V PONEV Marjuče Offizie

Celoletna 192.000 lir
Mesečna 20.000 lir

□ Celoletna prednaročnina za Primorski dnevnik 192.000 + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1990. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 240.000 + 500 lir kolka.

□ Naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno male oglase in čestitke.

□ Naročnino lahko poravnate:
— na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
— pri raznašalcih časopisa
— preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348
— in pri vseh slovenskih denarnih zavodih.

Vse tiste, ki poravnajo naročnino preko pošte ali denarnih zavodov prosimo, da ob plačilu navedejo točen priimek in ime ter naslov naročnika.

Tudi Lenin je moral v skladišče

PARIZ — Val burnih dogodkov v Vzhodni Evropi ne vpliva samo na politično in gospodarsko dogajanje naše celine. Tudi televizijski programi so izpostavljeni vplivu tega dogajanja. In ne samo zato, ker bi novinarske oddaje zasegale več prostora. Projekti, ki so se pred časom zdeli dobri, romajo v koš ali v skladišče. Tako se je zgodilo s kolosalom o življenju voditelja oktobrske revolucije Lenina, ki ga je prva francoska televizijska mreža umaknila z ekrana, češ da ni to trenutek za predvajanje filma, ker preveč poveličuje Leninov lik.

Vlak za Petrograd, ki obnavlja znano Leninovo potovanje iz Zürichja v tedanjo rusko prestolnico, je koprodukcija francoske, italijanske, avstrijske, španske in zahodnonemške televizije. Film je režiral Damiano Damiani na osnovi teksta Enza Bettize, Leninov lik pa je podal Ben Kinsley, igralec, ki je dobil oskarja za svojo interpretacijo Gandhija.

Podpredsednik TF1 Mougeotte je dejal, da so predvajanje filma odložili na poznejši čas, ker je »film sicer dober, vendar preveč prizanesljiv z Leninom. V bistvu gre proti sedanjemu dogajanju. Zato ga bomo predvajali, ko se bo stanje nekoliko ustalilo.«

Utemeljitev je izzvala jezo režiserja Damiana Damianija, ki je dejal, da je bila osnova filmu trdo raziskovalno delo. »Privabila pa me je ideja o vlaku upanja in o tem, kako so to potovanje doživljali različni protagonisti.« Povsem nasprotnega mnenja pa je bil avtor teksta Enzo Bettiza, ki soglašala z vodstvom TF1. Bettiza pravi, da so Damiani in producenti močno omilili njegov izvirnik. »V filmu je Lenin neke vrste svetnik,« obtožuje Bettiza, »ne pa učinkovit in tudi krut revolucionar, kar je v resnici bil. Danes ni mogoče predvajati tistega ponarejenega Lenina, ko drug za drugim padajo vsi epigoni leninizma in stalinizma.«

Polemika se vnema. Vprašanje pa je, koliko bo koristila objektivnejšemu tolmačenju zgodovine.

Neslana šala v oddaji Sandre Milo

Sandra Milo je prekinila včerajšnja oddaja L'amore è una cosa meravigliosa po telefonskem sporočilu, da njen sin *Ciro* leži v neki rimski bolnišnici, težko poškodovan po prometni nesreči. Vest je sporočila med oddajo v živo neznana gledalka. Šele precej ur kasneje se je izkazalo, da je bilo telefonsko sporočilo le neokusna in neslana šala, ki si jo je dovolila neznana poslušalka.

Oddaja se je začela kot običajno ob 14.45, telefonsko sporočilo je prišlo približno ob pol štirih. Kot predvideva pravilnik, se je ženska najprej pogovorila z uredništvom oddaje, povedala je lažno ime in telefonsko številko nekega javnega lokala, da so jo lahko spet poklicali. V oddaji bi morala spregovoriti o ljubezni, Milovi, ki se je prav tedaj pogovarjala s svojima gostoma v studiu - Alessandrom Gassmanom in Francesco D'Aloja, pa je zabrusila: »Kaj počneš tam, ko pa tvoj sin leži težko ranjen v bolnišnici?« Sandro Milo je v joku zapustila studio, zaradi slabosti so jo morali pospremiti v bolniško sobo, prekinje oddajo pa so nemudoma nadomestili z nanizanko. Avtorja oddaje Roberto Ferrante in Carlo Raspollini sta takoj segla po telefonu in skušala preveriti podatke o nesreči s prometno policijo in v posameznih bolnišnicah. O *Ciru De Lollisu* ni bilo sledu. Za zadevo se je začela zanimati tudi policija, ki je uspela fanta obvestiti o neprijetnem sporočilu. Ko se je vrnil domov, je bilo vse pojasnjeno.

Ostane seveda dogodek kot tak, incident, ki se kljub previdnosti in kljub vsemogočnim filtrom lahko vedno pripeti v oddajah v živo. Neznani gledalki je potegavščina uspela, ker je bila očitno premišljena in do podrobnosti načrtovana. Morda bi bilo zanimivo ugotoviti, zakaj čutijo gledalci potrebo po takih šalah. Ženska namreč ni dajala vtisa neuravnovesnosti. Ko se oddaja odpre občinstvu, mora biti tako tveganje očitno predvideno.

Ob zadnjih izjavah, komentarjih, polemikah in številkah Zastor na letošnji Fantastico

Sama od sebe se ponuja trditev, da letošnji Fantastico ni zadovoljil prav nikogar, čeprav tudi ta izjava ni popolnoma točna: oddaja res ni zadovoljila ne gledalcev, ki imajo največ prave, da so razočarani, ne samih voditeljev tega vedno obrekovanega sobotnega varieteteja, pač pa so marsikomu dvignile moralo milijarde in podeljene nagrade. In prav zato je morda Fantastico kljub vsemu vreden še nekaj besed.

Marsikdo vali vso krivdo za neuspeh na letošnje voditelje oddaje. In res si je težko zamišljati, da bi uspešno učinkovala trojica oseb, med katerimi je prišlo do slabe krvi že pri četrti oddaji. Anna Oxa se je namreč od vsega začetka začela postavljati kot primadona, kar Massimu Rarnieriju prav gotovo ni bilo pretirano všeč, čeprav se do zadnje oddaje ni uveljavil kot vodilna osebnost. Najlepše in najbolj elegantno se je izmazala Alessandra Martinez, ki se je enostavno izognila polemikam. Ranieriju pa so na koncu očitno začeli popuščati živci, saj je izrekel marsikatero pikro tudi na račun funkcionarjev prve državne mreže. Če je res, da riba smrdi pri glavi, je seveda tudi res, da lahko iščemo vzroke za neuspeh ne samo med voditelji, temveč tudi med funkcionarji, pri nepravilnih izbirah, ki so jih opravili, in pri osnovni usmerjenosti prve mreže, ki je kljub vsemu najbolj gledana TV mreža v Italiji. Pri tem nas tudi ne morejo potolažiti izjave funkcionarja Maria Maffuccija, ki nam je še pred božičem skušal postreči s tolažbo, češ da bo prihodnje (oziroma že letošnje) leto prineslo za Fantastico veliko sprememb - ime, formulo, zasnovo, skratka vse. Težko verjamemo tej trditvi, ker se oddaja že deset let ponavlja le z malenkostnimi spremembami, vsako leto pa je tudi slabša in dolgočasnejša, rešujejo jo z uglednimi gosti, komiki in podobnimi obliži, ki se vsako leto sproti tudi izkažejo za neučinkovite. Očitno bi bilo treba najprej spremeniti marsikaj v vodstvu

Monica Vitti med lansko sezono v delu Giancarla Sbragie Prima pagina

same mreže, nato v zasnovi oddaje in šele nato bi lahko govorili o voditeljih, čeprav s tem nikakor ne mislimo braniti letošnjih.

Zdi se, da je bila edina posrečena novost letos (sicer jih tudi ni bilo dosti) povezovanje srečk in loterije s filmi, saj so prav filmi postali dejanski protagonisti tega nesrečnega varieteteja. Morda producenti, režiserji, avtorji in igralci niso dovolj izkoristili možnosti, ki jo je nudil Fantastico, izkazalo pa se je, da je bila zamisel pravilna in da jo velja uporabiti še kdaj.

Najsrečnejša sta bila seveda Alberto Sordi in Monica Vitti, protagonista filma *Polvere di stelle*, ki ga je Sordi tudi sam režiral leta 1973. Za filme, ki so bili vezani na srečke, je glasovalo občinstvo in prav temu občinstvu sta se Sordi in Vittigeja najprisrčneje zahvalila. Dokazala sta še enkrat, da spadata med tiste igralce, ki jim mnenje občinstva še mnogo pomeni, obema pa je bil očitno tudi film pri srcu, ker obravnava posebno obdobje in posebno gledališko okolje.

Pred nami je sedaj nekaj mesecev miru, proti koncu poletja pa se bo prav gotovo spet govorilo o sobotnem varieteteju, ne ker bi si ga kdo želel, pač pa zato, ker bo televizija potrebovala oddajo, ki naj bi spremljala eno med najbolj radodarnimi italijanskimi loterijami. Funkcionarji RAI 1 v svojem zagovoru ta trenutek pogosto segajo po številkah in podatkih loterije, denimo, da je bilo letos rekordno leto v prodaji srečk, kar je seveda dvignilo število gledalcev vsaj pri zadnji oddaji, ko je vsakdo upal, da se bo slepa boginja obrnila prav k njemu. Drugače je oddaji sledilo okrog 8,5 milijonov gledalcev, kar ni zadovoljilo odgovornih funkcionarjev prve mreže. Utemeljena je sicer ugotovitev, da se je sestava sobotnega občinstva v zadnjih letih odločno spremenila: ob sobotah zvečer si ljudje namreč radi privoščijo drugačno zabavo, kot je lahko počitek v fotelju pred malim ekranom in gledanje nezabavnega varieteteja.

današnji televizijski in radijski sporedi

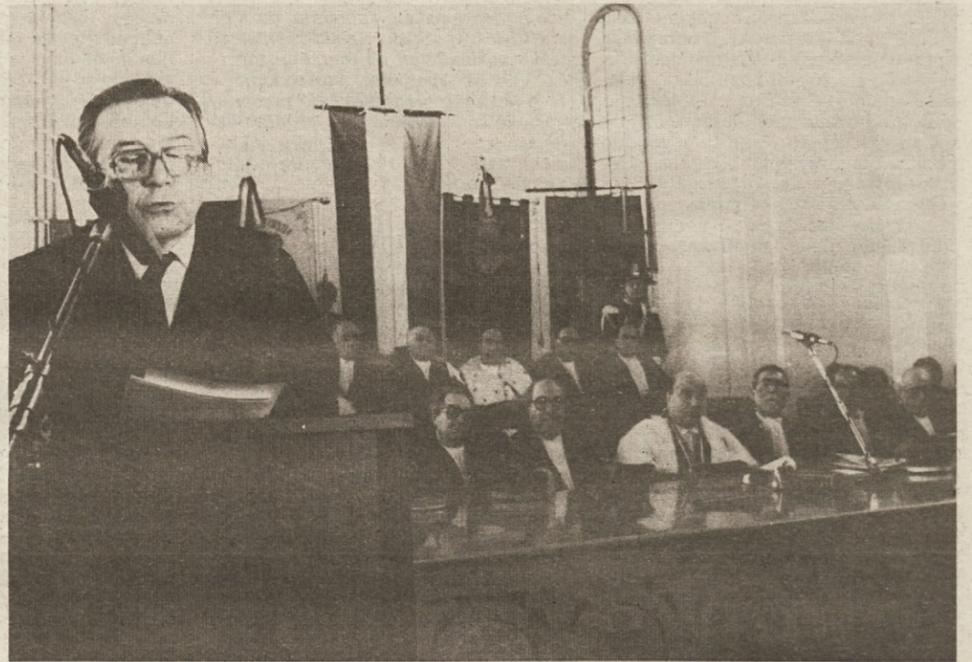
RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Santa Barbara 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo (vodita Claudio Lippi in Eugenia Monti) 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Piacere RAI 1 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Occhio al biglietto 14.10 Dok.: Kvarov svet 15.00 Italijanska kronika in kronika motorjev 15.30 Italijanske dežele 16.00 Mladinska oddaja: Big! 18.00 Kratke vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.45 Nan.: Santa Barbara 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Tednik: TG 1 - Sette 21.30 Film: Anima persa (dram., It. 1976, r. Dino Risi, i. Vittorio Gassman, Catherine Deneuve) 23.20 Italija proti raku 0.20 Dnevnik in vreme 0.30 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.50 Dokumentarec: Alliens - ameriške šole in etnične manjšine	7.00 Otroški variete: Pata-trac in risanke 8.30 Nanizanka: Capitol 9.30 Tečaja angleščine in francoščine za otroke 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.15 Rubrika: Diogenes 14.00 Nadaljevanje: Quando si ama 14.45 TV igra: L'amore è una cosa meravigliosa 15.50 Nanizanka: Alf 16.15 TV igra: (Non) Entrate in questa casa 17.00 Vesti in Videocomic 18.20 Športne vesti 18.35 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Aktualno: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, šport, vreme 20.30 Film: Io sono Valdez (vestern, ZDA 1970, r. Edwin Sherin, i. Burt Lancaster, Susan Clark) 22.10 Dnevnik nocoj in Aktualnosti 23.10 Dnevnik, vreme in horoskop 23.30 Film: Il figlio di Giuda (dram., ZDA 1960, r. Richard Brooks, i. Burt Lancaster)	9.50 SP v smučanju: ženski slalom (iz Hinterstoderja), vmes (11.00) dok. Meridiana 13.00 Dok.: Meridiana 14.00 Deželne vesti 14.30 Dok.: Zupack, igra za razvijanje inteligence, 15.00 Ambiente vivo 15.30 Šport: rokoment in hokej na travi 16.30 Drobci in BlobCartoon 17.15 Nanizanki: I mostri, 17.45 Vita da strega 18.10 Dok. oddaja: Geo 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Variete: Blob. Di tutto di più 20.25 Rubrika: Carlolina di Andrea Barbato 20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? 21.30 Dnevnik - nocoj 21.35 Film: Tenebre (srh., It. 1982, r. Dario Argento, i. Anthony Franciosa) 23.15 Nočni dnevnik 23.30 Film: La fontana della vergine (dram., Šve. 1959, r. Ingmar Bergman)	8.50 Video strani 9.00 Mozaik: Spored za otroke in mlade: Zgodbe iz školjke, 9.30 Na sedmi stezi (pon.) 9.50 SP v smučanju: ženski slalom (1. tek, iz Hinterstoderja) 10.40 Mozaik: Tuji jeziki 11.00 Video strani 12.05 SP v smučanju: ženski slalom (2. tek) 15.35 Tuji jeziki (pon.) 15.55 Žarišče (pon.) 16.30 Dnevnik in poslovne informacije 16.45 SP v smučanju: ženski slalom (povzetki) 17.40 Spored za otroke in mlade: Mali Povirek, Periskop - Triglavski narodni park 18.50 Risanka, TV okno 19.20 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik, šport in vreme 20.05 Nadaljevanje: Vedno popoldne (Kelly-Stevens, r. David Stevens, i. Lisa Harrow, Tushka Berger, 1. del) 21.10 Pesem je... New Swing Quartet 21.45 Dnevnik, šport, vreme 22.05 Video strani	13.00 Rally Pariz-Dakar 13.30 TVD Novice 13.45 Nogomet - argentinsko prvenstvo 15.30 Nočni boks 16.15 Juke Box (pon.) 16.45 Košarka NBA (pon.) 18.15 Wrestling Spotlight 18.45 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičiče 20.00 Rally Pariz-Dakar (povzetki) 20.30 Nočni boks 22.00 Rubrika: Obiettivo Sci 23.00 Rubrika: Eurogolf 24.00 Nogomet - špansko prvenstvo	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 7.40 Pravljiča; 8.10 Najdaljša pot; 8.35 Južnoameriška folklor; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Veliki uspehi Beatlesov; 9.40 Dramatizirana glosa; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Italijanski kantavtorji; 12.00 Biti človek; 12.20 Priljubljene melodije; 12.40 Revija ZCPZ; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Deželna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (6. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRILI	RADIO KOPER (slovenski program)
7.30 Nanizanke: Fantasilandia, 8.30 Hotel, 9.30 Love Boat 10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro 16.00 Zdravniški pregled 16.30 Canale 5 za vas 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 OK il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Variete: Striscia la notizia 20.40 Film: Pericolosamente insieme (krim., ZDA 1986, r. Ivan Reitman, i. Robert Redford, Debra Winger) 23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show 1.05 Variete: Striscia la notizia (pon.) 1.15 Filmske novice 1.20 Nanizanki: Lou Grant - Un tuffo nel passato, 2.20 Bonanza - Una donna speciale	8.00 Nan.: Il Virginiano 9.30 Nadaljevanje: Una vita da vivere, 10.30 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo 12.15 Nanizanka: Strega per amore 12.40 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.40 Nadaljevanje: Sentieri, 14.35 Topazio, 15.25 La valle dei pini, 16.00 Veronica il volto dell'amore 17.00 Nanizanka: General Hospital 18.00 Nadaljevanje: Febbre d'amore 18.30 Variete: Star 90 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.30 Nanizanka: Mai dire si - Sogni d'oro 20.30 Film: Incompreso (dram., It. 1967, r. Luigi Comencini, i. Anthony Quayle, Stefano Colagrande) 22.30 Aktualno: Oltre la cronaca (vodi Emilio Fede) 24.00 Film: Sei pallottole in canna (pust., ZDA 1959, r. Don Siegel, i. Fabian) 1.45 Nanizanki: Dagnet, 2.15 Adam 12	7.00 Risanke 8.30 Nanizanke: SuperVicky - I vicini di casa, 9.00 Mork & Mindy, 9.30 Agente Pepper - Racket, 10.30 Simon & Simon, 11.30 New York New York, 12.35 Chips, 13.30 Magnum P.I. 14.30 Variete: Smile 14.35 DeeJay Television 15.20 Italijanske smešnice 15.30 Nanizanka: Batman - Il misterioso signor Fabbri Hospital 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanka: Arnold 18.30 Italijanske smešnice 18.35 Nanizanki: A-Team, 19.30 Genitori in blue jeans 20.00 Risanke 20.30 Film: La casa stregata (kom., It. 1982, r. Bruno Corbucci, i. Renato Pozzetto, Gloria Guida) 22.20 Nanizanka: I-Taliani 22.50 Dokumentarec: Sorrisi e filmi 23.00 Rally Pariz-Dakar 23.30 Šport: Settimana Goal 0.40 Nanizanki: Crime Story, 1.40 Gli intoccabili	12.30 Nanizanka: Quattro in amore 13.00 Otroški variete: Sugar 15.00 Nadaljevanje: Anche i ricchi piangono, 16.00 Passiones, 17.00 Cuore di pietra 18.00 Nan.: Il supermercato più pazzo del mondo 18.30 Dok.: Človek in zemlja 19.30 Risanke in smešnice 21.15 Variete: Sportacus 20.35 Film: Io so che tu sai che io so (dram., It. 1982, r. i. Alberto Sordi, i. Monica Vitti) 23.00 Variete: Sportacus 23.15 Rally Pariz-Dakar 23.45 Nanizanka: Night Heat	11.30 Nanizanka: La famiglia Smith 12.00 Rubrika: Il salotto di 12.30 Potovanje po Italiji 13.00 Dnevnik 13.30 Nan.: Vida de mi vida 15.00 Music box 17.15 Nad.: Cerco l'amore (1. del), 18.00 Cristal 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Kodjak 20.30 Variete: Buinesere Friul (vodi Dario Zampa) 22.30 Šport in šport 23.30 Nočne vesti in News	7.30, 13.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.
			TMC	TELE 4	RADIO OPČINE
			10.15 Nanizanka: Il giudice 10.45 Nadaljevanje: Terre sconfinato 11.30 Aktualno: Ženska TV, Ogljedalo življenja 13.30 Dnevnik in šport 14.30 Glasbena oddaja: Clip clip 15.00 Risanka: Snack in nan. Roxana Banana 16.00 Film: Credimi (kom., ZDA 1950, r. Norman Taurog, i. Deborah Kerr)	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 16.00 Naš Kras; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta, nato brez prekinitve Nočna glasba.

Univerza nov mejnik v razvoju Gorice

Andreottiju prvi naslov častnega doktorja

Del občinstva in oblasti na včerajšnji slovesnosti

(Foto Bumbaca) Predsednik Andreotti predava o geografiji miru

(Foto Bumbaca)

Včerajšnji dan bo v zgodovini Gorice ostal zabeležen kot pomemben mejnik kulturnega, družbenega in tudi gospodarskega razvoja mesta. Skoraj desetletje stari načrti o uvedbi visokošolskih tečajev v Gorici so se vendarle pričeli uresničevati. Včeraj je podružnica Tržaške univerze v Gorici, v poslopju nekdanjega malega semenišča, dobila primeren sedež, ki ga bodo postopoma preuredili in dopolnili, tako da bo sčasoma lahko sprejel do tri tisoč študentov, različnih smeri podiplomskega študija. Poleg že uvedenih visokošolskih tečajev, se bo že v prihodnjih dneh začelo redno akademsko leto tudi za slušatelje posebnega tečaja za mednarodne in diplomatske vede, v sklopu fakultete za politične vede in ekonomijo.

Pomembnost včerajšnjega dogodka je tudi obisk Predsednika Ministrskega sveta, poslanca Giulia Andreottija, ki so mu ob tej priložnosti podelili prvi častni naslov doktorja mednarodnih in diplomatskih ved.

Slovesnost je bila sredi dopoldneva v nekdanji kapeli malega semenišča, še pred tem pa je imel Giulio Andreotti krajše srečanje na županstvu, najprej s predstavniki občinskega odbora, nato pa z ljubljanskim županom Nušo Kerševan in novogoriškim županom Albertom Bevčičem, ki sta mu izročila

Rusjanov cekin. Kratek, a naporem obisk v Gorici je Andreotti zaključil še z udeležbo in krajšim posegom na delovni skupščini deželnega združenja malih in srednjih industrijcev v deželnem avditoriju. V zgodnjih popoldanskih urah je bil že spet v Rimu na pomembnem sestanku vlade.

Tako je potekal, v splošnih obrisih, včerajšnji obisk uglednega državnika. A zdaj k podrobnostim.

Slovesnost v nekdanji semeniški kapeli, zdaj preurejeni v predavalnico, se je pričela z nekajminutno zamudo, vendar po točno predpisanem ceremonialu. Predsednika vlade je pred vhom pričakal rektor Tržaške univerze dr. Paolo Fusaroli, na stopnišču sta paradirala karabinjerja v praznični uniformi, prihod v avlo pa so pospremili pevci zbora Sant'Ignazio pod vodstvom Stanka Jericija. Isti zbor, je s kora z znano Gaudeamus igitur... tudi zaključil enkratno slovesnost.

Uglednega gosta so v dvorani pričakali najvišji predstavniki Dežele s predsednikom Biasuttijem na čelu, parlamentarci, predstavniki vojaških in civilnih ter cerkvenih oblasti, diplomatskega zbora — med katerimi je bil tudi generalni konzul v Trstu Livio Jakomin — profesorji Tržaške univerze in predstojniki posameznih fakultet ter seveda množica študentov.

Slovesnost se je pričela z daljšim nagovorom rektorja Tržaške univerze dr. Paola Fusarolija, ki je dejal, da si šteje v posebno čast dejstvo, da je Predsednik v razmeroma kratkem roku že trikrat obiskal to kulturno in znanstveno institucijo.

Glede prisotnosti univerze v Gorici je Fusaroli naglasil, da taká odločitev potrjuje bogato kulturno tradicijo mesta, kjer se od nekdanj prepletajo različne narodnosti in je najbolj primeren odgovor prizadevanjem vseh tistih, ki bi danes, še bolj pa jutri radi Gorici namenili pomembno mednarodno vlogo na področju kulture.

V osrednjem delu nagovora je Fusaroli orisal dolgoletna prizadevanja za odprtje univerze v Gorici — kar je bilo materialno mogoče šele po odobritvi zakona 26/86 — in nanizal uspehe, ki so bili zatem doseženi z odpiranjem visokošolskih tečajev različnih smeri. Trem tečajem — prvega so uvedli že leta 1987 — se pridružuje zdaj še tečaj iz mednarodnih in diplomatskih ved.

"Gre za nekaj novega, specifičnega v evropskem prostoru," je poudaril Fusaroli. In zelo aktualnega spričo velikih premikov v zadnjem letu in spričo kopice vprašanj, ki jih bo treba razreševati tako v evropskem, kakor svetovnem kontekstu.

Prav ta novi štiriletni tečaj še točneje opredeljuje tisto novo mednarodno vlogo Gorice.

Zadovoljstvo nad dejstvom, da je Univerza le dobila svoj sedež, sta izrazila župan Scarano in predsednik Pokrajine Crisci. Za Scarana je bil včerajšnji dogodek med najlepšimi v njegovem desetletnem mandatu. Crisci pa je dejal, da bomo na Goriškem, kjer smo v vseh teh letih delali za premostitev meje, nove možnosti, ki se nudijo z odpiranjem univerze znali izkoristiti v pravi smeri.

Vsebinsko pomemben je bil poseg predsednika konzorcija za univerzo v Gorici, senatorja Martine. "Ni bilo primernejšega kraja za visokošolske študije take smeri. V Gorici imamo glede tega najboljše pogoje. Univerza dopolnjuje dolgoletna prizadevanja, da bi preteklost povezali s sedanostjo in še bolj s prihodnostjo."

Ob tem je Martina citiral kaj je ta preteklost pomenila na kulturnem področju ter posebej imenoval dve instituciji: semenišče, ki je bilo zgrajeno v letih 1908 - 1911, na pobudo nadškofa Sedeja, s prispevki vseh vernikov tedanje Goriške nadškofije, državno gimnazijo, ki je imela tri vzporednice v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku. Gorica, ki je dala ali oblikovala vrsto uglednih kulturnikov

na različnih področjih, od Ascolija in Michaelstaedterja, do Pocarja in Marina, od Gregorčiča do Gradnika. "Smo obmejno področje, stičišče različnih kultur, ki so bogastvo, če se različnost ne zlorablja. V tej specifičnosti se je oblikoval tudi naš način življenja, ob spoštovanju različnosti in pripravljenosti na sodelovanje."

Slovesnost se je nato prevesila v sklepni del, to je v branje motivacije o podelitvi častnega doktorata dr. Giulio Andreottiju, ki si je kot viden državnik prizadeval za utrjevanje in razvoj sodelovanja in miru med narodi.

Poročilo o doktorski razpravi dr. Andreottija je podala prof. Paola Pagnini, ki je ugotovila, da sta v tem primeru vloži obrnjeni, saj je doktorski kandidat pravi učitelj kar zadeva vprašanja politične geografije in posebej "geografije miru".

Sledilo je približno polurno predavanje dr. Andreottija, ki je časovno zajelo obdobje povojne obnove (Marchallov načrt) in vodilne smernice, ki so ga takrat uravnale ter primerjavo z današnjim stanjem, posebej kar zadeva vzhodno Evropo. "Prizadevat si moramo za združevanje in predvsem za svobodo. Pri tem pa se ne smemo ustrašiti novosti."

Rektor dr. Fusaroli je zatem prvemu častnemu doktorju izročil diplomu.

Srečanje na županstvu in izročitev Rusjanovega cekina

Predsednik Ministrskega sveta Giulio Andreotti je pred osrednjo slovesnostjo na sedežu Univerze obiskal tudi županstvo. Tu ga je v imenu mesta pozdravil župan dr. Scarano s sodelavci. Predsednika vlade je Scarano opozoril na najbolj aktualna vprašanja, s katerimi se srečuje mesto.

Obisk na županstvu je bil združen tudi s krajšo slovesnostjo izročitve Rusjanovega cekina najvišjemu predstavniku italijanske vlade. Ta zlati spominski novc, na katerem je upodobljen goriški rojak Edvard Rusjan, je Andreottiju izročil ravnatelj Smelta iz Ljubljane Jože Žagar. Enako priznanje je bilo ob koncu lanskega leta izročeno tudi predsedniku jugoslovanskega izvršnega sveta Markoviču. Andreotti je gostitelje obdaril s posebno plaketo z upodobljeno palačo Chigi.

Slovesnost ob izročitvi Rusjanovega cekina na goriškem županstvu sta se udeležila tudi županja mesta Ljubljana Nuša Kerševan ter novogoriški župan Albert Bevčič ter oblikovalec cekina, Oskar Kogoj.

Med krajšim srečanjem ni bilo sicer veliko časa za poglobljeno obravnavo specifičnih vprašanj, vendar je bilo v pogovori omenjeno vprašanje možnosti skupnega nastopa pri reševanju ekološke problematike.

Andreottija je na občini pozdravil v imenu stranke deželni podtajnik SSK dr. Andrej Bratuž ter mu istočasno izročil spomenico, ki se nanaša na Maccanicov osnutek zaščitnega zakona.

Prisotnost predsednika vlade so, kot je slišati, izkoristili tudi predstavniki drugih strank in organizacij. Odvetnik Pascoli je izročil spomenico glede zaskrbujočega stanja na sodišču, misovci pa so menda izročili kar nekaj dokumentov.

V zvezi z obiskom Andreottija na županstvu velja zabeležiti še dogodek ob vpisu v knjigo gostov. Župan Scarano je Andreottiju povedal, da ga Goričani čislajo, saj so mu na volitvah dali več preferenc kakor njemu, prvemu občanu. "To pa je zato, ker sem iz Rima in me ne poznajo", je hudomušno odvrnil predsednik.

Gost združenja API

Tretji obisk - srečanje predsednika vlade je veljal združenju malih industrijcev. Včeraj dopoldne so v avditoriju priredili skupščino, na kateri so vzeli v pretres najbolj aktualna vprašanja gospodarske politike. Hoteli so iz ust prvega predstavnika vlade slišati, kakšne težave se obetajo v prihodnje, spričo finančnega zakona in še bolj spričo zadnjih odločitev o manjšem nihanju lire. Ključna vprašanja, s katerimi se ubadajo predstavniki drobnega gospodarstva v naši deželi - združenje ima nad 1700 članov in nad 37 tisoč zaposlenih - je objasnili predsednik Renzo Bit.

Andreotti je predvsem zagotovil, da se že dalj časa pravilno vrednoti vloga drobnega gospodarstva, ki ima v državni ekonomiji gonilno moč. Glede splošnega položaja pa je dejal, da lahko z optimizmom gledamo v bodočnost, za kar, po njegovem, govore vsaj tri osnovni elementi: uveljavljanje koncepta miru in sožitja, oblikovanje, čeprav postopno in upočasnjeno enotne Evrope, razvijanje tržišča s preko 300 milijoni potrošnikov. Veliko pozornosti je Andreotti namenil finančnemu zakonu ter kriterijem, ki so jih upoštevali s ciljem brzdanja nadaljnega zadolževanja države.

Po trčenju je avtomobil prebil izložbeno okno

Zdravstveno stanje 24-letnega Tržičana Stefana Maniã, ki je bil v nedeljo zjutraj žrtev hude prometne nesreče, se še ni izboljšalo, kljub temu pa mladenič ni v smrtni nevarnosti. To so nam povedali včeraj na nevrokirurškem oddelku tržaške splošne bolnišnice, kamor so ponesrečenca sprejeli na zdravljenje s strogo pridržano prognozo.

V nedeljskih jutranjih urah se je v Tržiču pripetila huda in obenem slikovita prometna nesreča, ki ji je menda botrovala prevelika hitrost in nepravilno prehitvanje. Mladeniča sta vozila vsak v svojem avtomobilu in sta bila namenjena proti centru mesta, ko sta na križišču pri Anconetti med seboj trčila. Oba avtomobila sta zaključila divjo vožnjo v bližnji pasaži, eden je celo predrl izložbeno prodajalno pohištva.

Najtežje telesne poškodbe je zadobil Stefano Maniã, Ul. San Francesco 7, ki so ga prepeljali v tržaško bolnišnico na Katinari. Voznik drugega avtomobila 23-letni Raul Puntin se je v nesreči le lažje poškodoval, saj so mu zdravniki tržiške splošne bolnišnice ugotovili le več udarcev in manjših ran. Okreval bo v desetih dneh.

Siromašni zadetki

Leto 1990 se ni začelo pod najboljše zvezdo za vse tiste, ki iščejo srečo v loterijah, nogometnih in drugih stavih. Kar zadeva najbolj znano loterijo, ki je razdelila na desetine milijard lir in je bila povezana s televizijsko oddajo »Fantastico«, na Goriškem nismo zabeležili nobene zmage, niti kake druge ali tretje kategorije, ki navsezadnje le veljajo kakšno desetino milijonov lir.

Prav tako »žalostni« so dobitki nogometne stave in to je v ostrem nasprotju z zadnjo napovedjo v letu 1989, ko so za trinajstico plačali več kot dve milijardi lir. Tokrat pa je povsem drugače in niti prihod Andreottija ni prinesel kaj več sreče Goričanom. Sicer povedati je treba, da 44 (vsega skupaj so našeli kar 14.860) zmagovalcev s 13. pravilnimi napovedmi bo šlo 929 tisoč lir, zmagovalci druge kategorije (teh je 264.474, v Gorici 868) pa se bodo morali zadovoljiti le s petdesettisočkom (51.700).

Sicer so Goričani tak začetek leta tudi pričakovali, saj so jim to napovedali ognjeni zublji številnih kresov, ki so jih prižgali v soboto. Ogenj in dim sta se namreč usmerjala proti zahodu in to ni kazalo nič dobrega...

Tečaj furlanščine

V petek, 12. t. m., ob 18. uri bodo na sedežu furlanskega filološkega društva v Ul. Bellini 3 uradno pričeli letošnji tečaj furlanskega jezika. Gre za letni tečaj, ki je namenjen predvsem učiteljem, kulturnim delavcem in vsem, ki bi želeli bolje in pravilneje obvladati furlanščino. Slovesnosti se bodo med drugim udeležili predsednik filološkega društva Alfeo Mizzau, pisatelj Aurelio Cantoni in Gianni Osualdini, ki bo vodil tečaj. Na srečanju bo podpredsednik društva prof. Eraldo Šgubin spregovoril o brošuri "Friuli di soreli jevat", ki jo je sam pripravil v sodelovanju s profesorjem Manliom Micheluttijem. Tečajnike bodo nato porazdelili v dve skupini, in sicer v prvo skupino, ki bo namenjena začetnikom, v drugo pa se bodo lahko vpisali vsi tisti, ki so že lani sledili podobnemu tečaju.

čestitke

Danes praznuje 15. rojstni dan Erika Brisko. Vse najboljše ji voščijo mama, tata, Diana, Martina in vsi, ki jo imajo radi.

kino

Gorica

CORSO Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Che ora è?«.

VERDI 18.00-22.00 »Ritorno al futuro II«.

VITTORIA 17.00-22.00 »Oliver & C«. Risanika.

Tržič

COMUNALE 20.30 »L'incerto palcoscenico«. Gledališka predstava.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Sexy bizzarre I«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.00-20.00 »Živeti in umreti v L. A.«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska - Ul. sv. Mihaela - Tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg Republike 26 - Tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNE V DOBERDOBU
Pri jezeru - Vrtna ulica 2 - Tel. 78300.

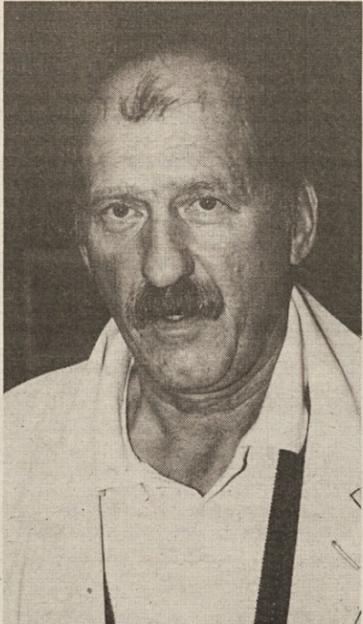
pogrebi

Danes v Gorici: ob 9.30 Bruno Contin iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče, ob 9.30 Marta Montaga vd. Cubi iz splošne bolnišnice v Ronke, ob 11. uri Flora Flora por. Petruziello iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 12.30 Maria Brilli vd. Conzutti iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče, ob 12.45 Regina Turcatel vd. Casagrande iz splošne bolnišnice v Sacile, ob 13.15 Armellina Minen vd. Brandolin iz splošne bolnišnice v Krmin, ob 13.15 Ennio Trevisan iz splošne bolnišnice v Škocjan ob Soči.

Pred kratkim se je vrnil domov iz Afrike rojak od Sv. Ivana

Dr. Simunič o svoji izkušnji v Gvineji Bissau

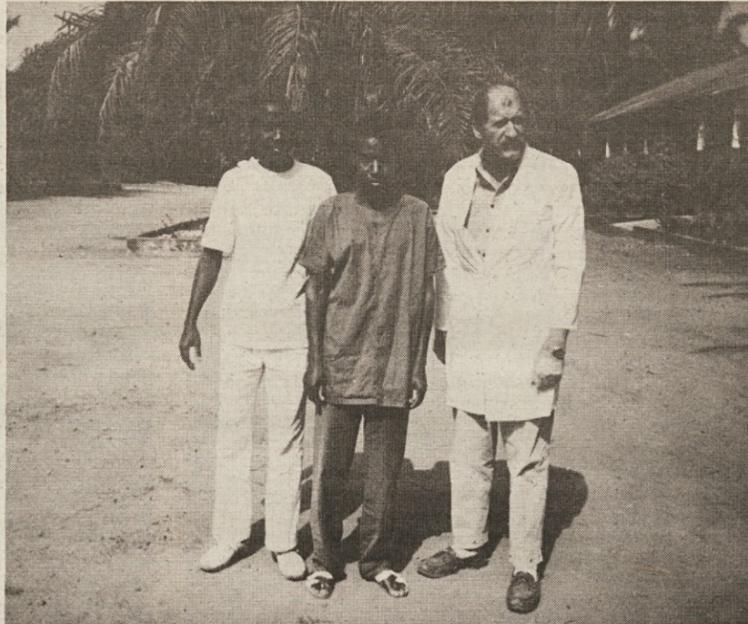
Dr. Ivan Simunič je na Tržaškem zelo znana osebnost. Sicer pediater, kardiolog in zdravnik specialist za tropske bolezni, je tudi poznan v alpinističnih krogih, saj je bil npr. zdravnik znane italijanske odprave iz leta 1983 na drugi najvišji vrh na svetu K2, na kateri so tudi snemali film za RAI, pred dvema letoma pa je njegova profesionalnost zadobila povsem nove razsežnosti. Odšel je namreč v Gvinejo Bissau kot vodja projekta OZN za pomoč nerazvitim afriškimi državam v boju proti gobavosti in tuberkulozi. Pred kratkim se je vrnil domov poln novih izkušenj in še svežih vtisov iz te države v srednjezahodni Afriki, ki si je priborila samostojnost komaj leta 1974 po dvanajstih letih osvobodilnega boja, ki je zahteval mnogo žrtev in krvi. Država je nato prevzela nekakšen marksistični model, ki pa se ni obnesel, saj je trenutno ena izmed najrevnejših držav ne samo na afriški celini, temveč celo na vsem svetu, pa čeprav ima ogromno naravnega bogastva. Vendar pa neokolonialno izkoriščanje razvitih držav in interna korupcija sta opravila svoje in sedaj je pot, ki jo bo morala ta država prehoditi do resnične samostojnosti in gospodarske neodvisnosti, še dolga. Sicer pa smo se z dr. Simuničem pogovarjali

prav o njegovi izkušnji na tistem koncu Afrike.

Ivan, kako si se sploh odločil za dveletno bivanje v Gvineji Bissau?

»Razlogov je več, predvsem pa sem imel to možnost zaradi svojih zdravniških izkušenj, in sem to priložnost seveda izkoristil. K temu dodajmo še vedoželjnost in iskanje novih ciljev in obzorjev,

pa razumeš, zakaj sem sprejel zelo prestižno, pa tudi pomembno nalogo vodje zdravniškega projekta OZN v Gvineji Bissau. Tja me je poslalo italijansko ministrstvo za zunanje zadeve v okviru sodelovanja in pomoči državam tretjega sveta, odvisen pa sem bil direktno od ministra za zdravstvo v Gvineji Bissau.

Kakšno je bilo tvoje konkretno delo in kaj si uspel v teh dveh letih ustvariti?

»Vodil sem vrsto zdravniških ekip, ki so bile razmeščene po celi državi, ter organiziral razne projekte v boju proti tamkajšnjim najhujšim boleznim, in mislim, da sem dobro speljal svoj dveletni načrt. Zgradili smo štiri bolnišnice za bolnike, ki bolehalo za gobavost in tuberkulozo, sicer pa smo

se zelo uspešno borili proti tuberkulozi in gobavosti, ki še danes razsajata po celih predelih Afrike.

Na Črno celino si se seveda preselil z družino, to pa je predpostavljalo vrsto praktičnih težav...

»Razumljivo je bilo nekaj težav, predvsem na začetku, vendar pa smo jih uspešno premostili. Hčerko sem vpisal v krajevno šolo, kjer je uspešno obiskovala pouk, mnogo težav smo imeli s tropskimi boleznimi, drugih velikih nevšečnosti, kot npr. težak odnos s domačini in drugo, ni bilo. Z ženo in hčerko sem tudi imel na razpolago hišo, v kateri sem živel prav dobro.

Česa se sedaj, ko si doma, živo spominjaš iz Gvineje Bissau?

»Vtisi so še zelo živi, saj dveh let ne moreš pozabiti z lahkoto. Seveda imam še živo v spominu domačine, hvaležne in živahne bolnike, pokrajino, tamkajšnjo revščino in močan vonj tropske Afrike.

Kaj bi še dodal o tej svoji afriški izkušnji?

»Marsikaj bi lahko, saj je bilo res nepozabno. Odločitev za Afriko ni bila lahka, obratno, kar pogumna, zato pa se je bogato obrestovala. To izkušnjo pa nosim v srcu...«

Pogovor zapisal
DUŠKO JELINČIČ

Vedno bolj prebujajoča se samozavest rojakov na tujem

Izseljenci spremljajo dogajanje v Sloveniji

Vrenje vse bolj prebujajoče se samozavesti in samozavedanja slovenskih izseljencev v Kanadi in Združenih državah Amerike, ki z navdušenjem in strahom spremljajo dogajanja v Sloveniji. Velike besede o skupnem kulturnem prostoru in Združenih Sloveniji dobivajo boleče realistične poudare, zlasti če se uresničujejo v določilih o pravicah do samoodločbe, pravic do razpolaganja z rezultati svojega dela in v vrsti dopoljenih temeljnih določil o pravicah in svoboščinah. Nešteta so pisma, ki prihajajo preko luže, v katerih zaskrbljeni in vznemirjeni izseljenci ob mitingih sprašujejo: "Kako je z vami, ste zdaj svobodni, ste neodvisni, ste začeli razvijati tudi svoje nezavite kraje? Kako je s Halozami, kako s Suho krajino, z mojim Krasom in Brdi? Rad bi se vrnil, ko se bodo razmere umirile. Naši časopisi pišejo vse mogoče. Nekaj je propagande, nekaj resnice. Povejte nam, kaj se v resnici dogaja z vami, kaj bo z vami čez dvajset let? Držite se, ponosni smo na vas!..."

Televizija in časopisje vseh barv in smeri v teh deželah, emigrantske pasti in zvijače, velikonarodnostne polresnice in zavajanja - vse to bega naše ljudi na tujem. Morda jih je prav to pahnilo preko luže pred davnimi leti in jim domotožeje, rodoljubje ali poslovna žilica ne dajo miru. Pustili so svoje domače, sorodnike in si krčevito prizadevajo, da bi se ne stopili v toplinem loncu (melting pot) Amerike, ki je Babilon narodnosti z vsega sveta, zlasti evropskih.

Kaj jih je pahnilo po svetu? V čem je srž tega, svetopisemsko številčnega bega delovne sile in naše krvi iz rojstne dežele na prelomu stoletja v letih, ko smo Slovenci izgubili del narovega telesa v južni Koroški (plebiscit), ko jih je pogrnala z domov gospodarska kriza in se je vsega skupaj izselilo 300 do 500 tisoč ljudi, kar je že izgon ali iztreljanje in delno izničenje jedra naroda.

Petsto tisoč ljudi ne pomeni mnogo za narode, kakršni so na primer Nemci, Francozi ali Italijani. Za narode kot so Baski, Irci in Slovenci pa je to usodna, pogubna številka.

Cleveland in Pittsburg, veliki rudarski in jeklarski bazeni ameriškega Vzhoda so vsrkali v Ameriki cele pokrajine naših ljudi, nastala je »druga Slovenija«, število izseljencev v tem bazenu pa se je približalo 300 tisočem!

Evropa je vsrkala v Vestfaliji, Porurju, Belgiji, Nizozemski in francoski Loreni naslednje valove naših kmečkih in proletarskih ljudi. Turistične agencije so bogatele, celi vlaki so jih vozili proč, pod zemljo, kjer so večidel opravljali najtežja garaška dela. Danes so to pretežno starejši, večinoma upokojeni ljudje, saj so veliko rudnikov zaprli, ki hvaležno sprejemajo vse, kar jih spominja na matično domovino. Še

vedno krčevito, z vrsto dejavnosti ohranjajo svoj jezik, navade, običaje, kulturo in pismenost. Svojim otrokom ne privoščijo več svoje lastne usode, zato je tretja generacija vse bolj izpostavljena in obsojena na asimilacijo. Mnogi se na stara leta tudi vrnejo, da uživajo mirno starost. Vendar to ni tisto, kar potrebuje zdaj naša dežela, ko se zviža v krčih krize, čeprav tudi ti povratniki s svojimi izkušnjami na svoj blag način nekako pomagajo. Mnogi imajo vložene prihranke v naših bankah in se tako poskušajo s kroženjem kapitala oddolžiti za tisto kar v stari Jugoslaviji ali po dveh vojnih vihranih niso dobili doma.

Vse dragocenejši pa postajajo za nas mlajši, njihovi potomci in novi, izobra-

ženi izseljenci. Ostali smo v matični domovini teh razklanih časih, tisti, ki so šli, pravimo jim »Tretja univerza«, bi nas lahko popeljali bliže Evropi 1992 zdaj, ko se nam tako usodno oddaljuje, ker smo med seboj skregani in zbegani in ne nudimo nebenega trdnega jamstva za poslovanje po tržnih zakonitostih. Zato se še marsikdo obotavlja in noče tvegati prihrankov, dokler teh velikih vrenj in prerazporeditev ne bo konec. Pri tem jim nikakor ni vseeno, kaj se dogaja s Slovenijo!

Pri navezovanju stikov z izseljenci pa je nedvomno pomembna osebna prijateljska, skorajda familiarna nota, ki vzbuja zaupanje in prepričanje, da bodo prihajajoče generacije ostale, kjer so se rodile in svoje najboljše

moči posvetile nastajanju zdrave, trdne in drugačne Slovenije.

Generacije pred zaprtimi vrati, ki končujejo študije in se usposabljaajo za poklice, pa ne smejo doživeti tako uničujočih vakuumov vojnega brezupa, revščine, kot so jih tiste med obema vojnama. Zato hočejo tudi same spremeniti svoj »danes in tukaj«. Tako pretresljivo realistične in izobražene so, da jih ni mogoče slepiti z nedosegljivimi svetlimi obzorji, zadrži pa jih lahko le ekzakten, jasen, izvedljiv program, ki bo segal desetletja vnaprej na vseh področjih duhovnega in materialnega življenja, za vsak kraj, mesto, vas, zaselek posebej in republiko kot celoto. Umetno ustvarjene iluzije o velikih poprečni razvitosti pa so soočene

z drugo obliko daj - dama, kot smo ga bili navajeni doslej.

V teh časih je kot v neke vrste vojni, ko Slovenec na tujem sprejema najraje peto materino besedo, pesem, kulturo, ki je nosilka vseh drugih vrednot in ki hkrati dviga duha in vero, lahko je tudi Zdravljica. In te spodbude in vere so tisti, ki so danes razpršeni po svetu, a so še naši in hočejo spet postati naši, potrebni bolj kot kdajkoli poprej. Morda tudi zato ker vidijo, da se je nekaj le premaknilo v rojstni vasi in deželi, da bodo počasi sence, ki so jih čutili, le izginile. Novi rodovi se jih morajo vendarle otrestiti.

IVAN CIMERMAN

DVE TURNEJI SLOVENSKE IZSELJENSKE MATICE

Ljubljanski oktet

Slovenska izseljenska matica, ki ima za svojo temeljno nalogo skrb za ohranjanje slovenstva in jezika, kulture, navad, običajev in vseh tistih prvin, ki označujejo narod kot narod in njegovo izvornost ter samobitnost, se je tudi letos odzvala klicu izseljencev ki hrepene po domači pesmi in besedi. Tako je pripravila v novembru dve turneji. Prva je evropska. Potekala je od 10. do 26. novembra po tistih krajih Evrope, kjer je naš življenj še vedno močan in ohranja različne vrste aktivnosti po svojih klubih.

Na turnejo po Franciji, Luksemburgu, Belgiji, Nizozemski in ZRN je odpotoval Ljubljanski oktet. Ta oktet, ki je bil ustanovljen leta 1972 kot Studentski oktet v vrstah Akademkega pevskega zbora Tone Tomšič, pred-

stavlja danes enega vrhuncev slovenske vokalne glasbe. V svojem dolgoletnem nastopanju so prepevali na več kot 800 koncertih po domovini in na tujem. Gostovali so po Italiji, Avstriji, Madžarski, Zahodni Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Danski, Finski, ZSSR, Kanadi, ZDA in Avstraliji. Doblili so vrsto nagrad in priznanj v domači in mednarodni areni in bili so zmagovalci na pevskem tekmovanju "C. A. Seghizzi" v Italiji med vokalnimi skupinami. Prav tako so dobitniki najvišjega priznanja na področju vokalne glasbe, Gallusove plakete.

Matična turneja jih je peljala po Franciji, Nizozemski, Luksemburgu, Belgiji, ZRN. Iz širokega repertoarja domačih in tujih skladateljev so izbra-

Obalni oktet Izola

li za nastope tiste skladbe, ki so prinesle izseljencem košček domovine in spodbudile pevске zbornice in zborovodje, ki jih imajo sami, k nadaljnjemu delu.

Od 9. do 30. novembra pa je gostoval v organizaciji Slovenske izseljenske matice iz Ljubljane Obalni oktet Izola. Nastal je leta 1973 iz pevskega zbora Gimnazije Koper. Kasneje se je preimenoval v Primorski študentski oktet in se vključil v program Glasbene mladine Slovenije. Začel je gostovati po Primorski, Sloveniji in tujini, kjer prepeva zadnjih pet let. Redno nastopa na reviji Primorska poje.

Na turneji po Kanadi in Ameriki so obiskali in peli rojakom v Torontu, kjer je praznovalo SPD Simon Gregorič svojo 30-letnico. Koncertirali so

v Lipa parku v St. Catharinesu, nato v Clevelandu, obiskali so tudi najstarejšo slovensko dobrodelno ustanovo SNPJ - Slovensko narodno podporno jednoto, ustanovljeno 1904. leta. In spet so se vrnili v Kanado ter nastopili v Wellandu, Beamsvillu, Londonu in Hamiltonu...

Naša pesem in beseda se torej oglašata po dveh kontinentih v času, ko doma vse bolj iščemo jezik sporazumevanja, ob katerem bomo morali pozabiti preteklost in dati prihajajočim generacijam upanje, da se ohranimo na tem kosu zemlje, kjer so posejani rojstni kraji izseljencev. Tudi tako dobimo občutek, da nas je več kot le dva milijona! (ic)

Slovenski šolski odbor deluje že od leta 1977

Slovenska katedra na eni univerz v Sydneyu

Imenujejo jo cvetka na gumbnici, mnogi pa jo hvalijo na še bolj laskav način. Nekateri tudi še zdaj ne morejo verjeti: »Slovenščina na univerzi? In to v Avstraliji? Nemo-goče...«

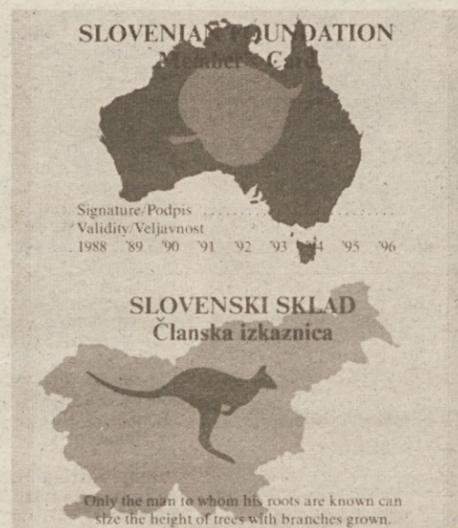
Ko so jo ustanovili, je med Slovenci završalo; eforija je bila na višku, nadaljevala se je do danes. Slovenska katedra na eni od univerz v Sydneyu je zdaj realnost, nanjo je lahko ponosna celotna priseljska skupnost.

Katedra je bila ustanovljena v pravkar končanem šolskem letu, glavno vlogo sta pri tem imeli dve ustanovi, in sicer Sklad za poučevanje slovenščine na univerzi in Slovenski šolski odbor. Oba sta precej povezana, operativna funkcija pa sloni na Skladu. Ta namreč skrbi za financiranje pouka, hkrati tudi za organizacijske zadeve in za izvajanje pouka. Sklad upravlja odbor, ki ga izvolijo člani; član Sklada lahko postane vsak, ki plača 25 avstralskih dolarjev letne članarine. V zadnjem šolskem letu je odbor zbral približno 15.000 AU\$ (približno 15 milijonov lir) za bližnje šolsko leto pa namerava - spriči naraščajočih stroškov - zbrati še več denarja. V primeru, da bi ne uspel zbrati dovolj sredstev, bo študij slovenščine pod resnim vprašanjem, saj univerza od zvezne vlade ne dobiva dotacij za tovrstni študij. Slovenci si morajo, podobno kot ostale etnične skupine, vsaj v začetni fazi pomagati sami.

Poučevanje slovenščine poteka na univerzi Macquarie, slovenščina je eden od izbirnih predmetov. Pouk vodi prof. Aleksandra Bizjak, tj. mlada rojakinja, ki je pred nedavnim prišla iz Slovenije.

Predsednica Sklada je Marija Senčar, štajerska priseljenka, ki se je v vrstah slovenskih emigrantov začela angažirati sredi osemdesetih let. Odločilni razlog, ki jo je pri tem vzpodbudil, je bila reakcija spriči predlagane uvedbe t. i. skupnih izobraževalnih jeder v Sloveniji. V pogovoru nam je povedala, da se je v ta namen - kljub veliki oddaljenosti domovine - mobiliziralo še veliko drugih rojakov, odmev na to novico je bil pač precejšen, za mnoge celo šokanten. Večina teh ljudi se je angažirala v Zvezi slovenske akcije, pozneje pa je bistveno podprla prizadevanja za ustanovitev slovenske katedre.

Pokrovitelj Sklada je Slovenski šolski odbor za Novi Južni Wales (New South Wales), tj. koordinacijsko telo, ki se ukvarja s problemi šolstva med slovenskimi priseljenci v tem delu Avstralije. Slovenski šolski odbor je hkrati nekakšen slovenski parlament v malem, saj so v njem zbrani predstavniki vseh komponent pisane priseljske skupnosti: kluba Triglav, Slovenskega društva Sydney, verskega središča, Slovenskega akademskega društva, Zveze slovenske akcije, Narodnega društva in Saluka. Zraven so še posamezniki, v prvi vrsti učno osebe.

Članska izkaznica za poučevanje slovenščine na univerzi. Članarina znaša 25 avstralskih dolarjev na leto, zaželeni so tudi člani s stare celine

Slovenski šolski odbor je edino koordinacijsko telo slovenskih priseljencev v Novem Južnem Walesu; nastalo je na valu t. i. multikulturalizma, tj. kulturne politike, ki

je poudarjala vrednotenje kulture, jezika in navad posamezne etnične skupine. Politika multikulturalizma je zrasla v zelniku zvezne avstralske vlade v prvi polovici sedemdesetih let, pomenila pa je znatno ublažitev asimilacijskega pritiska. Slovenski šolski odbor so ustanovili leta 1977, že v kratkem pa je uspel doseči državno priznanje slovenskega jezika. Slovenščino so namreč priznali kot enega od maturitetnih predmetov na tamkajšnjih srednjih šolah, dijaki so jo prvič lahko izbirali na maturi leta 1979. Pouk slovenščine je najprej potekal v dveh sydneyških četrtih, tj. Ashfieldu in Bankstownu, zadnja leta pa samo na državni šoli v Bankstownu. To je tudi edina srednja šola v Novem Južnem Walesu, kjer poučuje slovenski jezik. Slovenščino poučujejo dve uri in pol na teden, in sicer ob sobotah popoldne. Letos je slovenščino izbralo 9 dijakov, ob koncu šolskega leta pa je bil v prostorih Slovenskega društva Sydney tradicionalni maturantski ples.

Tisti, ki se odločijo za pouk slovenščine v Bankstownu, imajo navadno že osnove znanja slovenskega jezika. Prisvojijo si jih v dopolnilni šoli ali bolje rečeno sobotnih tečajih v slovenskem verskem središču v Merrylandsu. Svoj čas sta v Sydneyu delovali še drugi dve dopolnilni šoli, tj. pri Triglavu in Slovenskem društvu Sydney, vendar so jih zaradi zmanjšanja zanimanja morali ukiniti.

IVAN VOGRIČ

V Avstraliji žive pripadniki 140 etničnih skupin

Po podatkih, ki so nam jih posredovali slovenski frančiškani, živi v Sydneyu približno 40% vseh Slovencev v Avstraliji. Nekateri trdijo, da je tu koncentriranih največ Slovencev, drugi (kar bo verjetno tudi držalo) pa so prepričani, da je število slovenskih priseljencev v Melbournu večje.

Število vseh Slovencev, z drugo generacijo vred, se giblje okrog številke 25.000. Ta številka je v literaturi najbolj pogosto omenjena, po vsej verjetnosti pa je celo nekoliko višja, saj niso upoštevani Slovenci iz naših krajev. Sploh pa je ugotavljanje števila zelo težko, saj ni nobene verodostojne statistike, podatki iz popisa prebivalstva iz leta 1986 pa so docela neuporabni. Največ priseljencev je Primorcev, Štajercev in Prekmurcev.

Med Jugoslovani, živečimi v Avstraliji, so na prvem mestu Hrvati, sledijo jim Makedonci in Srbi. Številke so tudi tu precej različne, sukajo se od 300.000 do 500.000. Italijanov je v Avstraliji približno milijon in so najbolj številčna priseljska skupina iz Evrope. Vseh, ki so bili rojeni izven Avstralije je 3 milijone, celotna Avstralija pa je konec leta 1989 štela 16,8 milijona ljudi. Različnih etničnih skupin je približno 140.

Prodorna uspešnost slovenskih obrtnikov

Slovenci so v Avstraliji znani predvsem kot obrtniki in lastniki malih, navadno družinskih podjetij. Veliko jih je npr. zidarjev, mizarjev, tesarjev ipd., manj pa je velikih busenismanov. Primer Štefana Šerneka iz Sydneya je zgovern: v Avstraliji je najprej 10 let delal za mizarstvo podjetje, med tem časom pa je bil tri leta delovodja. Zatem je zapustil podjetje in se povezal s skupino Slovencev, v kateri je bil eden mizar, drugi kovač, tretji je skrbel za napeljevanje... Zdaj ima Šernek družinsko mizarstvo podjetje, ki uspešno deluje.

Takih primerov je veliko. Slovenci so znani kot obrtniki kot so npr. južni Italijani znani kot lastniki trgovin sadja in zelenjave ali Grki in Makedonci kot lastniki prodajalnic fish and chips (rib in cvrtega krompirja). Vsaka priseljska skupina je pač uveljavljena na svojem področju - omenili bi tudi Avstrijce (ti se ukvarjajo z gostinstvom) in Nemce, ki so znani kot pridelovalci vina.

Med uspešne slovenske gospodarstvenike v Sydneyu sodi Dušan Lajovic (izdelava aluminijevih in plastičnih izdelkov), Fredi Brežnik (software), Egon Marinič (avtoprevoznik) in drugi. Nekateri, kot npr. Boro Sedlbauer, bivši direktor tovarne zdravil, so preusmerili dejavnost in začeli z iskanjem in predelavo dragocenih opalov v Južni Avstraliji.

V Sydneyu ima sedež avstralska inačica velenjske firme Gorenje. Ta je uspela dobro plasirati predvsem hladilnike in zmrzovalne skrinje, deloma tudi štedilnike in pralne stroje.

Priseljenci se niso izneverili pisani besedi

Slovenski tisk v Avstraliji

Zrcalo življenja slovenskih priseljencev v Sydneyu so zlasti razni periodični listi, ki izhajajo v slovenskem jeziku. Slovensko versko središče v Merrylandsu izdaja glasilo Rafael, ki izhaja štirikrat letno in je namenjeno slovenskim vernikom v Novem Južnem Walesu (New South Wales), Canberra in Queenslandu. V Sydneyu izhaja tudi glasilo Slovensko-avstralskega literarno-umetniškega krožka Svobodni razgovori, vendar list ni samo krajevnega značaja, saj so bralci razpršeni na vseh koncih celine.

Tu imamo tednik Nova doba, ki je sicer napisan v glavnem v srbohrvaščini, ima pa tudi posebno stran v slovenskem jeziku. Uredništvo Nove dobe je v središču Sydneya, s preko 10 tisoč izvodov naklade je četrti najbolj razširjen izseljenski list v Avstraliji. Urednik slovenske strani je Lojze Košorok, štajerski izseljenec, ki je pred prihodom v Avstralijo živel v Belgiji. Ko smo obiskali uredništvo, nam ga je Lojze predstavil kot nekakšno malo Jugoslavijo: in res je, tam je prostora za vse, tudi Makedonci imajo v tem tedniku posebno stran. V gneči emigrantskega srbohrvaškega tiska (povečini desno usmerjenega) je eden redkih, ki izstopa zaradi objektivnosti.

Novice o Slovincih v Sydneyu najdemo tudi v nekaterih slovenskih periodičnih listih iz Melbournu. Tam ima slovenska pisana beseda daljšo tradicijo, omenimo naj le verski mesečnik Misli. Ta je začel izhajati leta 1951 in je danes najbolj razširjen slovenski list v Avstraliji. Podobno kot list Rafael prinaša kronološki pregled

rojstev, porok in drugih koristnih podatkov.

Slovensko društvo Melbourne izdaja mesečnik Vestnik, ta pa je namenjen širši izseljenski skupnosti v Avstraliji. Poglavje zase pa je Rodna gruda, tj. revija Slovenske izseljenske matice, ki izhaja v Ljubljani, in je namenjena izseljencem v svetu.

Pomembno vlogo pri povezovanju Slovencev v Novem Južnem Walesu imajo - poleg periodičnega tiska - tudi slovenski radijski programi. Ti so na sporedu dvakrat na teden (ob nedeljah zjutraj in ob torkih zvečer) trajajo pa trideset ur. Slovenske programe oddaja postaja 2EA: številka označuje zvezno državo, kratica EA pa pomeni Ethnic Australia. Radijska postaja 2EA je namenjena priseljen-

cem, v tednu dni se po njenih radijskih valovih zvrsti preko 50 različnih jezikov. V 45-minutnem slovenskem programu oddajajo poročila, društvene objave, osebna voščila in slovenske glasbene motive. Prva slovenska radijska oddaja je bila leta 1975, podobni radijski programi pa so tudi v ostalih večjih mestih v Avstraliji. Mala slovenska redakcija sodeluje z Radiom Ljubljana, ta pa ji vsak teden pošilja nekaj gradiva o telefonskih linijah.

Postaja 2EA deluje v okviru radiotelevizijske hiše SBS (Special Broadcasting Service). SBS posveča številni priseljski skupnosti precej prostora, tako na radiu kot na televiziji. Včasih predvaja tudi kak slovenski film, in to v originalu, s podnapisi v angleščini.

Tržaški izseljenci konec 50. let

Na prvi pogled bi bila gornja slika lahko posneta v kateremkoli našem domu. Pa ni tako. Člani družine tržaških izseljencev so se konec petdesetih let zbrali ob priliki velikonočnih praznikov. Slika je bila narejena v Wollongongu

Uspehi v politiki in trenja na desnici

Nekateri Slovenci so se uspešno uveljavili tudi na področju politike. Med temi prednjači Miša Lajovic, ki je do pred nekaj let bil senator v zveznem parlamentu. Lajovic je član Avstralske liberalne stranke, tj. največje opozicijske sile v državi, obenem pa stranke, ki vlada v Novem Južnem Walesu.

Z Avstralsko liberalno stranko je povezano tudi ime Ljenka Urbančiča, Ljubljanačan, ki je bil konec sedemdesetih let predsednik Liberal Ethnic Council (LEC). LEC je bila avtonomna politična skupina znotraj liberalne stranke, zaradi predsedniške funkcije pa je Urbančič bil (avtomatično) član vodilnega strankinega telesa v Novem Južnem Walesu. V tem obdobju je imel znotraj stranke precej vpliva, njegov vzpon v politični areni pa je trajal do avgusta 1979, ko je radiotelevizijska hiša ABC poslala v eter dokumentarec o njegovem delovanju med vojno. Razkrinkala ga je kot nacističnega kolaboracionista, zaradi nastalega škandala pa ga je vodstvo liberalne stranke odstavilo s predsedniške funkcije LEC, novembra istega leta pa to konservativno politično telo razpustila. Urbančič se je za las izognil celo

izključitvi iz stranke. Vseeno pa ni dočela pogorel, saj danes vodi neko konservativno politično formacijo.

Urbančičevo medvojno delovanje je podrobno opisano v knjigi Sanctuary (Pribežališče). Knjiga je novejša izdaja, njen avtor pa je Mark Aarons. Že takoj ob izidu je povzročila precej hrupa, med najbolj glasnimi je bil hrvaški emigrantski tednik Spremnost, čigar glavni urednik je označen za ustaškega aktivista in nemškega medvojnega kolaboracionista. Prvi dve poglavji te zajetne knjige (ta ima približno 400 strani) sta posvečeni ravno Urbančiču ali 'ljubljanškemu malemu Goebblesu' kot ga imenuje avtor. Aarons postavlja na dan njegove tesne vezi z Leonom Rupnikom, vodilno vlogo pri časopisu Slovensko domobranstvo in v propagandnem stroju nemških kolaboracionistov. Omenja tudi Urbančičevo predajo Angležem pri Trstu leta 1945 in ujetniška leta v raznih zaveznških taboriščih; nazadnje osvetljuje njegovo politično dejavnost v Avstraliji, v prvi vrsti stike z ustaškimi krogi in neomajno antikomunistično prepričanje. O Urbančiču je pred nedavnim pisala tudi ljubljanska Mladina.

Mundial '90

ja pa je splošno mnenje, da bo Jugoslavija brez velikih težav napredovala v osmino finala. In ne samo to. Marsikateri svetovni izvedenec napoveduje »plavim« izredno uspešno prvenstvo, saj razpolagajo z ekipo, ki je tehnično na visoki ravni in šteje nekatere posameznike, ki bodo na tem prvenstvu sodili v samo elito.

Sam Pele je v Rimu ob priložnosti žreba povedal, da sodi Jugoslavija med najresnejše kandidate, ob Italiji in ZRN, za osvojitve naslova svetovnega prvaka.

Peleju so se pridružili tudi drugi strokovnjaki, ki zagotavljajo uspešno pot varovancev trenerja Osima in jugoslovansko vrsto že imenujejo »evropsko Brazilijo«. Več je takih, ki celo zagotavljajo, da bodo plavi na prvem mestu D skupine in da si bodo s tem »izbrali« slabšega nasprotnika v osmini finala in seveda tudi v nadaljnjih fazah.

Stvarnost na igrišču bo pokazala, ali so te besede resnične. Trener Osim bo imel sedaj na razpolago dovolj časa, da odpravi še zadnje pomanjkljivosti ekipe, ki jo sestavljajo v glavnem ig-

ralci, ki nastopajo v tujih prvenstvih. Zvezda jugoslovanske vrste pa je gotovo 23-letni vezni igralec Crvene zvezde Dragan Stojković, za katerega se zanimajo že številne evropske ekipe. In prav ta igralec bo na svetovnem prvenstvu v središču pozornosti in to tudi zaradi dejstva, da po mundialu bo lahko odpotoval v tujino zaradi doseženega prestopnega roka.

Stojković pa ni edini zvezdnik »plavim«. Ob njem bi omenili vratarja Ivkovića, branilca Hadžibegića in Jozić, vezna igralca Katanca in Susića ter mladega Prosinečkega, ki se je proslavil na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki ga je osvojila prav Jugoslavija.

Skratka, vrsta dobrih igralcev, ki pa imajo eno samo vidnejšo hibo: premalo igrajo za kolektiv. Ob tem nekateri strokovnjaki ugotavljajo, da imajo plavi dokaj počasno sredino igrišča, čeravno je to odvisno tudi, kdo sploh igra na tem položaju.

Kdo pa so nasprotniki Jugoslavije? O ZRN nima smisla potrositi veliko besed, saj gre za ekipo, ki je bila doslej med najuspešnejši tako na svetovnih kakor tudi na evropskih nogometnih prvenstvih. V primerjavi s prejšnjo generacijo bi rekli, da v ZRN ni večjih zvezdnikov, čeravno Matthaus ali Klinsmann nista od muh.

Kolumbijska izbrana vrsta je v bistvu kopija Nacionala iz Medellina, ki je igral proti Milanu letošnji finale medcelinskega klubskega pokala. Kar devet od enajstih igralcev igra pri Medellinu. Že to zgovorno pričča o določeni kakovosti reprezentance, ki ima »svojtven rekord«, kar zadeva priprav: 2 leti. Toliko časa je namreč v Kolumbiji prvenstvo ustavljeno in to zaradi umorov in škandalov, ki so nastali zaradi vpletenosti mafije mamil, ki ima svoje umazane in krvave roke tudi v nogometnem svetu. Emblematična osebnost državne reprezentance pa je gotovo vratar Higuíta in to tudi zaradi svojega ironičnega obnašanja na igrišču. Najboljši strelac in najnevarnejši napadalec pa je Arnoldo Iguaran, ki je dosegel večino zadetkov na kvalifikacijskih srečanjih.

Arabski emirati imajo samo enega zvezdnika. To je bivši član brazilske reprezentance Mario Lobo Zagalo, ki ekipo trenira. Predstavniki države peska in nafte ne skrivajo svojih ambicij, todo resnici na ljubo menimo, da zanje predstavlja že nastop na italijanskem finalu velik uspeh.

Če se za trenutek zaustavimo pri skupini E (ta srečanja bodo odigrali v Veroni in Vidmu) menimo, da bodo imeli gledalci iz naše dežele priložnost prisostvovati zares zanimivim srečanjem. Belgija, Urugvaj in Španija so si namreč enakovredne in zato je pričakovati ogorčen boj za prvi mesti, ki avtomatično zagotavljata nastop v nadaljnji del prvenstva.

Osmine finala bodo odigrali v Rimu, Genovi, Veroni, Turinu, Milanu, Bariju, Bologni in Neaplju; četrtfinale pa v Rimu, Firencah, Milanu in Neaplju. Polfinalni tekmi bosta v Neaplju in Turinu, veliki finale pa v Rimu, medtem ko bo v Bariju srečanje, ki bo odločalo o 3. mestu.

Slika v sredini: Dragan Stojković; pod naslovom: trener »azzurrov« Azeglio Vicini.

Z žrebom in določitvijo ekip, ki bodo sestavljale šest skupin, se je v bistvu začelo vzvratno štetje za začetek svetovnega nogometnega prvenstva, katerega otvoritev bo 8. junija s srečanjem med Argentino in Kamerunom.

Velik organizacijski aparat, ki mu načeluje Luca di Montezemolo, bo v svoji sklepni fazi moral rešiti še nekatera odprta vprašanja, in prvi vrsti gre za nekatera nogometna igrišča, katerih obnovitvena dela so še v teku in zdi se, da bodo trajala prav do samega uradnega začetka.

Ne bomo na tem mestu opisali vrsto polemik in kreganj, ki jih je gradnja teh objektov povzročila. Tudi ne bomo podčrtali velike težave, ki so nastale v prometu v večini mest, ki bodo gostila svetovno prvenstvo.

Nas namen je le bežno oceniti, s tekmovalnega vidika, športno prireditelj, ki bo označila leto 1990. O drugih vprašanjih, ki jih odpira tako mogočna manifestacija, pa kdaj drugič.

Po žrebu je obveljalo splošno mnenje, da je sreča stala ob strani italijanski reprezentanci, ki je naletela verjet-

no na najlažjo kakovostno skupino. »Azzurri« namreč se bodo pomerili z Avstrijo, Češkoslovaško in ZDA, kar jim že predhodno zagotavlja napredovanje v osmino finala in to brez posebnih težav. Sicer nekateri so bili mnenja (beri Maradona), da Italiji ni pomagala le sreča, marveč tudi zakulisna igra pri določitvi posameznih skupin. »Pibe de oro« je te izjave izustil predvsem zaradi težavnosti skupine, v kateri sodeluje Argentina in zato ne verjamemo, da mu bo Fifa prepovedala nastop na prvenstvu, kot se v teh dneh šušlja. Odsotnost Maradone bi, kljub vsemu, obubožala to prireditelj.

Če so »azzurri« lahko veseli žreba, isto lahko rečemo za jugoslovansko reprezentanco, ki ji je bila dodeljena skupina D, v kateri so še Zvezna republika Nemčija, Arabski emirati in Kolumbija.

Tudi v samem jugoslovanskem taboru ne skrivajo veselja za dobrohoten žreb, čeravno trener Ivica Osim meče vodo na ogenj in svari svoje pred nepotrebnim navdušenjem. Ob tem »pričakovanom« zadržanju trener-

Seznam 24 nastopajočih reprezentanc

ARGENTINA

DOSEDANJA SP: 1930: 2.; 1934: izločena v osmini finala; 1938: se ni vpisala; 1950: odstopila; 1954: se ni vpisala; 1958 in 1962: izločena v 1. kolu; 1966: izločena v četrtini finala; 1970: se ni kvalificirala; 1974: izločena v 2. kolu; 1978: prvo mesto (3:1 z Nizozemsko); 1982: izločena v 2. kolu; 1986: prvo mesto (3:2 z ZRN).

MOŽNA POSTAVA: Pumpido, Clausen, Brown, Ruggeri, Sensini, Burruchaga, Batista, Troglio, Calderon, Maradona, Caniggia. Trener: Carlos Salvador Bilardo.

BELGIJA

DOSEDANJA SP: 1930: izločena v prvi fazi; 1934 in 1938: izločena v osmini finala; 1950: se ni vpisala; 1954: izločena v 1. kolu; 1958, 1962 in 1966: se ni kvalificirala; 1970: izločena v 1. kolu; 1974 in 1978: se ni kvalificirala; 1982: izločena v drugi fazi; 1986: 4.

MOŽNA POSTAVA: Preud'homme, Gerets, Clijsters, Demol, Grun, Emmers, Versavel, Scifo, Ceulemans, Degrise, Vanderlinden. Trener: Walter Meeuws.

AVSTRIJA

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisala; 1934: 4.; 1938: odstopila po 1. kolu; 1950: se ni vpisala; 1954: 3.; 1958: izločena v prvi fazi; 1962, 1966, 1970 in 1974: se ni kvalificirala; 1978 in 1982: izločena v drugi fazi; 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: Lindenberger, Russ, Weber, Pfeffer, Pecl, Artner, Zsak, Herzog, Linzmaier, Polster, Ogris (Rodax). Trener: Josef Hickersberger.

JUGOSLAVIJA

DOSEDANJA SP: 1930: 3. 1934 in 1938: se ni kvalificirala; 1950: izločena v prvi fazi; 1954 in 1958: izločena v četrtini finala; 1962: 4.; 1966 in 1970: se ni kvalificirala; 1974: izločena v drugi fazi; 1978: se ni kvalificirala; 1982: izločena v prvi fazi; 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: Ivković, Stanojković, Jozić, Hadžibegić, Spasić, Katanec, Stojković, Susić, Prosinečki, Zl. Vujović, Savičević. Trener: Ivica Osim.

BRAZILIJA

DOSEDANJA SP: 1930: izločena v prvem kolu; 1934: izločena v osmini finala; 1938: 3.; 1950: 2.; 1954: izločena v četrtini finala; 1958: prva (5:2 s Švedsko); 1962: prva (3:1 s Češkoslovaško); 1966: izločena v 1. kolu; 1970: prva (4:1 z Italijo); 1974: 4.; 1978: 3.; 1982: izločena v 2. kolu; 1986: izločena v četrtini finala.

MOŽNA POSTAVA: Taffarel, Mazinho, Mauro Galvao, Ricardo, Aldair, Branco, Silas, Dunga, Valdo, Careca, Romario. Trener: Sebastiao Lazaroni Barroso.

ZRN

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisala; 1934: 3.; 1938: izločena v osmini finala; 1950: se ni vpisala; 1954: prva (3:2 z Madžarsko); 1958: 4.; 1962: izločena v četrtini finala; 1966: 2.; 1970: 3.; 1974: prva (2:1 z Nizozemsko 2:1); 1978: izločena v drugi fazi; 1982: 2.; 1986: 2.

MOŽNA POSTAVA: Illgner, Reuter (Berthold), Augenthaler, Kohler, Brehme, Dorfner, Matthäus, Moeller, Hässler, Voeller, Klinsmann. Trener: Franz Beckenbauer.

NIZOZEMSKA

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisala; 1934 in 1938: izločena v osmini finala; 1950 in 1954: se ni vpisala; 1958, 1962, 1966, 1970: se ni kvalificirala; 1974: 2.; 1978: 2.; 1982 in 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: Van Breukelen, Van Tiggele, R. Koeman, Rijkaard, Van Aerle, Vanenburg, Wouters, E. Koeman, Rutjes, Gullit (Kieft ali Bosman), Van Basten. Trener: Thijs Libregts.

ŠKOTSKA

DOSEDANJA SP: 1930, 1934 in 1938: se ni vpisala; 1950: se ni kvalificirala; 1954 in 1958: izločena v prvi fazi; 1962, 1966 in 1970: se ni kvalificirala; 1974, 1978, 1982 in 1986: izločena v prvi fazi.

MOŽNA POSTAVA: Leighton, Gough, Malpas, McLeish, Nicol, Narey, McStay, Aitken, Ferguson, McCoist, Johnston. Trener: Andy Roxburgh.

IRSKA

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisala; 1934, 1938, 1950, 1954, 1958, 1962, 1966, 1970, 1974, 1978, 1982 in 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: Bonner, Morris, McCarthy, Moran, Staunton, Townsend, Whelan, Houghton, Sheedy, Cascarino, Aldridge. Trener: Jack Charlton.

ROMUNIJA

DOSEDANJA SP: 1930: izločena v prvi fazi; 1934 in 1938: izločena v osmini finala; 1950: se ni vpisala; 1954 in 1958: se ni kvalificirala; 1962: se ni vpisala; 1966: se ni kvalificirala; 1970: izločena v prvi fazi; 1974, 1978, 1982 in 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: Lung, D. Petrescu, G. Popescu, Iovan, Andone, Sabau, Rotariu, Hagi, Lacatus, Balint, Lupu. Trener: Emerich Jenei.

KOSTARIKA

DOSEDANJA SP: 1930 in 1934: se ni vpisala; 1938: se ni kvalificirala; 1950 in 1954: se ni vpisala; 1958, 1962, 1966, 1970, 1974, 1978, 1982 in 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: Conejo, R. Flores, Obando, Quesada, Montero, Chavarria, Cayasso, O. Ramirez, Rivers, Jara, L. Flores. Trener: Marvin Rodriguez Ramirez.

EGIPT

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisal; 1934: izločen v osmini finala; 1938, 1950, 1954: se ni vpisala; 1958: se ni kvalificiral; 1962: je odstopil; 1966: je odstopil; 1970: se ni vpisal; 1974, 1978, 1982, 1986: se ni kvalificiral.

MOŽNA POSTAVA: Shoubeir, Ibrahim Hassan, Ramzy, Rabia Yassine, Eid, El Kass, Rassoul, Abdelghani, Abou Zeid, Hossam Hassan, Abdelhamid. Trener: Mahmoud El Gohary.

ŠVEDSKA

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisala; 1934: izločena v četrtini finala; 1938: 4.; 1950: 3.; 1954: se ni kvalificirala; 1958: 2.; 1962 in 1966: se ni kvalificirala; 1970: izločena v prvi fazi; 1974: izločena v drugi fazi; 1978: izločena v prvi fazi; 1982 in 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: T. Ravelli, R. Nilsson, Hysen, P. Larsson, Ljung, Stromberg, Thern, Limpar, Engqvist, Ekstroem, Magnusson. Trener: Olle Nordin.

URUGVAJ

DOSEDANJA SP: 1930: prvi (4:2 z Argentino); 1934 in 1938: se ni vpisal; 1950: prvi (2:1 z Brazilijo); 1954: 4.; 1958: se ni kvalificiral; 1962: izločen v 1. kolu; 1966: izločen v četrtini finala; 1970: 4.; 1974: izločen v 1. kolu; 1978 in 1982: se ni kvalificiral; 1986: izločen v osmini finala.

MOŽNA POSTAVA: Zeoli, Herrera, Gutierrez, De Leon, Dominguez, Ostolaza, Perdomo, Ruben Paz, Alzamendi (Aguilera), Francescoli, Ruben Sosa. Trener: Oscar Washington Tabarez.

ARABSKI EMIRATI

DOSEDANJA SP: letos prvič kvalificirani. **MOŽNA POSTAVA:** Musabah, Helal, K.G. Mubarak, M.G. Mubarak, Nair, Abdulla, Ibrahim, N.K. Mubarak, Al Shaibani, Talyani, Al Ehawi. Trener: Mario Lobo Zagalo.

ZDA

DOSEDANJA SP: 1930: izločene v polfinalu; 1934: izločene v osmini finala; 1938: se niso vpisale; 1950: izločene v prvi fazi; 1954, 1958, 1962, 1966, 1970, 1974, 1978, 1982 in 1986: se niso kvalificirale.

MOŽNA POSTAVA: Meola, Banks, Armstrong, Tritschuh, Windischmann, Ramos, Caligiuri, Perez, Harkes, Murray, Vermes. Trener: Bob Gansler.

ČEŠKOSLOVAŠKA

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisala; 1934: 2.; 1938: izločena v četrtini finala; 1950: se ni vpisala; 1954 in 1958: izločena v prvi fazi; 1962: 2.; 1966: se ni kvalificirala; 1970: izločena v prvi fazi; 1974 in 1978: se ni kvalificirala; 1982: izločena v prvi fazi; 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: Stejskal, Straka, Šovanec, Bielik, Rada, Moravčík, Bilek, Nemeček, Hasek, Gri-ga, Skuhravy. Trener: Jozef Vengloš.

KOLUMBIJA

DOSEDANJA SP: 1930, 1934, 1938, 1950 in 1954: se ni vpisala; 1958: se ni kvalificirala; 1962: izločena v prvi fazi; 1966, 1970, 1974, 1978, 1982 in 1986: se ni kvalificirala.

MOŽNA POSTAVA: Higuíta, R. Perez, Perea, Escobar, Villa, Garcia, Alvarez, Redin, Valderrama, Iguaran, Hernandez. Trener: Francisco Antonio Maturana.

KAMERUN

DOSEDANJA SP: 1930, 1934, 1938, 1950, 1954, 1958, 1962 in 1966: se ni vpisal; 1970, 1974 in 1978: se ni kvalificiral; 1982: izločen v prvi fazi; 1986: se ni kvalificiral.

MOŽNA POSTAVA: Bell, Tataw, Kunde, Masing, Ebwelle, Ebongue, Kana Biyck, M'Bouh, M-Fede, Omam Biyck, Djonkep. Trener: Valeri Nepomniacij.

JUŽNA KOREJA

DOSEDANJA SP: 1954 in 1986: igrala finalni del. **MOŽNA POSTAVA:** Kim Poong-Joo, Choi Kang-Hee, Chung Yong-Hwan, Park Kyung-Hoon, Gu Sang-Bum, Kim Sang-Ho, Yoon Deuk-Yeo, Hwangbo-Kwan, Hwang Seon-Hong, Choi Soon-Ho, Kim Joo-Sung. Trener: Lee Hoe-Taik.

ŠPANIJA

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisala; 1934: izločena v četrtini finala; 1938: odstopila; 1950: izločena v 2. kolu; 1954 in 1958: se ni kvalificirala; 1962 in 1966: izločena v 1. kolu; 1970 in 1974: se ni kvalificirala; 1978: izločena v 1. kolu; 1982: izločena v 2. kolu; 1986: izločena v četrtini finala.

MOŽNA POSTAVA: Zubizarreta, Quique, Andri-nua, Sanchis, Jimenez, Michel, Roberto, Beguirista-in, Martin Vazquez, Butragueno, Manolo (ali Julio Salinas). Trener: Luis Suarez.

SOVJETSKA ZVEZA

DOSEDANJA SP: 1930, 1934, 1938, 1950 in 1954: se ni vpisala; 1958 in 1962: izločena v četrtini finala; 1966: 4.; 1970: izločena v četrtini finala; 1974 in 1978: se ni kvalificirala; 1982: izločena v drugi fazi; 1986: izločena v osmini finala.

MOŽNA POSTAVA: Dasajev, Besonov, Kidiatulin, O. Kuznetov, Rats, Litovčenko, Alejnikov, Mikhalichenko, Zavarov, Dobrowolski, Protasov. Trener: Valeri Lobanovskij.

ANGLIJA

DOSEDANJA SP: 1930, 1934 in 1938: se ni vpisala; 1950: izločena v prvi fazi; 1954: izločena v četrtini finala; 1958: izločena v prvi fazi; 1962: izločena v četrtini finala; 1966: prva (4:2 z ZRN); 1970: izločena v četrtini finala; 1974 in 1978: se ni kvalificirala; 1982: izločena v drugi fazi; 1986: izločena v četrtini finala.

MOŽNA POSTAVA: Shilton, Stevens, Butcher, Walker, Pearce, Waddle, Bryan Robson, Webb, Barnes, Beardsley, Lineker. Trener: Bobby Robson.

ITALIJA

DOSEDANJA SP: 1930: se ni vpisala; 1934: prva (2:1 s Češkoslovaško); 1938: prva (4:2 z Madžarsko); 1950 in 1954: izločena v 1. kolu; 1958: se ni kvalificirala; 1962 in 1966: izločena v 1. kolu; 1970: 2.; 1974: izločena v 1. kolu; 1978: 4.; 1982: prva (3:1 z ZRN); 1986: izločena v osmini finala.

MOŽNA POSTAVA: Zenga, Bergomi, F. Baresi, R. Ferri, Maldini, Berti, Donadoni, Giannini, Vialli, De Napoli (Baggio), Serena (Carnevale). Trener: Azeglio Vicini.

Ná sliki: jugoslovanska državna reprezentanca.

Na nedeljskem slalomu za svetovni pokal v Kranjski gori

Dragocena Bittnerjeva zmaga

KRANJSKA GORA — Razen najuspešnejših udeležencev dveh slalomov za svetovni pokal v soboto in nedeljo na Vitrancu, so bili lahko ob koncu nadvse zadovoljni tudi prireditelji, ki so v teh obupnih razmerah, ko skoraj nikjer ni dovolj snega tudi za nedeljsko smučanje, sploh lahko izvedli prireditev za točke svetovnega pokala, ki je minila na najvišji mednarodni ravni.

Po sobotnem razočaranju, je v nedeljo slavil zmago eden najboljših slalomistov na svetu, reprezentant ZRN Armin Bittner, ki je vse od avgustovskega začetka v Avstraliji, zaman čakal na nov polni zadetek. Zmaga je bila zanj zares dragocena, saj se bo kmalu začel pravi finiš v boju za skupno slalomsko zmago v svetovnem pokalu. Prav nov kristalni globus za končni uspeh v slalomu je poglaviti cilj Armina Bittnerja v tej vmesni sezoni brez olimpijskih iger in svetovnega prvenstva. Boj pa bo prav gotovo še bolj zagrižen kot minulo sezono. Avstrijska reprezentanca ima tako kompletno slalomsko vrsto, pravo falango, ki ne bo zlepa komu dovolila uspehov v tej disciplini.

Prav avstrijski reprezentanci se je v nedeljo že krepko nasmihala zmaga, čeprav jih je že tekma na prvi slalomski progi stala veliko žrtev. V totalnem slalomskem napadu avstrijske reprezentance je že prva proga izločila Maderja, Nierlicha in Strolza, vendar pa so imeli Avstrijci še zmeraj na prvem položaju Tritscherja in Gstreina, ki pa le nista bila kos izredno razpoloženemu Arminu Bittnerju. Kakor je Bittner na prvi progi zapustil kaj sled vtis, kar je bilo po svoje pričakovati, saj ga je poleg bolečin v koljenih, prav ponoči pred nedeljsko tekmo začel pestiti še hrbet, tako da je imel kaj slab spanec. Toda popoldne je bil Bittner na drugi progi kot prerojen. Kot da so minile vse bolečine, je v izrednem tempu opravil progo brez vsake napake in krepko držal v rokah vodstvo.

Zmago bi mu lahko odvzela le še Avstrijka Gstrein in Tritscher, ki pa tokrat nista bila dovolj psihično močna, da bi prenesla silno obremenitev. Gstrein je na progi še kar napadal, medtem ko je Tritscher docela popustil, tako da mu je celo ušla še uvrstitev med trojico najboljših, v katero se je prerinil zanesljivi švicarski slalomist Accola.

Italijanska reprezentanca je s šestim mestom Južnega Tirolca Konrada Ladstätterja dosegla kar lep uspeh, medtem ko je naša vrsta spet razočarala. Resda je najboljšega slalomista v naši ekipi, Grego Benedika zdelala gripa, druga, ki bi lahko popravil vtis, pa ni bilo.

Vrnitev lanskega zmagovalca svetovnega pokala, luksemburškega reprezentanta Marca Girardellija na tekmovalne proge po poškodbah, ki jo je staknil v Sestrièresu, se ni dobro končala. Videti je, da je imel padec, vendarle huje posledice, kot je sprva kazalo. Če ne bo kaj hitro prišel spet v vrhunsko formo, bo imel Švicar Pirmin Zurbriggen, ki pa si v Kranjski gori ni prav nič povečal zaloge točk, precej lažje delo v lovu za velikim kristalnim globusom.

JOŽE DEKLEVA

Zahodni Nemec Armin Bittner v akciji

Na včerajšnjem ženskem veleslalomu

Jugoslovanke veliko obetale a naposled ostale praznih rok

HINTERSTODER — Včerajšnji ženski veleslalom za SP je minil v znamenju zdaj že vse bolj izrazite premoči avstrijskih tekmovalk, a z malo več sreče bi lahko bil to pravzaprav jugoslovanski dan. Slovenske smučarke so veliko obetale, na koncu pa so ostale praznih rok. Zmagala je Kronbergerjeva pred Wachterjevo, blizu podviga pa je bila tudi Veronika Šarec. Po prvem teku je z visoko štartno številko 45 pristala na odličnem tretjem mestu, v drugič je bila še boljša, a prav pred ciljem je naredila majhno napako, zaradi katere pa se ji je odpela smučka, tako da je izpustila zadnja vrata in končno drugo mesto je zavoljo posledične diskvalifikacije splavalo po vodi.

Katjuša Pušnik je bila po prvem spustu dobra sedma, na drugi strmini je imela dotle najboljši vmesni čas, a je v spodnjem delu proge vozila zelo slabo in pokvarila svojo uvrstitev (pristala je na 16. mestu). Točke za SP je tako s končnim 13. mestom osvojila samo Mateja Svet, ki pa je bila v obeh tekih komajda solidna.

V nogometni B ligi

Triestina samozavestna

Cosenza - Triestina 1:1 (1:0)

STRELCA: Galeazzi v 37' in Catalano v 50'.

COSENZA: Di Leo, Marino, Lombardo, Castagnini, Caneo, Storgato, Galeazzi, Padovano, Marulla, Muro (Nocera od 85'), de Rosa.

TRIESTINA: Biato, Costantini, Cerone, Polonia, Consagra, Butti, Romano, Papis, Lerda (Di Rosa od 58'), Catalano (Terraciano od 85'), Trombetta.

COSENZA — Za Triestino je bil to že peti zaporedni ugoden rezultat, osma točka v petih tekmah. Tokrat je bil v svojih izjavah dokaj optimist celo previdni (in še nepremagani) trener Giacomini, ki meni, da je njegovo moštvo pridobilo pravo ravnotežje, kar je v tako zahtevnem in izenačenem prvenstvu, kakršna je B liga, navsezadnje najvažnejše. Sicer pa kako naj bi tudi ne bil optimist, če vemo, da ločujeta Triestino od četrtega mesta le dve točki, od »nevarne cone« na dnu pa kar že sedem točk. Neprobna obramba ob pomanjkanju pravih golgeterjev v ligi je še dodatno jamstvo za upanja v še boljše nadaljevanje v povratnem delu.

V nedeljo so imeli gostitelji tenško premoč, vendar Biato nikoli ni imel težkega dela. Zadetek Cosenze pa je padel po akciji s prostega strela. Pomembno je, da so znali Tržačani reagirati po zadetku in Catalano je že v začetku drugega dela izenačil z lepim strelom zunaj kazenskega prostora. Res škoda, da je sodnik prav v zadnji minuti zaradi medsebojnega obračunavanja izključil Polonio in Castagninija, tako da bo Triestina po ukrepkih športnega sodnika najverjetneje najmanj za eno kolo ostala brez svojega najboljšega branilca.

V meddeželni ligi

Lahka zmaga Pro Gorizie

Pro Gorizia - Conegliano 3:1 (2:0)

STRELCI: Del Zotto v 7', Frigo v 20', Del Piero v 50' in Juculano v 77'.

PRO GORIZIA: Pelosin, Stacul, Talandini, Zilli, Stokeli, Giacomini, Del Zotto (Menegaldo), Janjanin, Frigo, Giacometti, Juculano (Sartore).

GORICA — Gostje so bili skromni in Pro Gorizia ni imela težav da zmaga. Janjanin je odlično podajal soigralcem in Juculano si je lahko celo privoščil zgrešiti enajstmetrovko. Nekoliko v težavah so bili Goričani samo v začetku drugega polčasa, ko je Conegliano zmanjšal zaostanek na 2:1.

Medtem ko San Benedetto vse bolj tone

Stefanel sijajen

JOLLY - STEFANEL 91:100 (44:55)

JOLLY: Fumagalli 8, Mentasti 21, Bonamico 16, Fox 14, Garrett 26, Ceccarelli 4, Pezzin 2.

STEFANEL: Middleton 29, Pilutti 13, Maguola 9, Tyler 25, Cantarello 7, Bianchi, Sartori 15, Zarotti 2.

SODNIKA: Giordano in Pallonetto (Neapelj); PM: Jolly 14:19, Stefanel 20:27; TRI TOČKE: Jolly 9:24 (Fox 1:6, Metasti 4:7, Bonamico in Fumagalli 2:5, Ceccarelli 0:1); Stefanel 6:11 (Middleton in Sartori 2:3, Tyler 1:1, Pilutti 1:3, Bianchi 0:1); PON: Maguolo (37), Mentasti (39), Ceccarelli (40). GLEDALCEV: 7.000.

FORLI' — Stefanel, ki se doslej v gosteh ni kaj prida izkazal, v prejšnjem kolu pa je povrh še izgubil nepremagljivost na domačih tleh, je poskrbel za lep podvig, saj je Jolly pred nedeljskim kolom imel na lestvici točki več. Podatek, da so Tanjevičevi fantje imeli v 33. minuti kar 26 točk prednosti (85:59), potrjuje, da so igrali sijajno, saj lahko takšno prednost na igrišču neposrednega tekmeča doseže le resnično močna ekipa. Stefanel tako še naprej ostaja v krogu kandidatov celo za play off, saj sta vodilna Ipifim in Garesio oba izgubila. Kakorkoli že, pa so Tržačani dokazali, da njihov začetni naval ni bil slučajen in so si ne-

mara že zagotovili najmanj uvrstitev v play out. Junak tekme v Forliju je bil Larry Middleton, ki je bil za domače beke prehitel, da bi ga lahko zaustavili.

SAN BENEDETTO - ALNO 78:96 (45:53)

SAN BENEDETTO: Aleksinas 27, Esposito 11, Biaggi 8, Vitez 6, Vargas 17, Braini 1, Ponzoni 4, Paravella 2, Borsi 2, Ardesi.

ALNO: Solomon 16, Israel 26, Minelli 12, Servadio 19, Sala 9, Talevi 5, Mingotti 6, Nardone 3.

SODNIKA: Garibotti in Marotto; PM: San Benedetto 12:29, Alno 24:30, TRI TOČKE: San Benedetto 2:10 (Aleksinas 0:1, Esposito 1:2, Biaggi 1:3, Ardesi 0:2, Paravella 0:2), Alno 2:6 (Israel 0:1, Minelli 0:3, Servadio 1:1, Talevi 1:1). GLEDALCEV: 2.900.

GORICA — Povratnik iz ZDA Aleksinas je sicer zadovoljivo opravil svojo nalogo (čeprav ni v formi), toda očitno njegov doprinos ne more prebuditi iz sna ostalih gorških igralcev. Biaggi je imel že v 7. minuti tri osebne napake in San Benedetto je tako ostal brez pravega play makerja. Del gledalcev je že med tekmo verbalno napadal trenerja Totha, skrajneži so celo razobesili transparent, s katerim so zahtevali povratek Bosinija.

nedeljski izidi

nogomet

Italijanska A liga

IZIDI 18. KOLA

Bologna - Juventus 1:1, Cremonese - Inter 0:1, Fiorentina - Bari 2:2, Lecce - Genoa 2:1, Milan - Cesena 3:0, Napoli - Ascoli 1:0, Roma - Udinese 3:1, Sampdoria - Lazio 2:0, Verona - Atalanta 1:1.

LESTVICA

Napoli 27, Inter 25, Sampdoria in Roma 24, Milan 23, Juventus in Atalanta 21, Bologna 19, Lazio in Bari 18, Lecce 16, Fiorentina 15, Cesena 14, Genoa 13, Udinese 12, Cremonese in Ascoli 11, Verona 10. (Milan in Verona imata tekmo manj)

PRIHODNJE KOLO

Ascoli - Roma, Atalanta - Lecce, Bari - Sampdoria, Cesena - Cremonese, Genoa - Fiorentina, Inter - Bologna, Juventus - Verona, Lazio - Milan, Udinese - Napoli.

Italijanska B liga

IZIDI 19. KOLA

Barletta - Catanzaro 0:0, Cagliari - Messina 3:0, Como - Ancona 0:2, Cosenza - Triestina 1:1, Foggia - Reggiana 0:0, Padova - Brescia 2:0, Parma - Pisa 0:2, Pescara - Avellino 2:1, Reggina - Licata 2:1, Torino - Monza 4:0.

LESTVICA

Pisa 27, Torino 26, Parma 25, Reggina in Cagliari 23, Pescara 22, Ancona in Triestina 21, Avellino, Brescia, Reggiana in Monza 19, Padova 17, Licata in Messina 16, Cosenza 15, Foggia in Barletta 14, Como in Catanzaro 12.

PRIHODNJE KOLO

Barletta - Pescara, Brescia - Ancona, Cagliari - Avellino, Cosenza - Padova, Foggia - Como, Licata - Triestina, Messina - Catanzaro, Monza - Pisa, Parma - Reggina, Torino - Reggiana.

Meddeželna liga

IZIDI 18. KOLA

Pievigina - Brugneta 0:0, Pro Gorizia - Conegliano 3:1, Caerano - Giorgione 2:2, Sacilese - Mira 2:1, Ponte di Piave - Monfalcone 2:1, Fontanafredda - Montebelluna 0:2, Salzano - Opitergina neod., San Donà - S. Pordenone 1:0, Venezia - Sedica 0:1.

LESTVICA

Pievigina 29, San Donà 26, Giorgione 21, Caerano 20, Ponte di Piave, Pro Gorizia in Venezia 19, Montebelluna in Monfalcone 18, Brugneta in Sacilese 17, Mira in Sedico 16, Salzano 15, Conegliano 14, Pordenone in Fontanafredda 13, Opitergina 12.

PRIHODNJE KOLO

Opitergina - Pro Gorizia.

košarka

Italijanska A-1 liga

IZIDI 16. KOLA

Arimo - Benetton 87:95, Enimont - Panapesca 107:93, Irge - Ranger 101:120.

totip

1. — 1. Lialo Mo	X
2. Littoriale	2
2. — 1. Going del Pino	1
2. Insemenio	X
3. — 1. Grata As	X
2. Giantop 1 X	2
4. — 1. Dirk d'Ausa	2
2. Gerico red	X
5. — 1. Epicuro	2
2. Gianburrasca	1
6. — 1. Elspeet	1
2. Graz	2

KVOTE

12 (158 dobitnikov)	4.350.000 lir
11 (2.433 dobitnikov)	280.000 lir
10 (20.061 dobitnikov)	33.000 lir

PRIHODNJI STOLPEC TOTOALCIA: Ascoli - Roma, Atalanta - Lecce, Bari - Sampdoria, Cesena - Cremonese, Genoa - Fiorentina, Inter - Bologna, Juventus - Verona, Lazio - Milan, Udinese - Napoli, Empoli - Venezia, Brindisi - Catania, Taranto - Salernitana, Fano - Chieti.

Messaggero - Vismara 100:83, Neutroberts - Philips 79:78, Pains - Knorr 94:82, Scavolini - Riunite 83:86, Viola - Phonola 102:80.

LESTVICA

Scavolini 24, Knorr, Ranger in Enimont 22, Viola in Vismara 20, Phonola in Riunite 18, Messaggero, Benetton in Philips 16, Arimo 14, Pains in Panapesca 10, Neutroberts 8, Irge 0.

PRIHODNJE KOLO

Benetton - Viola, Knorr - Irge, Panapesca - Scavolini, Philips - Messaggero, Phonola - Enimont, Ranger - Pains, Riunite - Neutroberts, Vismara - Arimo.

Italijanska A-2 liga

IZIDI 16. KOLA

Braga - Ipifim 85:81, Glaxo - Annabella 110:92, Hitachi - Fantoni 110:80, Jolly - Stefanel 91:100, Kleenex - Garesio 81:73, Popolare - Marr 77:64, San Benedetto - Alno 78:96, Teorema - Filodoro 123:91.

LESTVICA

Ipifim in Garesio 22, Glaxo, Alno, Stefanel in Jolly 20, Hitachi 18, Kleenex, Annabella in Teorema 16, Filodoro 14, Fantoni, Popolare in Bara 12, Marr 10, San Benedetto 6.

PRIHODNJE KOLO

Stefanel - Teorema, Filodoro - San Benedetto, Fantoni - Braga, Alno - Glaxo, Annabella - Popolare, Garesio - Hitachi, Ipifim - Jolly, Marr - Kleenex.

smučanje

Moški slalom

VRSTNI RED

1. Bitner (ZRN) 1'07"84, 2. Gstrein (Av.) po 00"11, 3. Accola (Švi.) 00"49, 4. Nilsson (Šve.) 00"75, 5. Tritscher (Av.) 00"88, 6. Laedstatter (it.) 00"99, 7. Fursteh (Nor.) 1'00, 8. Villiard (Kan.) 1'36, 9. Frommlet (Liecht.) 1'48, 10. Berra (Švi.) 1'56, 11. Roth (ZRN) 1'61, 12. Moro (It.) 2'17, 13. Benedik (Jug.) 2'47, 14. Toetsch (It.) 2'51, 15. Gerosa (It.) 2'71.

SKUPNO

1. Gstrein (Av.) 76, 2. Bittner (ZRN) 70, 3. Fursteh (Nor.) 61, 4. Nilsson (Šve.) 43, 5. Accola (Švi.) 42.

SKUPNO ZA SP

1. Fursteh (Nor.) 137, 2. Zurbriggen (Švi.) 126, 3. Bittner (ZRN) 104.

Ženski veleslalom

VRSTNI RED

1. Kronberger (Av.) 2'21"44, 2. Wachter (Av.) 2'21"95, 3. Gerg (Švi.) 2'22"94, 4. Eder (Av.) 2'23"23, 5. Schneider (Švi.) 2'23"64, 6. Roffe (ZDA) 2'23"68, 7. Auer (Av.) 2'23"76, 8. Meier (ZRN) 2'23"92, 9. Moesenlechner (ZRN) 2'24"49, 10. Walliser (Švi.) 2'24"52, 13. Svet (Jug.) 2'24"83.

SKUPNO SLALOM

1. Wachter (Av.) 60, 2. Roffe (ZDA) 50, 3. Bouvier (Fr.) 33.

SKUPNO ZA SP

1. Gerg (ZRN) 148, 2. Wachter (Av.) 135, 3. Kronberger (Av.) 125, 4. Schneider (Švi.) 80, 5. Walliser (Švi.) 74.

totocalcio

Bologna - Juventus	X
Cremonese - Inter	2
Fiorentina - Bari	X
Verona - Atalanta	X
Lecce - Genoa	1
Milan - Cesena	1
Napoli Ascoli	1
Roma - Udinese	1
Sampdoria - Lazio	1
Cosenza - Triestina	X
Parma - Pisa	2
Sambenedettese - Casarano	X
Castel Sangro - Fano	X

KVOTE

13 (14.860 dobitnikov)	929.000 lir
12 (264.474 dobitnikov)	51.700 lir

Nogometaši Olimpije zaostali za pričakovani

Nogometaši Olimpije so z 12. mestom in 16 točkami po prvem delu jugoslovanskega nogometnega prvoligaškega prvenstva kar precej zaostali za pričakovani, izkupiček pa je še zlasti slab, če upoštevamo igro, ki jo je jeseni prikazala ljubljanska enajstterica. Bolje sta igrala le Dinamo in Crvena zvezda, zares močnejši pa je bil le še Partizan. Ljubljanski trener Miloš Šoškić je imel zato ob polaganju računov kuvertirano odповed, ki pa je vodstvo kluba seveda ni sprejelo.

Nogomet je v letu 1989 spet osvojil Ljubljano in Slovenijo. Slovenski ljubitelji se niso več navduševali nad TV nastopi Milana, Reala, PSV Eindhovna, Bayerna in drugih evropskih velikani in zmajevali nad domačo nogometno sceno, ampak so se navduševali tudi nad Olimpijo, ki se je v velikem slogu vrnila v 1. ligo ter že na štartu prikazala nekaj "evropskih" iger. Bežigradske fantje - Ameršek, brata Vrabca, Novak, Židan, Gliha in tovariši - so močno dvignili nogometno temperaturo v Ljubljani. Spet so prihajali navijači s Primorske, Dolenjske, Koroške, Štajerske in Prekmurja, in za Bežigradom tokrat zares nihče ni bil razočaran. Pa četudi so Olimpijin račun ni vselej izšel. Evforična in navdahnjena igra Olimpije je pritegnila vse in vzbudila zanimanje

tudi na drugih koncih Jugoslavije, kjer se po pravilu igra bolj ležerno.

Toda na koncu so vendarle manjkale točke. Olimpijin trener Šoškić se brani, da gre le za primanjkljaj dveh točk, toda objektivni poznavalci razmer vedo drugo resnico: Olimpiji glede na prikazano igro manjka vsaj šest točk. Olimpijin trener meni, da zaostanek izvira predvsem od skromnosti kluba. Olimpija ni "velik" klub, zato naj bi ji manjkale točke. To je kar točen argument, toda ne gre le za slab tretma Olimpije pri znani jugoslovanski "mafiji". Ljubljanski klub namreč še zdaleč ni znal "materializirati" mnogih sijajnih predstav moštva in je nekako ostal na ravni ubožanega kolektiva. Od vstopnine se je v klubsko blagajno sicer steklo veliko milijard dinarjev, toda marketing in manežerstvo sta še vedno v povojih. Z agencijo MASS iz Trsta na primer sodelujejo banjaluški Borac, mostarski Velež in Osijek, Olimpija iz Ljubljane, ki je tržno za Italijo veliko bolj zanimiva, pa ne.

Zaradi takih skromnih razmer načrti Olimpije za spomladansko nadaljevanje niso najvišji, tudi v nadaljevanju skoraj ni mogoče pričakovati, da bi bila igra in položaj na lestvici nekako v sozvočju. Seveda pa tudi ni prevelike nevarnosti, da bi Olim-

pija zdrsnila v nevarne vode. Trenutni "kapital" omogoča mirno spomladansko plovbo, položaj v klubu pa dobesedno kliče po ureditvi štabiona in sodobni organizacijski prenovi, ki bi Olimpijo ob ustreznem sponzorju lahko zelo hitro postavilo ob bok jugoslovanskim nogometnim velikanom.

Olimpijina vrednost so igralci, med katerimi mnogi že zanimajo velike klube. Mladi napadalni branilec Gregor Židan je bil v zimskem prestopnem roku prvi na seznamu želja pri vodilnem Dinamu, Olimpija pa se je teh napadov komaj ubranila. Tudi z drugim in še mlajšim branilcem Džonijem Novakom je podobno, zanj se potegujejo celo vsi štirje klubi velike četverice. Če Olimpija ne bo postala veliki klub, potem se bo s tema dvema igralcema (bržkone pa tudi z Gliho, Čehom, Englamom...) zgodilo tako kot se je z Elsnerjem in Katancem.

V prestopnem roku je Olimpija pridobila le visokega branilca Štrbca iz Celika, ki naj bi pokrtil najbolj šibko točko v obrambi - skoke. Morda bo za kratek čas prišel še Zagrebčan Munjaković, ki ga je Krankl nagnal iz dunajskega Rapida. Olimpiji pa ni uspelo dobiti igralca, ki ga je najbolj želela in ji je bil najbliže. Mladi Igor Benedejčič se je namreč odločil, da bo ostal v Kopru. Toda Olimpija v zvezi z njim ni obupala, prišel naj bi poleti.

FRANCI BOŽIČ

V zadnjem kolu prvega dela košarkarskega prvenstva B-2 lige Jadran TKB izgubil v Montebelluni

V drugem delu je treba zbrati vsaj 16 točk

»Ne smemo dovoliti nasprotniku, da doseže več kot 90 točk. Vem, da bo to zelo težko proti ekipi, ki doma povprečno dosega 110 točk na tekmo. Moramo pa poskusiti,« nam je pred sobotnim srečanjem dejal Jadranov trener Valter Vatovec.

Našim fantom namera ni uspela za bornih osem točk. Košarkarji Montebellune so namreč premagali Jadran TKB z 98:91. Vatovec očitno se ni zmotil, saj je najnevarnejše orožje ekipe Montebellune prav napad, kjer sta se proti našim sijajno odrezala predvsem Morellato, ki je dosegel kar štiri trojke, in temperamentni Milani. Zadovoljivo sta igrala še Guerra in Tommasini, medtem ko je Nobile povsem odvedal.

Tudi jadranovci so dobro igrali v napadu, kjer je bil predvsem Mauro Čuk neresljiva uganika za gostitelje. Jadranovo krilo je pri metu imelo 12:22, pri prostih metih kar 9:11, sodnika pa sta razveljavila njegov uspešen met za tri, češ da ga je dosegel po zvoku sirene (ob polčasu). Mauro je imel tudi osem skokov (4 v obrambi, 4 v napadu), po eno asistenco in blokada. Skratka, Čuk je bil gotovo daleč najboljši na igrišču.

»V sredini drugega polčasa sem se zares bal, da bomo povsem popustili, saj smo že izgubljali z 19 točkami razlike. Tedaj pa smo značajno reagirali. Spoznal sem, da je ekipa še živa, da lahko značajno reagira in to je za nas, ki se borimo za obstoj v ligi, izredno važno,« je še dejal Vatovec.

In res: naši so reagirali prav v času, ko je gostiteljem šlo vse kot po olju.

Mauro Čuk (na sliki z žogo na tekmi proti Oderzu) je bil v soboto v Montebelluni najboljši na igrišču. (Foto Križmančič)

Domačini so namreč igrali izredno učinkovito, dopadljivo. Predvsem v protinapadu so bili neustavljivi. Dejansko smo se bali prave katastrofe. Naši pa niso popustili in od -19 (v 29. min.) prešli na -7 (v 34. min.). Eden od protagonistov tega uspešnega obdobja naše ekipe je bil gotovo mladi Martin Pertot (3:5 pri metu; tri skoki v obrambi, 2 v napadu; 2 pridobljeni in 1 iz-

gubljeni žoga). Jadranov mladi center tako začenja žeti prve sadove požrtvovalnega in trdega dela na treningih. Martina sicer čaka še ogromno dela, z zadovoljstvom pa ugotavljamo, da ta skromen in zelo delaven košarkar naglo napreduje in da lahko trener Vatovec nanj računa.

S tekmo v Montebelluni se je končal prvi del tega prvenstva, ki je bil za

našo združeno ekipo precej skop. Naši so namreč zbrali le osem točk in so trenutno trinajsti na lestvici, kar pomeni, da bi izpadli iz lige, če bi se s tem kolom končalo prvenstvo. Kot je znano, v nižjo ligo izpadejo štiri moštva.

Ze v prihodnjem, prvem povratnem kolu, bodo jadranovci spet igrali v gosteh, in sicer proti Ozzanu, proti kateremu so v prvem srečanju doma izgubili s točko razlike. Bil je to uveden nastop naše mlade in povsem prenovljene ekipe, ki pa ima sedaj za sabo že petnajst drugoligaških srečanj.

Če upoštevamo, da bodo morali naši predstavniki v povratnem delu zbrati še nadaljnjih 16-18 točk (24-26 točk naj bi zadostovalo za obstanek v ligi), je jasno, da bo potrebno odslej nizaati čim večje število točk in pri tem imeti tudi kanček sreče, ki je v športu še kako dobrodošla za vsak uspeh.

Uspešno bo torej treba začeti že v soboto v Ozzanu. (bl)

JADRAN V ŠTEVILKAH

METI. DVE TOČKI: Čuk 12:22, Pregarc 4:7, Sosič 3:6, Pertot 3:5, Battini 0:4, Rauber 5:12, Daneu 3:8. TRI TOČKE: 1:1, Pregarc 0:4, Sosič 0:1, Rauber 1:4. SKOKI: Oberdan 1 v obrambi, 1 v napadu; Čuk 4, 4; Sosič 1, 0; Pertot 3, 2; Battini 0, 1; Rauber 8, 5; Daneu 4, 1. IZGUBLJENE, PRIDOBLENE ŽOGE: Oberdan 2, 2; Čuk 2, 1; Pregarc 1, 2; Sosič 8, 7; Pertot 0, 2; Rauber 4, 3; Daneu 3, 2. ASISTENCE: Oberdan 2; Čuk 1; Pregarc 1; Daneu 1. BLOKADE: Čuk 1.

košarkarska prvenstva

MOŠKA B-2 LIGA

IZIDI 14. KOLA	
Castel SP - San Donà	84:78
Faenza - Montichiari	75:79
Imola - Petrarca PD	98:91
Montebelluna - JADRAN	98:91
Oderzo - Vicenza	82:80
Pierobon PD - Malaguti	77:91
Pordenone - Ozzano	71:68
Virtus PD - Cesena	92:79

LESTVICA

Montichiari	15	11	4	1371:1265	22
Virtus PD	15	11	4	1295:1206	22
Imola	15	11	4	1312:1319	22
Montebelluna	15	10	5	1479:1363	20
Petrarca PD	15	9	6	1477:1390	18
Ozzano	15	9	6	1238:1209	18
Malaguti	15	9	6	1317:1373	18
Vicenza	15	8	7	1384:1272	16
Faenza	15	8	7	1223:1242	16
Pordenone	15	8	7	1266:1308	16
Oderzo	15	7	8	1259:1247	14
Castel SP	15	5	10	1200:1260	10
Cesena	15	5	10	1272:1398	10
JADRAN	15	4	11	1221:1303	8
San Donà	15	3	12	1275:1344	6
Pierobon PD	15	2	13	1207:1352	4

PRIHODNJE KOLO

Pierobon PD - Castel SP; Pordenone - Faenza; Virtus PD - Imola; Cesena - Montichiari; Oderzo - Petrarca; Montebelluna - San Donà; Ozzano - JADRAN; Malaguti - Vicenza.

JADRANOVCI STRELCI

Čuk 311, Rauber 209, Pregarc 152, Battini 144, Daneu 142, Sosič 120, Oberdan 54, Pertot 16, Corsi in Crisma 5.

MOŠKA D LIGA

IZIDI 14. KOLA

Sacile - Autosandra	91:71
Ardita - Tecnoluce	72:97
Latisana - Mogliano	82:75
San Daniele - BOR RADENSKA	105:77
Inter 1904 - POM	92:93
Ponte di Piave - Mervesa	79:63
Roncade - Inter 1904	89:76
Arte - Virtus UD	55:73

LESTVICA

Virtus UD	14	13	1	1151:952	26
Roncade	14	12	2	1200:1140	24
San Daniele	14	11	3	1306:1182	22
Mogliano	14	10	4	1198:1112	20
POM Tržič	14	8	6	1157:1186	16
Inter 1904	14	7	7	1124:1075	14
Tecnoluce	14	7	7	1163:1120	14
Sacile	14	7	7	1130:1098	14
Intermuggia	14	6	8	1204:1228	12
Latisana	14	6	8	990:1065	12
Ponte di Piave	14	5	9	1133:1177	10
Autosandra	14	5	9	1108:1169	10
Ardita	14	5	9	1127:1199	10
Arte	14	5	9	1042:1171	10
Nervesa	14	3	11	1078:1125	6
BOR RADENSKA	14	2	12	1111:1223	4

PRIHODNJE KOLO

BOR RADENSKA - Ardit; Tecnoluce - San Daniele; Nervesa - Intermuggia; POM - Inter 1904; Roncade - Sacile; Virtus UD - Mogliano; Autosandra - Ponte di Paive; Arte - Latisana.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO Na Tržaškem

IZIDI 8. KOLA

CGI - KONTOVEL ES	89:86
Lav. Porto - CICIBONA	81:87
Radioquattro - CUS Trst	odlo:
Libertas - Ferroviario	2:0
Scoglietto - St. Azzurra	62:75
Fiamma - Barcolana	76:88

ZAOSTALA TEKMA

CICIBONA - Libertas 103:72

LESTVICA

CGI Milje	8	8	0	768:598	16
CICIBONA	8	6	2	656:553	12
KONTOVEL ES	8	6	2	696:621	12
Ferroviario	8	6	2	563:531	12
Scoglietto	8	4	4	618:613	8
Barcolana	8	4	4	602:605	8
Libertas	8	3	5	489:579	6
St. Azzurra	8	3	5	562:579	6
CUS Trst	7	2	5	532:565	4
Radioquattro	7	2	5	572:591	4
Fiamma	8	1	7	578:684	2
Lav. Porto	8	1	7	608:726	2

PRIHODNJE KOLO (13. IN 14. 1.)

Ferroviario - CGI Milje; KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - Lavoratori del Porto; Stella Azzurra - Fiamma; Barcolana - Radioquattro; CUS Trst - Libertas; CICIBONA - Scoglietto.

V 14. kolu košarkarskega prvenstva D lige Visok poraz Borove vrste

Borovci (v belih dresih) so v soboto v San Danieleju odpovedali.

SAN DANIELE - BOR RADENSKA 105:77 (59:39)
BOR RADENSKA: Kovačič 5, Korošec 15, Kneipp 2, Smotlak 6, Persi 8, Paulina 2, Arena 14, Pieri 20, Blasina 5.

Borovci so v predzadnjem kolu prvega dela prvenstva v San Danieleju gotovo odigrali svojo najslabšo tekmo. Proti sicer močnemu nasprotniku so namreč izgubili izgubili kar z 28 točkami razlike.

Naši so bili gostiteljem neakovredni samo v prvih petih minutah, nato pa so se domači košarkarji razigrali, uspešno so metali za tri točke, prevzeli vodstvo, ki so jo nato iz minute v minuto večali. Razlika ob polčasu je bila tako točno 20 točk (59:39).

Tudi drugi del tekme se ni pričel obetavno za naše. Nasprotni Borovci so povsem popustili v obrambi, tako da so jih domačini stalno presenečali s aprotinapadi. Poleg tega so bili tudi izredno agresivni v obrambi (dobro so izvajali predvsem consko obrambo), s katero so onemogočali, da bi naši metali z uognih položajev in visok poraz je bil tu.

Do konca prvega dela prvenstva manjka le še eno kolo, položaj na lestvici pa je zaskrbljujoč. V soboto bodo borovci igrali doma proti goriskim Arditim. Imeli bodo torej možnost, da pospravijo tretji prvenstveni par točk. Čimprej bo treba pozabiti na slabo predstavo v San Danieleju, zavihati rokave in se pripraviti na nadaljnje boje. (Š. Pegan)

V promocijskem košarkarskem prvenstvu na Tržaškem Cicibona tesno, toda zaslužno

LAVORATORI DEL PORTO - CICIBONA 81:87 (39:40)

CICIBONA: Kovačič 31 (3:4), Perčič 4, Jogan 7 (3:4), Čebulec 0, Smotlak 24 (1:6), Semen 1 (1:2), Furlan 6 (0:2), Cupin 5 (1:2), Gregori 4, Barini 5 (1:2).

PON: Semen (30). ON: 25. TRI TOČKE: Smotlak 3.

V prvi tekmi novega leta so cicibonaši osvojili novo, sicer tesno, vendar zaslužno zmago. Domačini so odigrali res odlično, kot je po tekmi dejal sam njihov trener Tosolini, saj so bili v prvem polčasu našim stalno za petami.

V drugem delu pa so celo dalj časa vodili (v 27. min s 57:51, v 30. min s 60:57), popustili pa so šele v zadnjih treh minutah, ko so naši dosegli delni izid 11:2 in zmagali. Naši pa so slabo igrali v napadu, katastrofalno pa v obrambi. K sreči je v drugem polčasu igral svojo najboljšo tekmo sezone Adriano Kovačič, ki je v zadnjih 15 minutah dosegel kar 23 točk, in Smotlakom (16 točk v tem delu srečanju) rešil ekipo pred porazom.

Slab dan ostalih je tudi pripisati dejstvu, da so naši v zadnjih tednih malo trenirali, obenem pa so podcenjevali nasprotnika, kar je vedno zelo nevarno. Kakorkoli že, so se plavi s pomočjo ostalih rezultatov povzpeli na drugo mesto lestvice, skupno s Kontovelom in Barcolano. Ferroviario pa se je zaradi nesporazuma predstavil na srečanju z Libertasom dve uri kasneje in tako izgubil srečanje z dodatno kaznijo na lestvici, kjer izgubi še dodatno točko. V prihodnjih dveh kolu bodo cicibonaši imeli zelo težek razpored, saj se bodo najprej srečali s

Adriano Kovačič je bil v nedeljo odločilen za zmago Cicibone, saj je dosegel kar 31 točk

Scogliettom doma, nato pa v Miljah z vodilnim CGI. (Vanja Jogan)

Škoda za Kontovelce

Kontovelovi košarkarji so imeli v soboto lepo priložnost, da dohitijo vodilno moštvo miljskega CGI na lestvici. Povsem enakovredni so bili domačinom skozi vsa tekmo, na koncu pa niso imeli sreče in tesno izgubili. zares škoda, kajti osvojeni točki bi se Kontovelcem še kako prilegli. Tako imajo naši predstavniki že dva poraza (proti Ferroviariu in sedaj proti CGI). Prvenstvo je še dolgo in marsikaj se bo dalo še nadoknaditi.

Priložnost pa je bila zares lepa...

V nedeljo v 15. kolu prve nogometne amaterske lige Juventina Radenska že tretjič zaporedoma izgubila

rezultati

1. AMATERSKA LIGA

Skupina B

IZIDI 15. KOLA

Portuale - Cordenonese	1:0
Percoto - JUVENTINA	2:0
Varmo - Tamai	0:0
Sangiorgina - Costalunga	2:1
Corno - San Canzian	0:1
Porcia - Lauzacco	4:1
Torviscosa - Cervignano	1:1
Fiumicello - Visinale	0:0

LESTVICA

San Canzian	15	8	7	0	19:8	23
Tamai	15	7	6	2	15:8	20
Porcia	15	6	8	1	17:8	20
Cervignano	15	5	8	2	14:10	18
Lauzacco	15	5	7	3	15:16	17
Costalunga	15	5	6	4	9:6	16
Varmo	15	6	4	5	13:12	16
Portuale	15	4	8	3	10:11	16
Percoto	15	6	3	6	15:14	15
Fiumicello	15	4	6	5	22:18	14
Sangiorgina	15	4	6	5	13:15	14
Corno	15	3	7	5	11:12	13
Torviscosa	15	2	8	5	13:21	12
JUVENTINA	15	4	2	9	13:20	10
Cordenonese	15	1	7	7	10:19	9
Visinale	15	0	7	8	3:14	7

PRIHODNJE KOLO

Portuale - Percoto, Cordenonese - Varmo, JUVENTINA - Sangiorgina, Tamai - Corno, Costalunga - Porcia, San Canzian - Torviscosa, Lauzacco - Pro Fiumicello, Pro Cervignano - Visinale.

»Belo-rdeči« so tudi tokrat nepovezano in slabo igrali

PERCOTO - JUVENTINA RADENSKA 2:0 (1:0)

STRELCA: v 17. min. Moretti ter v 56. min. Mazzilli. PERCOTO: Martina, Benussi, Gressatti, Cattivelli, Rinaldi (Balusso), Bosco, Moretti, Pittis (Beltrame), Mazzilli, Bordignon, Barbas.

JUVENTINA RADENSKA: Andreoli, Chizzolini, Travagin (Andaloro), Maso, Krpan, Tommasi, Bressan, Bastiani, Tabaj, Cingerli (Kavs), Del Negro.

SODNIK: Tafuro iz Trsta. GLEDALCEV: 100.

PERCOTO — Tudi novo leto ni prineslo toliko zaželenih novosti v vrstah Juventine Radenska. Grionovi varovanci so namreč vknjižili tretji zaporedni poraz in kar je najbolj zaskrbljujoče, pokazali so isto slabo igranje kot v zadnjih dveh domačih srečanjih. Očitno zamenjava trenerja ni vsaj do danes rodila zaželenih sadov. »Belo-rdeči« so zaigrali precej slabo, nepovezano in napadalne akcije so bile bolj posledica slučajnosti kot pripravljenim shemam. Le delno v opravičilo je treba reči, da sta manjkala Klanjšček (bolezen) in Trevisan (izključitev).

Ceravno so prazniki že mimo, so se pri Juventini odločili, da bodo nadaljevali z darili. Tako si je namreč treba razlagati oba zadetka Percota, ki ni napravil nič posebnega, da bi si zaslužil zmago. Domači so dobro izkoriščali napake štandreške vrste in v dveh priložnostih so tudi zatresli Andreolijevo mrežo.

Ne vemo, če je trener Furlanov Silvano Rossi poslušal nasvete bivšega trenerja Juventine Claudia Miana, ki mu je za mrežo občasno nekaj sušljal, dejstvo pa je, da je Percoto maksimalno izkoristil nastali položaj in pri tem imel dobršno mero sreče ali boljše rečeno imel je v vratih odličnega predstavnika. Martina je namreč s svojimi posegi preprečil Štandrežcem, da bi dosegli dva

ali več zadetkov. To velja še posebno v drugem polčasu, ko je prej Andaloro, kasneje Kavsu ubranil dva izredno nevarna strela. Vratar Percota je v prvem polčasu, ko je bilo stanje 0:0, odzvel Del Negro veselje zasluženega zadetka, potem ko je preigral skoraj celo obrambo in se predstavil sam pred vratarjem.

Srečanje ni bilo dokaj zanimivo in že od vsega začetka je bilo jasno, da obe postavi skrbita prej za rezultat kot za lepo igranje. Po Del Negrovih priložnostih so domači prišli do prednosti. Po strelu s skota je branilec Juventine zgrešil žogo, kar je odlično izkoristil prosti Moretti. Pol minute kasneje so domači zapravili z Mazzillijem izredno priložnost: igralec, sam pred vratarjem, je zgrešil cilj in streljal mimo vrat.

Dokaj ugodno priložnost za remi so gostje imeli v 33. minuti, ko sta se Del Negro in Tommasi znašla sama pred praznimi vrati: na žalost pa sta oba zgrešila žogo.

V drugem polčasu, kljub prihodu na igrišče Kavsa in Andalora, se položaj ni bistveno spremenil, rekli bi kvečjemu, da se je poslabšal. V 11. minuti so gostje imeli na razpolago prosti strel, ki so ga slabo izvedli, tako da jim je Mazzilli odzvel žogo, pretekel polovico igrišča, in pred samim Andreolijem vdrgič potisnil žogo v mrežo.

Glede skupne kandidature

Orisali pobudo Koroške F-JK in Slovenije za ZOI

KRANJSKA GORA — Zadnji dve moški slalomski tekmi za svetovni pokal, ki sta bili v soboto in nedeljo v Kranjski gori, sta bili lepa priložnost za oris (zbranih je bilo okrog 200 častnikarjev z vsega sveta) skupne kandidature Trbiža, Kranjske gore in Beljaka glede organizacije zimskih olimpijskih iger leta 1988.

O pobudi je govoril jeseniški župan Jakob Medja. Že pred časom pa so se zanj zavzeli tudi olimpijski odbori Italije, Avstrije in Jugoslavije ter z njo seznanili predsednika mednarodnega olimpijskega odbora Samarancha. Seveda pa taka skupna kandidatura terja spremembo sedanega olimpijskega pravilnika in prav o tej spremembi bo tekla beseda na prihodnjem zasedanju mednarodnega olimpijskega odbora, ki bo oktobra v Tokyu.

Olimpiji prva tekma

BEograd — V prvi četrtfinalni tekmi jugoslovanskega pokala v hokeju na ledu je ljubljanska Olimpija si

noči v Beogradu s 5:0 (0:0, 3:0, 2:0) premagala domačo Crveno zvezdo.

Lendl še vedno prvi

NEW YORK — Čeoskoslovaški teniški igralec Ivan Lendl je še vedno na prvem mestu lestvice ATP, na kateri 2. mesto zaseda Zahodni Nemeč Becker. Sledijo: Edberg (Šve.), Gilbert (ZDA), McEnroe (ZDA), Chang (ZDA), Krickstein (ZDA) in Agassi (ZDA).

Na lestvici WITA vodi Grafova (ZRN) pred Navratilovo (ZDA), Sabatinijevo (Arg.), Garrisonovo (ZDA), Sanchezovo (Šp.), Seleševu (Jug.), Martinezo (Šp.) in Maleevo (Bolg.)

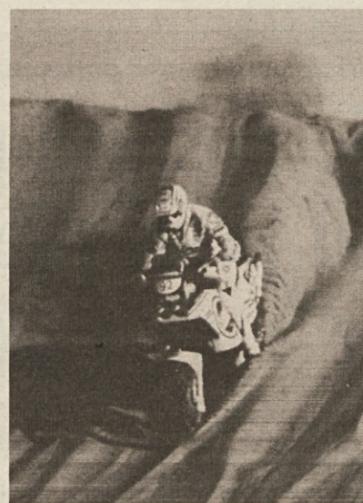
Južna Afrika želi F1

JOHANNESBURG — Prihodnje leto bi ena od dirk formule ena znala spet biti v Južni Africi. Zahtevo v tem smislu je zvezi konstruktorjev F1 predstavila družba, ki je lastnik dirkališča v Kyalamiju, kjer je zadnja dirka bila leta 1985.

Tudi po 10. etapi avto-moto rallyja Pariz - Dakar Orioli trdno obdržal vodstvo med motociklisti

TAHOUA (Niger) — Po nedeljskem počitku se je na startu včerajšnje 10. etape rallyja Pariz - Dakar predstavilo 169 avtomobilov in tovornjakov ter 74 motociklistov. Prevozili so skupno 483 km, od katerih je bilo 198 km posebne vožnje. Za ta kronometrirani del so organizatorji predvideli največ dve uri, kar je bilo očitno preveč, saj so se v tem času med avtomobilisti uvrstile štiri posadke. Med motociklisti pa je do svoje četrte etapne zmage prišel Italijan De Petri, kar pa mu na skupni lestvici ni prineslo veliko koristi. Njegov rojak Orioli je namreč zasedel tretje mesto in trdno obdržal skupno vodstvo. Ziriya je včeraj potrdila izključitev petkratnega zmagovalca dirke Pariz - Dakar, Francoza Cyrila Neveua, ki si je zaradi okvare na menjalniku v 9. etapi nabral velik zaostanek.

Lestvici 10. etape: MOTOCIKLISTI: 1. De Petri (It.) cagiva 1.53'15"; 2. Arcarons (Šp.) cagiva po 3'05"; 3. Orioli (It.) cagiva in Rahier (Bel.) suzuki 3'14"; 5. Picard (Fr.) yamaha 5'17"; 6. Picco (It.) yamaha 6'05"; 7. Mas (Šp.) yamaha

Edi Orioli

6'25"; 8. Wagner (Fr.) suzuki 7'42"; 9. Lalay (Fr.) suzuki 8'10".

AVTOMOBILISTI: 1. Waldegaard (Šve.) peugeot; Wambergue (Fr.) peugeot; Babler (Svi.) nissan; Cowan (VB) mitsubishi, vsi brez penalizacije; 5. Vatanen (Fin.) peugeot po 19'; 6. Ambrosino (Fr.) peugeot 41'; 7. Raymond (Fr.) range rover 3'42"; 8. Servia (Šp.) range rover 3'49"; 9. Porcar (Šp.) nissan 4'22"; 10. Shinozuka (Jap.) mitsubishi 4'40".

Skupni lestvici: MOTOCIKLISTI: Orioli (It.) cagiva 50.22'45"; 2. Mas (Šp.) yamaha po 1.12'57"; 3. Picco (It.) yamaha 2.26'12"; 4. Magnaldi (Fr.) yamaha 2.36'27"; 5. Picard (Fr.) yamaha 2.45'46"; 6. De Petri (It.) cagiva 3.06'22"; 10. Medardo (It.) giler 5.27'25".

AVTOMOBILISTI: 1. Vatanen (Fin.) peugeot 15.55'14"; 2. Wambergue (Fr.) peugeot po 1.49'26"; 3. Waldegaard (Šve.) peugeot 1.55'50"; 4. Ambrosino (Fr.) peugeot 4.23'37"; 5. Cowan (VB) mitsubishi 4.47'54"; 6. Servia (Šp.) range rover 5.45'53".

V nedeljskem 15. kolu 2. amaterske nogometne lige (skupina E)

Nepričakovan uspeh Primorja, zaslužena poraza Zarje in Vesne

RUDA - PRIMORJE 1:2 (1:2) STRELCI: De Marco v 24', Pipan v 28' (avtogol), Sullini v 32'

PRIMORJE: C. Savarin, Comino (v 20' Sullini), Milani, Štoka, Husu, Pipan, Livan, Savarin, Krevatin, De Marco, Mosetti (v 75' Škabar).

Prosečani so zmagali povsem zaslužen, a lahko bi rekli, da je bil tak razplet skoraj pravo presenečenje, predvsem zaradi zdesetkane postave Primorja (nekateri igralci so bili poškodovani in so okrevali le v zadnjem tednu, Comino pa je na primer vzdržal le 20 minut, Luxa sploh ni mogel stopiti na igrišče, Antoni pa je bil izključen).

Gostje so prišli v Rudo z namenom, da odnesejo vsaj točko, in tudi taktična razporeditev je to potrdila, saj je v napadu igral le Mosetti, medtem ko je De Marco pomagal predvsem na sredini igrišča. Na drugi strani so domačini hoteli nujno zmagati, saj bi jim edino zmaga še dajala upanje v napredovanje. Začeli so z napadi, v katerih je sodelovalo še preveč igralcev, tako da so bile akcije zelo dolge, brez pravih prodorov. Ko pa so izgubili žogo, so se znašli v velikih težavah proti nevarnim protinapadom De Marca in Krevatina. Tako je, po precej borbenem začetku, De Marco v kazenskem prostoru prišel do žoge po lepi podaji Savarina, preigral je dva branilca in z diagonalnim strelom premagal še vratarja. Že nekaj minut kasneje so domačini izenačili. Prestregli so žogo na desnem krilu in po podaji je prvi posegel napadalec ter jo preusmeril proti vratom. Žoga pa je prav pred Pipanom slabo odbila od tal in Pipan jo je poskusil odbiti v kot, nesrečno pa je zatresel lastno mrežo. Kmalu zatem je

isti igralec pripomogel k drugemu zadetku Primorja, ko je vratar s težavo in nekoliko nerodno odbil njegov prosti strel. Spretno je posegel Sullini in podvojil.

V drugem polčasu je tekmo še vedno označevala borbenost obeh ekip, gostje pa so v tem delu igrali bolj previdno in poskusili več nevarnih protinapadov z odličnima De Marcom in Sullinijem, ki nista v nekaterih priložnostih za las dosegla zadetka. Proti koncu je do gola poskusil priti tudi Škabar, vendar je njegov strel vratar lepo ubranil. Domačini so tudi v tem delu bili precej netočni pri podajah in je Savarin posegel le po diagonalni streli napadalca Pontela in prestregel nekaj predložkov. Ostale akcije Rude niso obrodile sadov, saj so kljub rahli terenski premoči le redkokdaj prodrl v kazenski prostor rdeče-rumenih. (Š. M.)

CGS - ZARJA 2:1 (0:1)

ZARJA: Kočevar, Grgič, Samec, Antonič, Jerman, Kalc, Damjan Fonda, Vidali, Egon Fonda, Auber, Franza.

STRELEC za Zarjo: Kalc v 43'.

V prvem letošnjem nastopu je Zarja potegnila krajši konec, saj je zaslužen izgubila, čeprav se je ob koncu prvega polčasa znašla celo v vodstvu. Toda tokrat sta manjkali tista samozavest in volja do zmage, ki smo ju zasledili v zadnjih nastopih. Poleg tega so Bazovci nastopili v skrajno nepopolni postavi, saj je manjkala cela vrsta poškodovanih igralcev.

Tekma se je začela ob očitni premoči Tržčanov, ki so se nekajkrat nevarno približali vratom Zarje. Toda tudi tokrat je Kočevar pokazal vse svoje vrline in ohranil nedotaknjeno lastno mrežo. V enem izmed redkih protina-

padov pa je Franza z lepim strelom zatresel vratnico. Proti koncu polčasa je Zarja prišla v vodstvo s Kalcem po lepi podaji Egon Fonde.

V drugem delu igre so domačini pritisnili, toda obramba Zarje se je dobro držala in vse je zgledalo, da bodo Bazovci odnesli celotni izkupiček, ko je CGS izenačil, potem ko so Bazovci dobesedno zaspi v obrambi. Da bi bila mera polna, so v 81. min. prejeli še drugi gol. Zarjani so se po tem голу vrgli v napad in z Damjanom Fondo tudi zadeli vratnico, vendar je bilo to tudi vse, kar so zmogli. (BIG)

VESNA - SANTA MARIA 0:1 (0:1)

VESNA: Francioli, Niko Sedmak, Ridolfo, Podgornik, Rados, Fabio Candotti, Roberto Candotti, Leonardi, Pisani, Barilla, Švab (v 75' Diego Sedmak).

Vse domače tekme bo Vesna igrala na trebenskem igrišču, ker je končno

tržaška občina odobrila načrt za gradnjo novega v Križu.

Zal pa niti Trebče tokrat niso prinesle sreče Vesni, ki je tako že petič zaporedoma poražena zapustila igrišče. Omeniti je treba, da je bil poraz zaslužen, saj so Križani skozi vso tekmo igrali brezglavo, in brez idej. Gostje bi lahko zmagali še z večjo razliko, če bi bili njihovi napadalci prisebnejši in če sodnik ne bi spregledal dve 11-metrovki v njihovo korist.

Vso tekmo so gostje spravljali v težave Vesno s hitrimi protinapadi in zadetek dosegli že v 20. min. prvega polčasa. Kriški navijači so upali, da bo Vesna reagirala, a zaman, saj so se napake vrstile kot na tekočem traku.

Upati je, da ta ponovni poraz ne bo potrdil kriških igralcev in da bodo že v nedeljo v Gonarsu pokazali, česa so res zmožni. (P)

Na sliki: akcija s srečanja med Vesno, ki domače tekme igra na trebenskem igrišču, in S. Mario.

V 3. amaterski nogometni ligi

V zaostali tekmi Mladost razočarala

AZZURRA - MLADOST 2:0 (0:0)

MLADOST: Baldan, Černic, Zavadlav (v 63' A. Kobal), Devetak, Falcichia, Caleo (v 46' Košič), Devetta, Marušič, H. Kobal, Frandolič, Argentin.

Barbanovi varovanci so na gostovanju v Gorici potegnili krajši konec proti skromni Azzurri. Tokrat so Doberdobjci igrali precej slabo in docela drugače od zadnjih prvenstvenih nastopov, ko so bili povsem enakovredni nasprotniku.

V prvem polčasu so imeli gostje več lepih priložnosti, da bi povedli. Še najlepša se je ponudila Argentinu v začetku drugega polčasa. Odtlej pa so domačini prevzeli vajeti igre v svoje roke in v krajšem presledku dosegli dva zadetka. Mladost se mora tokrat zahvaliti odličnim posegom vratarja Baldana, da ni srečanja sklenila s še večjim negativnim izkupičkom. (I. L.)

rezultati

2. AMATERSKA LIGA

Skupina E

IZIDI 15. KOLA

Ruda - PRIMORJE	1:2
CGS - ZARJA	2:1
Castionese - Gonars	0:0
Pieris - S. Vito	1:0
VESNA - Santamaria	0:1
Paviese - Aquileia	2:2
Staranzano - Muggesana	0:2
Porpetto - Terzo	2:0

LESTVICA

Aquileia	15	10	3	2	23:10	23
Muggesana	15	10	3	2	22:9	23
Staranzano	15	8	4	3	25:13	20
Pieris	15	8	3	4	24:14	19
Ruda	15	5	8	2	13:9	18
PRIMORJE	15	5	8	2	15:10	18
Castionese	15	5	7	3	14:10	17
San Vito	15	5	5	5	19:15	15
VESNA	15	5	4	6	14:17	14
CGS	15	5	4	6	13:24	14
ZARJA	15	5	3	7	16:19	13
Porpetto	15	5	2	8	17:12	12
Santamaria	15	2	7	6	13:19	11
Terzo	15	3	3	9	13:25	9
Gonars	15	3	3	9	16:25	9
Paviese	15	1	3	11	10:30	5

PRIHODNJE KOLO

Ruda - CGS, PRIMORJE - Castionese, ZARJA - Pieris, Gonars - VESNA, San Vito al Torre - Paviese, Santa Maria - Staranzano, Aquileia - Porpetto, Muggesana - Terzo d'Aquileia.

obvestilo

SK DEVIN sporoča, da zaradi pomanjkanja snega odpadejočasno smučarski izlet. Nove datume bodo sporočili.

Izšla knjiga spominov legendarnega slovenskega telovadca Leona Štuklja

Polica športne knjižnice se je pred nedavnim obogatila z zajetno knjigo verjetno najstarejšega nosilca olimpijske zlate kolajne. Legendarni slovenski telovadec Leon Štukelj je namreč napisal svoje spomine. Izšli so v obliki knjige »Mojih sedem svetovnih tekmovanj« pri Dolenjski založbi v Novem mestu. Knjigo so uradno predstavili ob priliki 91-letnice Leona Štuklja, ki se je rodil v Kandij pri Novem mestu 12. 11. 1889. Štukelj je kot prvi Jugoslovan osvojil olimpijsko zlato kolajno. Na olimpijskih igrah leta 1924 v Parizu celo dve, štiri leta kasneje v Amsterdamu še eno in na igrah v Berlinu eno srebrno odličje na krogih.

Dober del Štukljevega dela vsebuje točne rezultate vseh tekmovanj, na katerih je nastopil. Izredno točno so iznešene tudi vse podrobnosti o začetnih korakih in o poti že uveljavljenega in znanega športnika.

Štukelj, ki je bil še med aktivnim nastopanjem uslužben kot sodnik, omenja med drugim, kako so se tedaj telovadci

razvijali na slepo, brez informacij iz drugih taborov. Napredovanje je bilo odvisno le od fantazije posameznikov ter od njihove volje do dela.

Avtorja je telovadba očitno tako prevzela, da ji je posvetil največjo pozornost že od otroštva. Prvič se je z njo srečal kot osnovnošolec, ko je slučajno videl spreved novomeških sokolov, ki so koralili na telovadno prireditev. Štukelj si je moral od mame izprostiti dovoljenje, da si je prireditev ogledal, kar je bilo »...usodno za vse življenje. Usodno, ali v dobrem pomenu... z vsem otroškim srcem sem zahrepenel biti Sokol in tako telovaditi kot oni!«

Kako je nato Štukelj telovadil skupaj z drugimi vrstniki, so seveda podrobno, iz katerih pa stalno izžareva velikanska vnema ob istočasnem pomanjkanju tekmovalnih ciljev. Prvega pravega telovadca v tekmovalnem smislu je Štukelj videl komaj leta 1913, ko je novomeški Sokol obiskal Stane Vidmar iz Ljubljane,

mednarodno že znan telovadec. Ob tisti priliki je Štukelj celo prekosil Vidmarja pri prikazovanju stoji na krogih. »...Prvič se mi je odkrilo, da znam tudi jaz nekaj napraviti,« piše Štukelj.

S še ne dopolnjenem 18. letom je moral Štukelj l. 1916 pred naborno komisijo in kmalu nato v vojsko. Do konca vojne se je kot tisoči drugih boril, da bi se izognil fronti in v tem tudi uspel. Pestile so ga lakota in druge nevarnosti in na telovadbo niti misliti ni mogel.

Štukelj z velikim zanosom opisuje sokolski zlet v Novem Sadu l. 1919, ko so se razna društva združila v vsejugoslovansko zvezo ob neizmernem navdušenju vseh. Prvo pravo tekmo je Štukelj opravil komaj l. 1922 v Ljubljani ob priliki turnirja mednarodne telovadne zveze, katerega bi lahko imeli za predhodnika svetovnih prvenstev. Ti turnirji so tedaj vsebovali tudi atletiko in plavanje, kar za Štuklja ni bilo posebno ugodno, ker je bil kot izrazit telovadec nizke rasti in seveda lahek. Na bradlji, krogih in drogu pa je osvojil prva mesta.

Na OI v Parizu je Štukelj potoval bolj za nagrado. Bil je sicer najboljši na vrsti, med pripravami pa je padel z bradlje in si poškodoval zapetije desne roke. Ob zdravniških nasvetih je vneto negoval roko in dan pred nastopom je padla odločitev, da bo vsaj poskusil telovaditi.

Dejansko je ponoven stik z orodjem pomenil preporod, saj je roka postajala vse bolj aktivna in kljub bolečinam vzdržala napor. Štukelj je bil v Parizu prvi v mnogoboju in tudi na drogu.

Olimpijski pravak se z očitnim narodnim ponosom spominja triumfalnega povratka v domovino z manifestacijami že v Postojni, ki je tedaj pripadala Italiji in nato na postajah v Rakeku, Logatcu, pri Ljubljani, da o Novem mestu niti ne govorimo. Za konec tistega leta je dobil Štukelj vabilo za serijo ekshibicijskih nastopov na Finskem. S potovanja je prinesel edinstvene vtise.

V svoji knjigi Štukelj obžaluje, da se Jugoslavija ni udeležila OI v Los Ange-

0481-387333
NEPOSREDNA ZVEZA
PRESTI AUTO

S klicem na to številko boš dobil katerokoli pojasnilo v zvezi s posojili PRESTIAUTO

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

A.W.S. GORICA

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 4 - din (40.000 - din), naročnina za zasebnike mesečno 70.- din (700.000 - din), polletno 390.- din (3.900.000.- din), letno 780.- din (7.800.000.- din). Celoletna naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Mali oglaš 850 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

izdaja in tiska ZTT Trst FIEG Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

torek, 9. januarja 1990

Visok zračni pritisk preprečuje padavine in poslabšanje

Vreme se je postavilo na glavo: polarni hlad pesti predvsem jug

SKOPJE, RIM — Ob revolucionarnih spremembah, ki jim zadnje mesece Jugoslavlani že komajda sledijo, se je kot kaže, postavilo na glavo tudi vreme. Medtem ko Slovenci zama zrejo v nebo in jim smučiči že tretjo zimo plesnijo v kletih, imajo južne jugoslovanske republike pravcato polarno zimo. S snegom tako in tako nimajo kaj početi, razen v redkih smučarskih središčih, za nameček pa se je živosrebro spustilo v rekordne nižave. V Makedoniji so v Pečevu in Titovem Velesu včeraj nameirili minus 22 stopinj, medtem ko je imel sicer najtoplejši jugoslovanski kraj Demir Kapija »samo« minus deset stopinj. V Prilepu je ustavilo delo več tovarn in rudnikov z dnevnim kopom. Težave imajo tudi zaradi ledu, ki je prekril nekatere ribnike in celo bregove Vardarja. Izredno velike težave imajo v prometu, saj iztrošeni vozni park (tako zasebni kot družbeni) v tako nizkih temperaturah navadno obtiči na parkiriščih.

V bosanski Zenici imajo poleg mraza tudi hudo onesnaženost ozračja: žveplovega dioksida nadihajo celo sedemkrat več od dovoljene koncentracije. Razlog ni samo mrz, temveč tudi težave tamkajšnje težke industrije, ki v teh dneh prejema samo 60 odstotkov dogovorjenih količin zemeljskega plina, zaradi česar morajo pokuriti

več premoga, tako da je Zenica dobesedno ovita v smrdljiv plašč smoga.

Vreme se je postavilo na glavo tudi v Italiji. Včeraj je snežilo v Markah, Umbriji in Abrucih, posamezne snežinke so padale tudi v Emiliji in Romagni. Južna Italija ima torej dovolj snega, a kaj, ko je tu samo v napoto in škodo, medtem ko se Alpe kopajo v soncu. To seveda ne velja za Padsko nižino, ki je prekrita z debelim slojem megle in nizke oblačnosti. V Milanu so v zadnjih dneh že večkrat prekorali dovoljene meje onesnaženosti zraka, položaj pa še ni dramatičen. V prihodnjih dneh pa bi lahko prišlo do zapletov, če se bo nadaljevala sedanja neobičajna vremenska situacija. Za nedeljo napovedana atlantska motnja ni namreč porušila grebena ruskega anticiklona. Še več, ruski anticiklon se je združil z azorskim, tako da je nastala sredozemska barična os, ki je značilna za poletne mesece. V takem položaju so napovedujejo povečano oblačnost, ker pa je zračni pritisk izredno visok, ne bi smelo biti izrazitejših padavin. Severno Italijo bi morala oplaziti oslabiljena hladna fronta, ki bo tokrat povzročila izdatnejše padavine predvsem v južnih jugoslovanskih republikah.

S krvjo nedolžnih pral lastno dušo

Lažni pridigar umoril petčlansko družino

SAN DIEGO (KALIFORNIJA) — Pridigar Jeffrey Lundgren v resnici ni nikoli bil pravi pridigar, temveč le drzen šarlatan, čigar verska blaznost je imela za glavni cilj zločin. V blaznem prepričanju, da bo s krvjo nedolžnih žrtve očistil lastno dušo, je okoli sebe zbiral naivne ljudi in jih versko prevzgal z nauki »reorganizirane Kristusove cerkve in poslednjih svetnikov«, ki jih je menda sestavil kar sam. Pri delu sta mu pomagala žena in devetnajstletni sin Damon, delokrog pa so si uredili v Ohio. Lundgren je bil prepričan, da bo v ekološki oazi nedotaknjenih gozdov nekega dne našel syeto zlato sabljo, s katero bo končno zavladal.

Stvari pa se niso iztekale tako, kot je lažni pridigar načrtoval. Lanskega aprila se je zato maščeval, za žrtve pa si je izbral petčlansko družino Avery, ki je le nekaj mesecev prej pristopila v Lundgrenovo sekto. S pomočjo žene in sina je z rafali pokosil očeta, mater in tri hčerke, zmaličena trupla pa je zločinska trojica skrila na neki senik v bližini Clevelanda. Že dan pozneje se je začel lov na zločinca, ki je trajal kar nekaj mesecev. Lundgrenovi so se med tem večkrat preselili, policija pa jim je prišla na sled šele, ko so agenti ameriškega zveznega oddelka, ki nadzorujejo prodajo tobaka, alkohola in orožja ugotovili, da so Lundgrenovi kupovali velike količine teh stvari. Obroč okrog pridigarja in njegovih pajdašev se je začel vedno bolj krčiti. Prejšnji teden pa so preiskovalci našli ostanke umorjenih članov družine Avery. Skoraj slučajno pa so prejšnje dni prišli na sled tudi Lundgrenovim, ki so se skrivali v nekem motelu v San Diegu v Kaliforniji. V sobah so agenti našli pravo skladišče novega in starejšega orožja, med tem tudi puško, s katero je Lundgren pomoril žrtve. Poleg tega pa je bil v sobi Damona Lundgrena pravcati »pribor za preživetje«, s kakršnim je razpolagal razvpiti Rambo, več nožev in plinsko masko. Policija pa je tako rekoč mimogrede ugotovila, da imata zakonca Alice in Jeffrey Lundgren poleg polnoletnega Damona še tri nedorasle otroke, ki so sedaj na varnem v zavodu.

Na sliki (telefoto AP): zločinski pridigar Jeffrey Lundgren se je brez upiranj predal policiji

Nafto je veter razgnal

Močan severozahodnik je najprej razbil tri ogromne naftne madeže na več manjših in jih odgnal izpred obal Maroka proti odprtemu oceanu. Srečno naključje je torej preprečilo ekološko katastrofo po razlitju 70 tisoč ton surove nafte iz iranskega tankerja Kharg 5, ki še vedno išče luko, kjer bi raztovoril svojo nafto. Posnetek iz maroške Džadide (telefoto AP) zgovorno potrjuje, da nafta ni prizadela obale.

Množica v vrsti za boljši jutri

RIM — Pred rimsko kvesturo se je tudi včeraj gnetla pisana množica, ki je del noči prebedela kar na cesti. Na tisoče prebivalcev držav, ki niso vključene v Evropsko skupnost, je kljub dežju stalo v vrsti in brez nikakršnih neredov ali prerivanja dočakalo odprtje uradov.

Italijanska vlada je tem osebam namreč dala na voljo še dodatni termin, da lahko dvignejo na kvesturi dokumente, ki so potrebni zato, da si priskrbijo dovoljenje za začasno bivanje v Italiji. Dokumenti so seveda le prvi korak na poti, ki pelje do stalnega bivališča v državi, kjer bi morale te osebe imeti tudi stalno službo. Stalne službe pa ne bodo dobile nikoli, če so brez dovoljenja za začasno bivanje v Italiji.

Podobna pravila veljajo tudi v Veliki Britaniji in ZDA, kjer so imeli vsekakor bolj urejene pogoje za začasno bivanje tujega državljanca v državi. Sedaj je tudi Italija ubrala to pot, ki omogoča selekcijo na področju redne imigracije, obenem pa nudi vsaj delno socialno zaščito osebam, ki so zapustile svojo domovino in se vselile v državo, v kateri naj bi bili delovni pogoji boljši.

Za nove dokumente je tudi včeraj prosilo največ Afričanov, ki prihajajo v Italijo predvsem iz tistih držav, ki so bile nekoč italijanske kolonije. Prav številni pa so tudi Poljaki, ki so izbrali Italijo, ker so imeli sorazmerno lahko pot do Rima. Iz Poljske so smeli, ker so zaprosili turistični vizum za obisk papeža, v Italijo pa so se pripeljali s prikolicami, v katerih so imeli vse svoje imetje. Še pred nedavnim je prišlo do pravih spopadov med kolonijami Poljakov in prebivalci rimskih predmestnih četrti, sedaj pa bodo smeli upati v boljšo bodočnost.

Tako na primer Maria, 37-letna novinarka, ki je zapustila Poljsko in se sedaj preživlja kot prevajalka, čeprav je smela ostati v Italiji, ker je dobila službo kot negovalka na smrt bolne osebe. Poljak Dario pa je zapustil domovino iz političnih razlogov in ni dokončal univerzitetnega študija. Pripravljal je tezo o gospodarstvu v prevoznih, našel pa je službo kot šofer. Rad bi ostal v Italiji, njegovi prijatelji pa pravijo, da bi se radi preselili v Kanado.

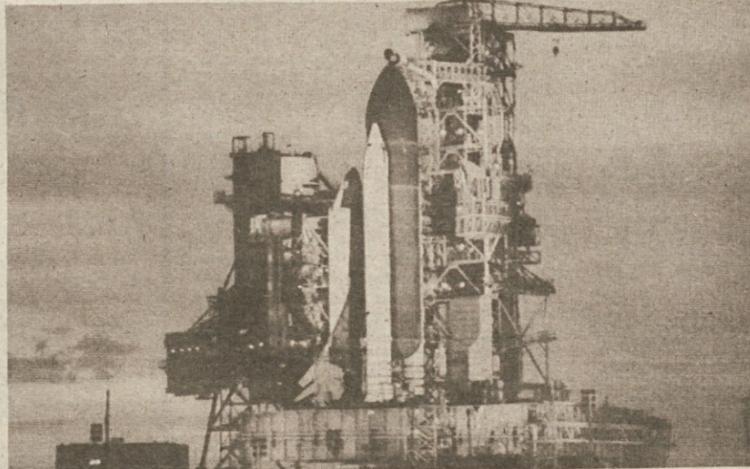
Obstajajo potem še Afričani, kot je 27-letni Maročan Said, ki ima univerzitetno diplomu, a mu ni hotel nihče verjeti, da se ukvarja z računalniki, zato je moral prodajati nogavice in spodnje hlače na tržnicah. Sedaj upa, da mu bo uspelo najti kako njemu primernejšo službo in si zagotoviti tudi socialno zavarovalnino ter pravico do tega, da postane, pa čeprav samo začasno enakopravni član italijanske družbe.

Za 24 ur odložili izstrelitev Columbie

NEW YORK — Na ameriškem vesoljskem oporišču Kennedy so včeraj za 24 ur odložili izstrelitev vesoljskega trajekta Columbia. Najprej so nastale težave s protipožarnim sistemom na izstreliščni rampi, ko so napako odpravili, pa se je pooblačilo. Debel sloj nevihtnih oblakov v višini 2.000 metrov se je nad oporiščem zadrževal le kratak čas, a dovolj, da so morali izstrelitev odložiti. Posadka Columbie mora namreč iz krožnice ponesti na Zemljo znanstveni satelit, ki so ga izstrelili pred petimi leti, tako da so »izstrelitvena okna« omejena. Včerajšnje je bilo od 8.10 do 9.02, današnje pa bo od 7.35 do 7.58. Vsak zaplet v teh ozkih časovnih rokih povzroči 24-urno odložitve tega prvega od desetih poletov vesoljskih trajektov, ki jih načrtujejo za letos.

Poleg prevzema satelita, s katerim bodo ugotovili odpornost materialov v vesolju, bo posadka Columbie izstrelila tudi vojniški satelit ameriške vojne mornarice. Vesoljski misiji poveljuje mornariški kapitan Daniel Brandenstein, z njim bodo na krovu še kopilot, poročnik James Wetherbee, »izvedenec« David Low in dve ženski, 40-letna Bonnie Dunbar in 38-letna Marsha Ivins.

Na sliki (telefoto AP): vesoljski trajekt Columbia na izstreliščni rampi št. 39A ameriškega vesoljskega oporišča Kennedy.

Neznan virus seje smrt med dojenčki

LONDON — V londonski pediatrični bolnišnici Brompton že od božiča razsaja skrivnostni virus, ki je požel že šest malih žrtve. V tej bolnišnici opravljajo najzahtevnejše srčne operacije na novorojenčkih, kljub temu pa so oblasti odredile začasno zaprtje operacijskih sob in oddelka za intenzivno nego.

Prva dva novorojenčka sta umrla dan pred božičem, ker pa sta oba imela prirojeno srčno hibo, njuna smrt ni pretirano vznemirila. Novorojenčka sta čakala na operacijo in zdravniki so ju prištevili med rizične bolnike. Šele ko sta umrla druga dva trimesečna pacienta, ki so ju komaj operirali, se je osebje bolnišnice vznemirilo. Vse vzroke, ki so jih doslej vzeli v poštev, so ovrgli, in niti strokovnjaki, ki so prišli od drugod, niso še razvozlati tega voza. Doslej so ugotovili le, da je v ceveh prezračevalnih naprav znatna količina azbesta, vendar zdravniki trdijo, da to še ne more biti vzrok nenadnih številnih smrti. Dojenčki, ki so umrli, so namreč ležali v različnih oddelkih, družila pa jih je skupna bolezen oziroma srčna napaka. Prav na to področje bodo sedaj osredotočili vso pozornost. Tragičnost dogodka je toliko večja, saj v bolnišnici ne bodo opravljali operacij, dokler ne bo izredno stanje mimo.